**Δ/ΝΣΗ: ΜΗΤΡΩΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ**
**ΤΜΗΜΑ: ΜΗΤΡΩΟΥ / Υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ.**
Πληροφορίες: ΛΙΟΔΑΚΗ ΕΜΜΑΝΟΥΕΛΑ
Τηλέφωνο: 2103382151
Fax: 2103616464
E-mail: emmal@acci.gr

Αθήνα,09/08/2019
Αριθ.Πρωτ.:1610471

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ**

Καταχώρισης στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.), στοιχείων της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία **«ΜΕΤΡΟΠΟΛΙΤΑΝ ΤΖΕΝΕΡΑΛ ΧΟΣΠΙΤΑΛ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΦΟΡΕΩΝ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ».**

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ**
**ΤΟΥ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ & ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ**
**Ανακοινώνει ότι :**

Την **09/08/2019** καταχωρίσθηκαν στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.) τα κατωτέρω στοιχεία της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία **ΜΕΤΡΟΠΟΛΙΤΑΝ ΤΖΕΝΕΡΑΛ ΧΟΣΠΙΤΑΛ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΦΟΡΕΩΝ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ,** το διακριτικό τίτλο ΜΕΤΡΟΠΟΛΙΤΑΝ ΤΖΕΝΕΡΑΛ Α.Ε. και αριθμό ΓΕΜΗ **1546101000**:

Α) Με Κωδικό Αριθμό Καταχώρισης 1815874 οι εγκεκριμένες από την 17/07/2019 Γενική Συνέλευση οικονομικές καταστάσεις με τις σχετικές εκθέσεις όπου από την κείμενη νομοθεσία απαιτούνται για τη χρήση 01/01/2018 έως 31/12/2018.

Β) Με Κωδικό Αριθμό Καταχώρισης 1815875 η από 17/07/2019 απόφαση της Γενικής Συνέλευσης σύμφωνα με την οποία ορίστηκαν για τον έλεγχο των Οικονομικών καταστάσεων της χρήσης από 01/01/2019 έως 31/12/2019:

Η ελεγκτική εταιρεία **«Deloitte Ανώνυμη Εταιρία Ορκωτών Λογιστών».**

Συγκεκριμένα:
**Τακτικός Ελεγκτής:** κ. Ηλιόπουλος Ιωάννης του Κωνσταντίνου, με αριθμό μητρώου ΣΟΕΛ: 26251.
**Αναπληρωματικός Ελεγκτής:** κ. Χριστόπουλος Βασίλειος, με αριθμό μητρώου ΣΟΕΛ: 39701.

**Η καταχώριση έγινε, μετά από τυπικό έλεγχο (έλεγχο πληρότητας), σύμφωνα με την Οδηγία με (ΑΔΑ: 647Θ465ΧΙ8-ΞΦ5) και αρ. πρωτ. 141372/ 28-12-2018 της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου & Προστασίας Καταναλωτή με θέμα: «Έλεγχος νομιμότητας πράξεων και στοιχείων των Α.Ε. κατά την μετάβαση από το Ν.2190/1920 στον Ν. 4548/2018.», ως και με τη διάταξη του άρθρου 9, παράγρ.2, του Ν 4548/2018 (ΦΕΚ 104/Α).**

Με Εντολή Προέδρου ΕΒΕΑ
Ο ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Η γνησιότητα του παρόντος μπορεί να επιβεβαιωθεί από το https://www.businessregistry.gr/publicity.aspx

# ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας «ΜΕΤΡΟΠΟΛΙΤΑΝ ΤΖΕΝΕΡΑΛ ΧΟΣΠΙΤΑΛ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΦΟΡΕΩΝ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ» της χρήσεως 2018

Η παρούσα έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου («ΔΣ») αφορά στη χρονική περίοδο των δώδεκα μηνών της κλειόμενης χρήσης 2018 (01.01-31.12.2018) και παρέχει συνοπτικές χρηματοοικονομικές πληροφορίες για τις ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις και τα αποτελέσματα της Εταιρείας "ΜΕΤΡΟΠΟΛΙΤΑΝ ΤΖΕΝΕΡΑΛ ΧΟΣΠΙΤΑΛ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΦΟΡΕΩΝ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ "με διακριτικό τίτλο «Metropolitan General ΑΕ" και περιέχει τα στοιχεία που προβλέπονται στο Άρθρο 43α του Κωδ. Ν. 2190/1920.

## 1. Αρχές διοίκησης και βασικές αξίες της Εταιρείας

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για τη χάραξη της στρατηγικής και την πολιτική ανάπτυξης της Εταιρείας γενικότερα. Οι αρμοδιότητες του Δ.Σ. προσδιορίζονται με σαφήνεια τόσο στο καταστατικό όσο και στον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας της Εταιρείας ή άλλα εσωτερικά έγγραφα της Εταιρείας.

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι αρμόδιο να αποφασίζει για κάθε θέμα που αφορά τη διοίκηση της Εταιρείας, τη διαχείριση της περιουσίας της και γενικά την επιδίωξη του σκοπού της και λαμβάνει όλα τα μέτρα και αποφάσεις που απαιτούνται.

Βασικός στόχος της διοίκησης είναι η ανάπτυξη της Εταιρείας και η καθιέρωσή του ως ένα ολοκληρωμένο σύστημα παροχής υπηρεσιών υγείας υψηλών προδιαγραφών.

Βασική αρχή διοίκησης είναι η προάσπιση των αρχών της χρηστής εταιρικής διακυβέρνησης.

Η Εταιρεία διοικείται από το Διοικητικό της Συμβούλιο, το οποίο απαρτίζεται από 5 μέλη και εκλέγεται από την Τακτική Συνέλευση των μετόχων της εταιρείας. Η Γενική Συνέλευση των μετόχων είναι το ανώτατο όργανο διοίκησης της εταιρείας και συνέρχεται τουλάχιστον μία φορά το έτος. Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για τη θέσπιση και εφαρμογή της στρατηγικής και των επιχειρησιακών σχεδίων της εταιρείας.

Το Διοικητικό Συμβούλιο απαρτίζεται από τους κάτωθι:

- Θεοχαράκης Βασίλειος – Πρόεδρος του Δ.Σ.
- Σπυρίδης Δημήτριος - Διευθύνων Σύμβουλος και Αντιπρόεδρος του Δ.Σ
- Σταμπουλούς Σέργιος – Μέλος του Δ.Σ
- Σύρμας Δημήτριος – Μέλος του Δ.Σ.
- Κοτρώτσιος Σπυρίδων – Μέλος του Δ.Σ.

## 2. Χρηματοοικονομικά Αποτελέσματα

Τα έσοδα της Εταιρείας για τη χρήση 2018 ανήλθαν σε € 38.010 χιλ. έναντι € 35.767 χιλ. το 2017 (προ Rebate & Claw back) παρουσιάζοντας μία αύξηση της τάξης του 6,3%.

Το EBITDA της Εταιρείας για την οικονομική χρήση 2018 ανήλθε σε € 3.840 χιλ., παρουσιάζοντας αύξηση 16,5% σε σχέση με το 2017. Το περιθώριο κερδοφορίας EBITDA της Εταιρείας αυξήθηκε σε 10,9% το 2018 έναντι 10,4% το 2017.

Η Εταιρεία το 2018 εμφάνισε κέρδη εκμετάλλευσης € 827 χιλ. έναντι κερδών € 1.261 χιλ. το 2017 παρουσιάζοντας μία μείωση της τάξης του 34,4% λόγω περικοπών ασφαλιστικών ταμείων προήγουμενων περιόδων.

Σε επίπεδο αποτελεσμάτων προ φόρων, η Εταιρεία παρουσίασε κέρδη € 97 χιλ. έναντι κερδών € 203 χιλ. το 2017,

Σε επίπεδο ισολογισμού, τα συνολικά ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα της Εταιρείας κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018 ανήλθαν ήταν € 5.734 χιλ., έναντι € 541 χιλ. κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017. Η αύξηση στα ταμειακά διαθέσιμα της Εταιρείας προήλθε κυρίως από την Αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου της Εταιρείας ποσού € 7.000 χιλ. που πιστοποιήθηκε στις 8/7/2018.

Το σύνολο των δανείων της Εταιρείας κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018 ήταν € 25.306 χιλ., έναντι € 27.306 χιλ. κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017, μειωμένος κατά € 2.000 χιλ.

Ο Καθαρός Δανεισμός της Εταιρείας ανήλθε την 31 Δεκεμβρίου 2018 σε € 19.572 χιλ., μειώνοντας σημαντικά το δείκτη κεφαλαιουχικής μόχλευσης το 2018 για την Εταιρεία.

**Χρηματοοικονομικοί Δείκτες**

**Αριθμοδείκτες οικονομικής διάρθρωσης**

| | **31/12/2018** | | | **31/12/2017** | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| Σύνολο Κυκλοφορούντος Ενεργητικού / Σύνολο Ενεργητικού | 25.897.844 / 69.469.855 | = | **37,28%** | 27.630.125 / 65.566.183 | = | **42,14%** |
| Σύνολο μη Κυκλοφορούντος Ενεργητικού / Σύνολο Ενεργητικού | 43.572.011 / 69.469.855 | = | **62,72%** | 37.936.058 / 65.566.183 | = | **57,86%** |
| Σύνολο Υποχρεώσεων / Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων | 51.510.330 / 17.959.525 | = | **286,81%** | 53.010.147 / 12.556.036 | = | **422,19%** |
| Σύνολο Τραπεζικού Δανεισμού / Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων | 25.306.000 / 17.959.525 | = | **140,91%** | 27.306.000 / 12.556.036 | = | **217,47%** |
| Σύνολο Κυκλοφορούντος Ενεργητικού / Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις | 25.897.844 / 22.587.885 | = | **114,65%** | 27.630.125 / 21.348.840 | = | **129,42%** |

**Αριθμοδείκτες αποδόσεως και αποδοτικότητας:**

| | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| EBITDA / Σύνολο Πωλήσεων μείον claw back & rebates | 3.839.722 / 35.287.555 | = | **10,88%** | 3.296.073 / 31.731.858 | = | **10,39%** |
| Μικτό κέρδος | 4.016.792 | = | **11,38%** | 2.773.594 | = | **8,74%** |

| | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| Σύνολο Πωλήσεων μείον claw back & rebates | 35.287.555 | | | 31.731.858 | | |
| (Ζημίες)/Κέρδη προ φόρων | 97.433 | = | **0,28%** | 203.352 | = | **0,64%** |
| Σύνολο Πωλήσεων μείον claw back & rebates | 35.287.555 | | | 31.731.858 | | |
| (Ζημίες)/Κέρδη προ φόρων | 97.433 | = | **0,54%** | 203.352 | = | **1,62%** |
| Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων | 17.959.525 | | | 12.556.036 | | |
| Καθαρός δανεισμός | 19.571.922 | = | **5,10** | 26.765.070 | = | **8,12** |
| EBITDA | 3.839.722 | | | 3.296.073 | | |
| EBITDA | 3.839.722 | = | **4,60** | 3.296.073 | = | **4,57** |
| Χρηματοοικονομικό κόστος | 834.170 | | | 721.006 | | |

**Ορισμοί Χρηματοοικονομικών Μεγεθών**

EBITDA (Earnings before Interest, Tax, Depreciation and Amortization): Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων περιόδου προσαρμοσμένα με τις επιδράσεις των τυχόν έκτακτων αποτελεσμάτων και των αποτελεσμάτων προηγούμενων χρήσεων.

Σύνολο Κεφαλαίου κινήσεως: Ταυτίζεται με το Σύνολο κυκλοφορούντος ενεργητικού μείον το Σύνολο των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων.

**Καθαρός Δανεισμός και Δείκτης Κεφαλαιακής Μόχλευσης**

Ο καθαρός δανεισμός της Εταιρείας στις 31.12.2018 και στις 31.12.2017 παρουσιάζεται αναλυτικά στον ακόλουθο πίνακα:

| | **31/12/2018** | **31/12/2017** |
|---|---|---|
| Βραχυπρόθεσμος τραπεζικός δανεισμός | 3.000.000 | 2.000.000 |
| Μακροπρόθεσμος τραπεζικός δανεισμός | 22.306.000 | 25.306.000 |
| **Σύνολο δανείων** | **25.306.000** | **27.306.000** |
| *Μείον:* | | |
| Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα | 5.734.078 | 540.930 |
| **Καθαρός Δανεισμός/Διαθέσιμα** | **19.571.922** | **26.765.070** |
| Σύνολο Καθαρής Θέσης Εταιρείας | **17.959.525** | **12.556.036** |
| **Σύνολο Κεφαλαίων** | **37.531.447** | **39.321.105** |
| **Δείκτης Κεφαλαιακής Μόχλευσης** | **47,85%** | **31,93%** |

**Ορισμοί Χρηματοοικονομικών Μεγεθών και Επεξηγήσεις Δεικτών:**

Καθαρός δανεισμός: Σύνολο δανείων βραχυπρόθεσμων και δανείων μακροπρόθεσμων συμπεριλαμβάνοντας και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από συμβάσεις χρηματοοικονομικής

μίσθωσης μείον τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα, Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση, και Χρηματοοικονομικά στοιχεία διακρατούμενα έως τη λήξη.

Δείκτης κεφαλαιακής μόχλευσης Εταιρείας: Καθαρός Δανεισμός προς το σύνολο των Απασχολούμενων Κεφαλαίων.

## 3. Μη Χρηματοοικονομικά Στοιχεία

Η Εταιρεία καλύπτει όλες τις ιατρικές ειδικότητες και διαθέτει όλα τα διαγνωστικά εργαστήρια, εξασφαλίζοντας ολοκληρωμένες συνθήκες νοσηλείας, ιατρικής και νοσηλευτικής παρακολούθησης. Οι εγκαταστάσεις του Metropolitan General εκτείνονται σε 21.000 τ.μ. εξασφαλίζοντας τις πιο σύγχρονες ανέσεις.

Το Metropolitan General σημείωσε ανοδική πορεία το 2018. Η εμπιστοσύνη των ασθενών και των ιατρών προς το νοσοκομείο βελτίωσε σημαντικά όλους τους λειτουργικούς δείκτες κατά το 2018.

Ειδικότερα, το 2018 οι εισαγωγές ασθενών αυξήθηκαν κατά 10% φθάνοντας τις 7.077, ενώ οι επισκέψεις εξωτερικών ασθενών παρουσίασαν αύξηση 4,33% φθάνοντας τις 105.494 επισκέψεις.

Αύξηση παρουσίασαν και οι χειρουργικές επεμβάσεις φθάνοντας τις 7.217, αύξηση 18,4% συγκριτικά με το 2017.

Τέλος οι συνεργάτες ιατροί ανήλθαν σε 950 το 2018 από 935 το 2017 (αύξηση 1,6%).

## 4. Σημαντικά γεγονότα που συνέβησαν μέσα στη χρήση του 2018

Το 2018 ήταν μια χρονιά ορόσημο για την Εταιρεία με την εξαγορά του 97,65% του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας από την εταιρεία Hellenic Healthcare S.r.l («HH») με έδρα το Λουξεμβούργο που ελέγχεται πλειοψηφικά από επενδυτικά κεφάλαια της CVC Capital Partners. Η CVC ιδρύθηκε το 1981 και είναι παγκόσμιος ηγέτης στον τομέα των επενδυτικών κεφαλαίων με υπό διαχείριση κεφάλαια (under management) $69 δις και $109 δις (committed) δεσμευμένα κεφάλαια. Δραστηριοποιείται σε Ευρώπη, Αμερική και Ασία με 23 γραφεία παγκοσμίως και ιδιαίτερη δραστηριότητα στον τομέα της Υγείας και ιδιαίτερα των νοσηλευτικών ιδρυμάτων σε Ισπανία, Γαλλία, Φιλανδία.

Η τεχνογνωσία της στην διαχείριση νοσοκομείων καθώς και η πρόσβαση σε εξωτερικές πηγές κεφαλαίων προσδίδουν στην Εταιρεία μεγάλη δυναμική και περαιτέρω δυνατότητα ανάπτυξης και οργάνωσης με βάση διεθνή πρότυπα. Η διεθνής και ιδιαίτερα η ευρωπαϊκή της εμπειρία σε συνδυασμό με την επιτυχημένη ελληνική διοικητική ομάδα του νοσηλευτηρίου θα προσδώσει προστιθέμενη αξία και θα αναβαθμίσει συνολικά την αγορά υγείας στην Ελλάδα.

## 5. Προοπτικές για το 2019

Το 2018 ολοκληρώθηκε το τρίτο πρόγραμμα δημοσιονομικής προσαρμογής, που συνοδεύθηκε με συγκεκριμένα μέτρα ελαφρύνσεως των χρηματοδοτικών αναγκών της χώρας σε ορίζοντα δεκαετίας. Η διαφαινόμενη βελτίωση της Ελληνικής οικονομίας αναμένεται να συμβάλει θετικά στην ανάπτυξη της Εταιρείας κατά το 2019.

Η δυναμική του Metropolitan General επαυξάνεται υπό το πρίσμα του ευρύτερου ομίλου Hellenic Healthcare και καθιστά προσδίδει μεγαλύτερη ανάπτυξη στην Εταιρεία μέσα από την ολοκλήρωση των συνεργείων το 2019. Ταυτόχρονα το 2019 διευρύνονται οι συνεργασίες με τους ασφαλιστικούς φορείς

εξασφαλίζοντας στους ασφαλισμένους αυτών συνδυασμό ποιότητας ιατρικών υπηρεσιών και πλήθους παροχών από το δίκτυο του Hellenic Healthcare Group.

Η Εταιρεία, έχει σε εφαρμογή ένα μεγάλο επενδυτικό πρόγραμμα κτιριακών βελτιώσεων και ιατρικού εξοπλισμού προϋπολογισμού € 7 εκ. που θα βοηθήσουν στην αναβάθμιση των υπηρεσιών και στη κάλυψη της αυξημένης ζήτησης και εμπιστοσύνης των ασθενών.

Επενδύοντας σε νέο τεχνολογικά εξοπλισμό και κυρίως στην ρομποτικά υποβοηθούμενη χειρουργική το Metropolitan General παραμένει στην κορυφή των τεχνολογικών εξελίξεων προσφέροντας μοναδικές και πρωτοποριακές θεραπείες στους ασθενείς.

## 6. Διαχείριση Χρηματοοικονομικού κινδύνου

- **Συναλλαγματικός κίνδυνος**

Ο συναλλαγματικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος διακύμανσης της αξίας των χρηματοοικονομικών μέσων, των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων εξαιτίας των αλλαγών στις συναλλαγματικές ισοτιμίες. Οι συναλλαγές και τα υπόλοιπα της Εταιρείας είναι σε Ευρώ, δεν υπάρχουν υποχρεώσεις σε έτερο πλην του Ευρώ νόμισμα και ως εκ τούτου η έκθεση σε συναλλαγματικούς κινδύνους αξιολογείται ως χαμηλή.

- **Κίνδυνος επιτοκίων**

Ο κίνδυνος των επιτοκίων είναι ο κίνδυνος που διατρέχει η Εταιρεία να επιβαρυνθεί με υψηλότερους χρεωστικούς τόκους δανείων εξαιτίας δυσμενών μεταβολών στα επιτόκια της αγοράς. Ωστόσο η Διοίκηση της Εταιρείας παρακολουθεί διαρκώς τις τάσεις των επιτοκίων μέσα στο γενικότερο κλίμα της οικονομικής συγκυρίας που διανύουμε.

- **Πιστωτικός κίνδυνος**

Οι απαιτήσεις, της Εταιρείας για τη χρήση 2018 θεωρούνται εξασφαλισμένες, ενώ για εκείνες όπου υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης έχουν γίνει οι σχετικές προβλέψεις. Η Διοίκηση της Εταιρείας εφαρμόζει διαδικασίες πιστωτικού ελέγχου με στόχο την ελαχιστοποίηση των πιστωτικών απωλειών και αξιολογεί την ανακτησιμότητα των εμπορικών απαιτήσεων της σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 9 προβαίνωντας σε εκτιμήσεις της απαιτούμενης πρόβλεψης απομείωσης, για τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές.

- **Κίνδυνος ρευστότητας**

Ο κίνδυνος ρευστότητας δηλώνει τον κίνδυνο αδυναμίας ευρέσεως επαρκών ρευστών διαθεσίμων για την κάλυψη των άμεσων υποχρεώσεων της Εταιρείας. Η Διοίκηση της Εταιρείας αντιλαμβάνεται το κίνδυνο και τον αξιολογεί συνεχώς διατηρώντας επαρκές κεφάλαιο κίνησης και τοποθετημένα σε λογαριασμούς διαθεσίμων και σε αξιόγραφα άμεσης ρευστοποίησης, όπως επίσης και διαθέσιμα όρια χρηματοδοτικών εργαλείων.

- **Κίνδυνοι επιχειρηματικής δραστηριότητας**

Η Εταιρεία έχει συνάψει συμβάσεις με τις μεγαλύτερες ασφαλιστικές εταιρείες που δραστηριοποιούνται στην εγχώρια αγορά (ΕΘΝΙΚΗ, NN, ALLIANZ, BUPA, METLIFE ALICO, INTERAMERICAN, GENERALI, AXA,

GROUPAMA κλπ). Επιπρόσθετα, η Εταιρεία διατηρεί σύμβαση με τη Mednet Ελλάς Α.Ε., εταιρεία που διαχειρίζεται ασφαλιστικά προγράμματα νοσοκομειακής κάλυψης μερικών εκ των μεγαλύτερων ασφαλιστικών εταιρειών στην Ελλάδα. Οι ανωτέρω συμφωνίες εξασφαλίζουν σταθερή πορεία και μεγαλύτερο όγκο ασθενών μειώνοντας σε μεγάλο βαθμό την έκθεση της Εταιρείας σε κίνδυνο ανταγωνισμού και ρευστότητας.

Επίσης η Εταιρεία έχει συνάψει συμβάσεις με ασφαλιστικές εταιρείες για κάλυψη κινδύνων των περιουσιακών της στοιχείων και συμβόλαιο ασφάλισης αστικής ευθύνης.

Επιπλέον η εταιρεία έχει συνάψει συμβάσεις ασφαλιστικής κάλυψης της κινητής και ακίνητης περιουσίας της (πυρός – παντός κινδύνου, ηλεκτρονικού εξοπλισμού, απώλειας χρημάτων κλπ).

Αναλυτικότερα για τη διαχείριση κινδύνων γίνεται αναφορά στην Σημείωση 3 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

## 7. Συναλλαγές και Υπόλοιπα με συνδεδεμένα μέρη

Οι σημαντικότερες συναλλαγές της Εταιρείας με συνδεδεμένα με αυτή πρόσωπα κατά την έννοια του ΔΛΠ 24 αφορούν συναλλαγές της Εταιρείας με τις ακόλουθες εταιρείες (συνδεδεμένες με αυτήν επιχειρήσεις κατά την έννοια του άρθρου 42ε του Κ.Ν. 2190/1920) και παρατίθενται στον ακόλουθο πίνακα:

**31.12.2018**

| | **Πωλήσεις Αγαθών και Υπηρεσιών** | **Αγορές Αγαθών και Υπηρεσιών** | **Απαιτήσεις** | **Υποχρεώσεις** |
|---|---|---|---|---|
| ΠΕΡΣΕΥΣ Α.Ε | - | 15.189 | - | 15.189 |
| GROUP MEDICAL PURCHASING Ε.Π.Ε. | - | 2.103.397 | - | 2.107.796 |
| Y-LOGIMED Α.Ε | - | 113.533 | - | 130.924 |
| ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΘΗΝΩΝ – ΥΓΕΙΑ Α.Ε | - | 6.500 | - | 8.060 |
| **Σύνολο Α** | **0** | **2.238.619** | **0** | **2.261.970** |
| ΙΑΣΩ Α.Ε | 512 | 27.211 | - | - |
| ΙΑΣΩ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ Α.Ε | 4.050 | - | 5.951 | - |
| ΙΑΣΩ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΥΓΕΙΑΣ Α.Ε | 56.910 | 705.791 | | - |
| ΙΑΣΩ ΝΟΤΙΩΝ ΠΡΟΑΣΤΙΩΝ | - | - | - | - |
| **Σύνολο Β** | **61.471** | **733.002** | **5.951** | **0** |
| **Γενικά Σύνολα** | **61.471** | **2.971.622** | **5.951** | **2.261.970** |

## 8. Περιβαλλοντολογικά Θέματα

Στην πολιτική της Εταιρείας εντάσσεται και η πλήρης συμμόρφωση με όλες τις νομοθετικές απαιτήσεις που σχετίζονται με την προστασία του περιβάλλοντος (συστήματα διαχείρισης αποβλήτων, ορθής χρήσης πόρων ενέργειας κλπ).

Η Εταιρεία, αναγνωρίζει τις υποχρεώσεις της απέναντι στο περιβάλλον και την ανάγκη συνεχούς βελτίωσης των περιβαλλοντικών επιδόσεών της.

Στο πλαίσιο αυτό όσον αφορά την επίτευξη των σκοπών του που αφορούν την Περιβαλλοντική Διαχείριση, η Εταιρεία δεσμεύεται στα εξής:

- λαμβάνει υπόψη τις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης, με την ορθολογική διαχείριση και εξοικονόμηση των πόρων, ενέργειας, νερού, μειωμένων αέριων εκπομπών για την προστασία του περιβάλλοντος και του κλίματος
- αποβλέπει στην δημιουργία και διατήρηση μιας σχέσης εμπιστοσύνης με την τοπική και ευρύτερη κοινωνία και να παρέχει περιβαλλοντική πληροφόρηση στο ευρύ κοινό
- μειώνει τα απορρίμματα και αυξάνει τα ποσοστά ανακύκλωσης.
- Ενσωματώνει την περιβαλλοντική συνείδηση στην εταιρική κουλτούρα.

Παρακολουθούμε το ενεργειακό μας αποτύπωμα και τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις της δραστηριότητάς μας, ενώ παράλληλα επιδιώκουμε να βελτιώσουμε τις λειτουργίες μας, την διαδικασία καταμέτρησης και να εντείνουμε ακόμα περισσότερο την ανακύκλωση.

## 9. Εργασιακά Θέματα

Αναφορικά με τα εργασιακά ζητήματα η προώθηση των ίσων ευκαιριών, η προστασία της διαφορετικότητας, η παροχή ασφάλειας και συνθηκών υγιεινής κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του προσωπικού αποτελούν βασικές αρχές της Εταιρείας. Η Διοίκηση της Εταιρείας δεν κάνει διακρίσεις στην πρόσληψη / επιλογή, στις αποδοχές, στην εκπαίδευση, την ανάθεση εργασιακών καθηκόντων ή σε οποιεσδήποτε λοιπές εργασιακές δραστηριότητες και παροτρύνει και συνιστά σε όλους τους εργαζομένους αυτής να σέβονται τη διαφορετικότητα κάθε υπαλλήλου ή προμηθευτή ή πελάτη της Εταιρείας και να μην αποδέχονται οποιαδήποτε συμπεριφορά που ενδέχεται να δημιουργεί διακρίσεις οποιασδήποτε μορφής. Επίσης, η διαφορετικότητα είναι σημαντικός παράγοντας κατά την διαδικασία των προσλήψεων. Στην Εταιρεία απασχολήθηκαν 540 (2017: 544) άτομα με σχέση εξαρτημένης εργασίας στη χρήση 2018. Συνολικά καταβλήθηκαν για μισθούς, ημερομίσθια, εργοδοτικές εισφορές και λοιπές επιβαρύνσεις που αφορούν στο προσωπικό € 10,8 εκ. το αντίστοιχο ποσό για τη χρήση του 2017 ήταν € 10,4 εκ.

## 10. Λοιπά Πληροφοριακά στοιχεία

- **Διάρθρωση μετοχικού κεφαλαίου Εταιρείας**

Το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας κατά την 31.12.2018 ανέρχεται σε € 24.785 χιλ., διαιρούμενο σε 79.950.645 κοινές ονομαστικές μετοχές, ονομαστικής αξίας € 0,31 η κάθε μία. Οι μετοχές δεν είναι εισηγμένες.

- **Απόκτηση ιδίων μετοχών**

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 16 του Κ.Ν. 2190/1920, οι ανώνυμες εταιρείες μπορούν, με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων τους, να αποκτούν ίδιες μετοχές μέχρι ποσοστού 10% του συνόλου των μετοχών τους. Η Εταιρεία δεν έχει κάνει χρήση της ως άνω δυνατότητας που παρέχει ο νόμος.

- **Τομέας έρευνας και ανάπτυξης**

Κατά τη διάρκεια της χρήσης του 2018 και του 2017 δεν υπήρξε δραστηριότητα στον τομέα έρευνας και ανάπτυξης.

- **Υποκαταστήματα της Εταιρείας**

Η Εταιρεία δεν διαθέτει υποκαταστήματα.

## 11. Γεγονότα μετά την ημερομηνία των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Την 18η Φεβρουαρίου 2019, ολοκληρώθηκε η υπογραφή της νέας στρατηγικής συμφωνίας του Ομίλου Hellenic Healthcare με την Εθνική Ασφαλιστική για την κάλυψη των ασφαλισμένων της στα θεραπευτήρια του Ομίλου. Μετά τις πρόσφατες εξαγορές, το δίκτυο του Hellenic Healthcare Group περιλαμβάνει πλέον τα θεραπευτήρια Metropolitan Hospital, Υγεία, Μητέρα, Metropolitan General και Λητώ, έχοντας τη δυνατότητα παροχής των πλέον εξειδικευμένων και σύγχρονων ιατρικών υπηρεσιών τόσο στο επίπεδο της γενικής ιατρικής, όσο και στην παιδιατρική και τη μαιευτική-γυναικολογία.

Πέραν των ανωτέρω δεν υπάρχουν μεταγενέστερα των χρηματοοικονομικών καταστάσεων γεγονότα, τα οποία να αφορούν την Εταιρεία, στα οποία επιβάλλεται αναφορά από τα ΔΠΧΑ.

Χολαργός, 30 Απριλίου 2019

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΘΕΟΧΑΡΑΚΗΣ
Α.Δ.Τ. ΑΒ 340063

# ΕΤΗΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ
## Για τη χρήση από 1η Ιανουαρίου έως 31η Δεκεμβρίου 2018

Έδρα: Λεωφόρος Μεσογείων 264, 155 62 Χολαργός
ΑΡ.Μ.Α.Ε. 30776/01ΑΤ/Β/94/2338 - ΑΡ. Γ.Ε.ΜΗ 1546101000

# ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας
«ΜΕΤΡΟΠΟΛΙΤΑΝ ΤΖΕΝΕΡΑΛ ΧΟΣΠΙΤΑΛ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΦΟΡΕΩΝ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ»
της χρήσεως 2018

Η παρούσα έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου («ΔΣ») αφορά στη χρονική περίοδο των δώδεκα μηνών της κλειόμενης χρήσης 2018 (01.01-31.12.2018) και παρέχει συνοπτικές χρηματοοικονομικές πληροφορίες για τις ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις και τα αποτελέσματα της Εταιρείας "ΜΕΤΡΟΠΟΛΙΤΑΝ ΤΖΕΝΕΡΑΛ ΧΟΣΠΙΤΑΛ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΦΟΡΕΩΝ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ "με διακριτικό τίτλο «Metropolitan General ΑΕ" και περιέχει τα στοιχεία που προβλέπονται στο Άρθρο 43α του Κωδ. Ν. 2190/1920.

## 1. Αρχές διοίκησης και βασικές αξίες της Εταιρείας

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για τη χάραξη της στρατηγικής και την πολιτική ανάπτυξης της Εταιρείας γενικότερα. Οι αρμοδιότητες του Δ.Σ. προσδιορίζονται με σαφήνεια τόσο στο καταστατικό όσο και στον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας της Εταιρείας ή άλλα εσωτερικά έγγραφα της Εταιρείας.

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι αρμόδιο να αποφασίζει για κάθε θέμα που αφορά τη διοίκηση της Εταιρείας, τη διαχείριση της περιουσίας της και γενικά την επιδίωξη του σκοπού της και λαμβάνει όλα τα μέτρα και αποφάσεις που απαιτούνται.

Βασικός στόχος της διοίκησης είναι η ανάπτυξη της Εταιρείας και η καθιέρωσή του ως ένα ολοκληρωμένο σύστημα παροχής υπηρεσιών υγείας υψηλών προδιαγραφών.

Βασική αρχή διοίκησης είναι η προάσπιση των αρχών της χρηστής εταιρικής διακυβέρνησης.

Η Εταιρεία διοικείται από το Διοικητικό της Συμβούλιο, το οποίο απαρτίζεται από 5 μέλη και εκλέγεται από την Τακτική Συνέλευση των μετόχων της εταιρείας. Η Γενική Συνέλευση των μετόχων είναι το ανώτατο όργανο διοίκησης της εταιρείας και συνέρχεται τουλάχιστον μία φορά το έτος. Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για τη θέσπιση και εφαρμογή της στρατηγικής και των επιχειρησιακών σχεδίων της εταιρείας.

Το Διοικητικό Συμβούλιο απαρτίζεται από τους κάτωθι:

- Θεοχαράκης Βασίλειος – Πρόεδρος του Δ.Σ.
- Σπυρίδης Δημήτριος - Διευθύνων Σύμβουλος και Αντιπρόεδρος του Δ.Σ
- Σταμπουλούς Σέργιος – Μέλος του Δ.Σ
- Σύρμας Δημήτριος – Μέλος του Δ.Σ.
- Κοτρώτσιος Σπυρίδων – Μέλος του Δ.Σ.

## 2. Χρηματοοικονομικά Αποτελέσματα

Τα έσοδα της Εταιρείας για τη χρήση 2018 ανήλθαν σε € 38.010 χιλ. έναντι € 35.767 χιλ. το 2017 (προ Rebate & Claw back) παρουσιάζοντας μία αύξηση της τάξης του 6,3%.

Το EBITDA της Εταιρείας για την οικονομική χρήση 2018 ανήλθε σε € 3.840 χιλ., παρουσιάζοντας αύξηση 16,5% σε σχέση με το 2017. Το περιθώριο κερδοφορίας EBITDA της Εταιρείας αυξήθηκε σε 10,9% το 2018 έναντι 10,4% το 2017.

Η Εταιρεία το 2018 εμφάνισε κέρδη εκμετάλλευσης € 827 χιλ. έναντι κερδών € 1.261 χιλ. το 2017 παρουσιάζοντας μία μείωση της τάξης του 34,4% λόγω περικοπών ασφαλιστικών ταμείων προηγουμενων περιόδων.

Σε επίπεδο αποτελεσμάτων προ φόρων, η Εταιρεία παρουσίασε κέρδη € 97 χιλ. έναντι κερδών € 203 χιλ. το 2017,

Σε επίπεδο ισολογισμού, τα συνολικά ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα της Εταιρείας κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018 ανήλθαν ήταν € 5.734 χιλ., έναντι € 541 χιλ. κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017. Η αύξηση στα ταμειακά διαθέσιμα της Εταιρείας προήλθε κυρίως από την Αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου της Εταιρείας ποσού € 7.000 χιλ. που πιστοποιήθηκε στις 8/7/2018.

Το σύνολο των δανείων της Εταιρείας κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018 ήταν € 25.306 χιλ., έναντι € 27.306 χιλ. κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017, μειωμένος κατά € 2.000 χιλ.

Ο Καθαρός Δανεισμός της Εταιρείας ανήλθε την 31 Δεκεμβρίου 2018 σε € 19.572 χιλ., μειώνοντας σημαντικά το δείκτη κεφαλαιουχικής μόχλευσης το 2018 για την Εταιρεία.

**Χρηματοοικονομικοί Δείκτες**

**Αριθμοδείκτες οικονομικής διάρθρωσης**

| | **31/12/2018** | | | **31/12/2017** | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| Σύνολο Κυκλοφορούντος Ενεργητικού / Σύνολο Ενεργητικού | 25.897.844 / 69.469.855 | = | **37,28%** | 27.630.125 / 65.566.183 | = | **42,14%** |
| Σύνολο μη Κυκλοφορούντος Ενεργητικού / Σύνολο Ενεργητικού | 43.572.011 / 69.469.855 | = | **62,72%** | 37.936.058 / 65.566.183 | = | **57,86%** |
| Σύνολο Υποχρεώσεων / Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων | 51.510.330 / 17.959.525 | = | **286,81%** | 53.010.147 / 12.556.036 | = | **422,19%** |
| Σύνολο Τραπεζικού Δανεισμού / Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων | 25.306.000 / 17.959.525 | = | **140,91%** | 27.306.000 / 12.556.036 | = | **217,47%** |
| Σύνολο Κυκλοφορούντος Ενεργητικού / Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις | 25.897.844 / 22.587.885 | = | **114,65%** | 27.630.125 / 21.348.840 | = | **129,42%** |

**Αριθμοδείκτες αποδόσεως και αποδοτικότητας:**

| | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| EBITDA / Σύνολο Πωλήσεων μείον claw back & rebates | 3.839.722 / 35.287.555 | = | **10,88%** | 3.296.073 / 31.731.858 | = | **10,39%** |
| Μικτό κέρδος / Σύνολο Πωλήσεων μείον claw back & rebates | 4.016.792 / 35.287.555 | = | **11,38%** | 2.773.594 / 31.731.858 | = | **8,74%** |
| (Ζημίες)/Κέρδη προ φόρων / Σύνολο Πωλήσεων μείον claw back & rebates | 97.433 / 35.287.555 | = | **0,28%** | 203.352 / 31.731.858 | = | **0,64%** |
| (Ζημίες)/Κέρδη προ φόρων / Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων | 97.433 / 17.959.525 | = | **0,54%** | 203.352 / 12.556.036 | = | **1,62%** |
| Καθαρός δανεισμός | 19.571.922 | = | **5,10** | 26.765.070 | = | **8,12** |

| | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| EBITDA | 3.839.722 | | | 3.296.073 | | |
| EBITDA | 3.839.722 | = | **4,60** | 3.296.073 | = | **4,57** |
| Χρηματοοικονομικό κόστος | 834.170 | | | 721.006 | | |

**Ορισμοί Χρηματοοικονομικών Μεγεθών**

EBITDA (Earnings before Interest, Tax, Depreciation and Amortization): Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων περιόδου προσαρμοσμένα με τις επιδράσεις των τυχόν έκτακτων αποτελεσμάτων και των αποτελεσμάτων προηγούμενων χρήσεων.

Σύνολο Κεφαλαίου κινήσεως: Ταυτίζεται με το Σύνολο κυκλοφορούντος ενεργητικού μείον το Σύνολο των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων.

**Καθαρός Δανεισμός και Δείκτης Κεφαλαιακής Μόχλευσης**

Ο καθαρός δανεισμός της Εταιρείας στις 31.12.2018 και στις 31.12.2017 παρουσιάζεται αναλυτικά στον ακόλουθο πίνακα:

| | **31/12/2018** | **31/12/2017** |
|---|---|---|
| Βραχυπρόθεσμος τραπεζικός δανεισμός | 3.000.000 | 2.000.000 |
| Μακροπρόθεσμος τραπεζικός δανεισμός | 22.306.000 | 25.306.000 |
| **Σύνολο δανείων** | **25.306.000** | **27.306.000** |
| *Μείον:* | | |
| Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα | 5.734.078 | 540.930 |
| **Καθαρός Δανεισμός/Διαθέσιμα** | **19.571.922** | **26.765.070** |
| Σύνολο Καθαρής Θέσης Εταιρείας | **17.959.525** | **12.556.036** |
| **Σύνολο Κεφαλαίων** | **37.531.447** | **39.321.105** |
| **Δείκτης Κεφαλαιακής Μόχλευσης** | **47,85%** | **31,93%** |

**Ορισμοί Χρηματοοικονομικών Μεγεθών και Επεξηγήσεις Δεικτών:**

Καθαρός δανεισμός: Σύνολο δανείων βραχυπρόθεσμων και δανείων μακροπρόθεσμων συμπεριλαμβάνοντας και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από συμβάσεις χρηματοοικονομικής μίσθωσης μείον τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα, Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση, και Χρηματοοικονομικά στοιχεία διακρατούμενα έως τη λήξη.

Δείκτης κεφαλαιακής μόχλευσης Εταιρείας: Καθαρός Δανεισμός προς το σύνολο των Απασχολούμενων Κεφαλαίων.

## 3. Μη Χρηματοοικονομικά Στοιχεία

Η Εταιρεία καλύπτει όλες τις ιατρικές ειδικότητες και διαθέτει όλα τα διαγνωστικά εργαστήρια, εξασφαλίζοντας ολοκληρωμένες συνθήκες νοσηλείας, ιατρικής και νοσηλευτικής παρακολούθησης. Οι εγκαταστάσεις του Metropolitan General εκτείνονται σε 21.000 τ.μ. εξασφαλίζοντας τις πιο σύγχρονες ανέσεις.

Το Metropolitan General σημείωσε ανοδική πορεία το 2018. Η εμπιστοσύνη των ασθενών και των ιατρών προς το νοσοκομείο βελτίωσε σημαντικά όλους τους λειτουργικούς δείκτες κατά το 2018.

Ειδικότερα, το 2018 οι εισαγωγές ασθενών αυξήθηκαν κατά 10% φθάνοντας τις 7.077, ενώ οι επισκέψεις εξωτερικών ασθενών παρουσίασαν αύξηση 4,33% φθάνοντας τις 105.494 επισκέψεις.

Αύξηση παρουσίασαν και οι χειρουργικές επεμβάσεις φθάνοντας τις 7.217, αύξηση 18,4% συγκριτικά με το 2017.

Τέλος οι συνεργάτες ιατροί ανήλθαν σε 950 το 2018 από 935 το 2017 (αύξηση 1,6%).

## 4. Σημαντικά γεγονότα που συνέβησαν μέσα στη χρήση του 2018

Το 2018 ήταν μια χρονιά ορόσημο για την Εταιρεία με την εξαγορά του 97,65% του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας από την εταιρεία Hellenic Healthcare S.r.l («HH») με έδρα το Λουξεμβούργο που ελέγχεται πλειοψηφικά από επενδυτικά κεφάλαια της CVC Capital Partners. Η CVC ιδρύθηκε το 1981 και είναι παγκόσμιος ηγέτης στον τομέα των επενδυτικών κεφαλαίων με υπό διαχείριση κεφάλαια (under management) $69 δις και $109 δις (committed) δεσμευμένα κεφάλαια. Δραστηριοποιείται σε Ευρώπη, Αμερική και Ασία με 23 γραφεία παγκοσμίως και ιδιαίτερη δραστηριότητα στον τομέα της Υγείας και ιδιαίτερα των νοσηλευτικών ιδρυμάτων σε Ισπανία, Γαλλία, Φιλανδία.

Η τεχνογνωσία της στην διαχείριση νοσοκομείων καθώς και η πρόσβαση σε εξωτερικές πηγές κεφαλαίων προσδίδουν στην Εταιρεία μεγάλη δυναμική και περαιτέρω δυνατότητα ανάπτυξης και οργάνωσης με βάση διεθνή πρότυπα. Η διεθνής και ιδιαίτερα η ευρωπαϊκή της εμπειρία σε συνδυασμό με την επιτυχημένη ελληνική διοικητική ομάδα του νοσηλευτηρίου θα προσδώσει προστιθέμενη αξία και θα αναβαθμίσει συνολικά την αγορά υγείας στην Ελλάδα.

## 5. Προοπτικές για το 2019

Το 2018 ολοκληρώθηκε το τρίτο πρόγραμμα δημοσιονομικής προσαρμογής, που συνοδεύθηκε με συγκεκριμένα μέτρα ελαφρύνσεως των χρηματοδοτικών αναγκών της χώρας σε ορίζοντα δεκαετίας. Η διαφαινόμενη βελτίωση της Ελληνικής οικονομίας αναμένεται να συμβάλει θετικά στην ανάπτυξη της Εταιρείας κατά το 2019.

Η δυναμική του Metropolitan General επαυξάνεται υπό το πρίσμα του ευρύτερου ομίλου Hellenic Healthcare και καθιστά προσδίδει μεγαλύτερη ανάπτυξη στην Εταιρεία μέσα από την ολοκλήρωση των συνεργείων το 2019. Ταυτόχρονα το 2019 διευρύνονται οι συνεργασίες με τους ασφαλιστικούς φορείς εξασφαλίζοντας στους ασφαλισμένους αυτών συνδυασμό ποιότητας ιατρικών υπηρεσιών και πλήθους παροχών από το δίκτυο του Hellenic Healthcare Group.

Η Εταιρεία, έχει σε εφαρμογή ένα μεγάλο επενδυτικό πρόγραμμα κτιριακών βελτιώσεων και ιατρικού εξοπλισμού προϋπολογισμού € 7 εκ. που θα βοηθήσουν στην αναβάθμιση των υπηρεσιών και στη κάλυψη της αυξημένης ζήτησης και εμπιστοσύνης των ασθενών.

Επενδύοντας σε νέο τεχνολογικά εξοπλισμό και κυρίως στην ρομποτικά υποβοηθούμενη χειρουργική το Metropolitan General παραμένει στην κορυφή των τεχνολογικών εξελίξεων προσφέροντας μοναδικές και πρωτοποριακές θεραπείες στους ασθενείς.

## 6. Διαχείριση Χρηματοοικονομικού κινδύνου

- **Συναλλαγματικός κίνδυνος**

Ο συναλλαγματικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος διακύμανσης της αξίας των χρηματοοικονομικών μέσων, των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων εξαιτίας των αλλαγών στις συναλλαγματικές ισοτιμίες. Οι συναλλαγές και τα υπόλοιπα της Εταιρείας είναι σε Ευρώ, δεν υπάρχουν υποχρεώσεις σε έτερο πλην του Ευρώ νόμισμα και ως εκ τούτου η έκθεση σε συναλλαγματικούς κινδύνους αξιολογείται ως χαμηλή.

- **Κίνδυνος επιτοκίων**

Ο κίνδυνος των επιτοκίων είναι ο κίνδυνος που διατρέχει η Εταιρεία να επιβαρυνθεί με υψηλότερους χρεωστικούς τόκους δανείων εξαιτίας δυσμενών μεταβολών στα επιτόκια της αγοράς. Ωστόσο η Διοίκηση της Εταιρείας παρακολουθεί διαρκώς τις τάσεις των επιτοκίων μέσα στο γενικότερο κλίμα της οικονομικής συγκυρίας που διανύουμε.

- **Πιστωτικός κίνδυνος**

Οι απαιτήσεις, της Εταιρείας για τη χρήση 2018 θεωρούνται εξασφαλισμένες, ενώ για εκείνες όπου υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης έχουν γίνει οι σχετικές προβλέψεις. Η Διοίκηση της Εταιρείας εφαρμόζει διαδικασίες πιστωτικού ελέγχου με στόχο την ελαχιστοποίηση των πιστωτικών απωλειών και αξιολογεί την ανακτησιμότητα των εμπορικών απαιτήσεων της σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 9 προβαίνωντας σε εκτιμήσεις της απαιτούμενης πρόβλεψης απομείωσης, για τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές.

- **Κίνδυνος ρευστότητας**

Ο κίνδυνος ρευστότητας δηλώνει τον κίνδυνο αδυναμίας ευρέσεως επαρκών ρευστών διαθεσίμων για την κάλυψη των άμεσων υποχρεώσεων της Εταιρείας. Η Διοίκηση της Εταιρείας αντιλαμβάνεται το κίνδυνο και τον αξιολογεί συνεχώς διατηρώντας επαρκές κεφάλαιο κίνησης και τοποθετημένα σε λογαριασμούς διαθεσίμων και σε αξιόγραφα άμεσης ρευστοποίησης, όπως επίσης και διαθέσιμα όρια χρηματοδοτικών εργαλείων.

- **Κίνδυνοι επιχειρηματικής δραστηριότητας**

Η Εταιρεία έχει συνάψει συμβάσεις με τις μεγαλύτερες ασφαλιστικές εταιρείες που δραστηριοποιούνται στην εγχώρια αγορά (ΕΘΝΙΚΗ, NN, ALLIANZ, BUPA, METLIFE ALICO, INTERAMERICAN, GENERALI, AXA, GROUPAMA κλπ). Επιπρόσθετα, η Εταιρεία διατηρεί σύμβαση με τη Mednet Ελλάς Α.Ε., εταιρεία που διαχειρίζεται ασφαλιστικά προγράμματα νοσοκομειακής κάλυψης μερικών εκ των μεγαλύτερων ασφαλιστικών εταιρειών στην Ελλάδα. Οι ανωτέρω συμφωνίες εξασφαλίζουν σταθερή πορεία και μεγαλύτερο όγκο ασθενών μειώνοντας σε μεγάλο βαθμό την έκθεση της Εταιρείας σε κίνδυνο ανταγωνισμού και ρευστότητας.

Επίσης η Εταιρεία έχει συνάψει συμβάσεις με ασφαλιστικές εταιρείες για κάλυψη κινδύνων των περιουσιακών της στοιχείων και συμβόλαιο ασφάλισης αστικής ευθύνης.

Επιπλέον η εταιρεία έχει συνάψει συμβάσεις ασφαλιστικής κάλυψης της κινητής και ακίνητης περιουσίας της (πυρός – παντός κινδύνου, ηλεκτρονικού εξοπλισμού, απώλειας χρημάτων κλπ).

Αναλυτικότερα για τη διαχείριση κινδύνων γίνεται αναφορά στην Σημείωση 3 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

## 7. Συναλλαγές και Υπόλοιπα με συνδεδεμένα μέρη

Οι σημαντικότερες συναλλαγές της Εταιρείας με συνδεδεμένα με αυτή πρόσωπα κατά την έννοια του ΔΛΠ 24 αφορούν συναλλαγές της Εταιρείας με τις ακόλουθες εταιρείες (συνδεδεμένες με αυτήν επιχειρήσεις κατά την έννοια του άρθρου 42ε του Κ.Ν. 2190/1920) και παρατίθενται στον ακόλουθο πίνακα:

**31.12.2018**

| | Πωλήσεις Αγαθών και Υπηρεσιών | Αγορές Αγαθών και Υπηρεσιών | Απαιτήσεις | Υποχρεώσεις |
|---|---|---|---|---|
| ΠΕΡΣΕΥΣ Α.Ε | - | 15.189 | - | 15.189 |
| GROUP MEDICAL PURCHASING Ε.Π.Ε. | - | 2.103.397 | - | 2.107.796 |
| Y-LOGIMED Α.Ε | - | 113.533 | - | 130.924 |
| ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΘΗΝΩΝ – ΥΓΕΙΑ Α.Ε | - | 6.500 | - | 8.060 |
| **Σύνολο Α** | **0** | **2.238.619** | **0** | **2.261.970** |

**31.12.2018**

| | Πωλήσεις Αγαθών και Υπηρεσιών | Αγορές Αγαθών και Υπηρεσιών | Απαιτήσεις | Υποχρεώσεις |
|---|---|---|---|---|
| ΙΑΣΩ Α.Ε | 512 | 27.211 | - | - |
| ΙΑΣΩ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ Α.Ε | 4.050 | - | 5.951 | - |
| ΙΑΣΩ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΥΓΕΙΑΣ Α.Ε | 56.910 | 705.791 | | - |
| ΙΑΣΩ ΝΟΤΙΩΝ ΠΡΟΑΣΤΙΩΝ | - | - | - | - |
| **Σύνολο Β** | **61.471** | **733.002** | **5.951** | **0** |
| **Γενικά Σύνολα** | **61.471** | **2.971.622** | **5.951** | **2.261.970** |

## 8. Περιβαλλοντολογικά Θέματα

Στην πολιτική της Εταιρείας εντάσσεται και η πλήρης συμμόρφωση με όλες τις νομοθετικές απαιτήσεις που σχετίζονται με την προστασία του περιβάλλοντος (συστήματα διαχείρισης αποβλήτων, ορθής χρήσης πόρων ενέργειας κλπ).

Η Εταιρεία, αναγνωρίζει τις υποχρεώσεις της απέναντι στο περιβάλλον και την ανάγκη συνεχούς βελτίωσης των περιβαλλοντικών επιδόσεών της.

Στο πλαίσιο αυτό όσον αφορά την επίτευξη των σκοπών του που αφορούν την Περιβαλλοντική Διαχείριση, η Εταιρεία δεσμεύεται στα εξής:

- λαμβάνει υπόψη τις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης, με την ορθολογική διαχείριση και εξοικονόμηση των πόρων, ενέργειας, νερού, μειωμένων αέριων εκπομπών για την προστασία του περιβάλλοντος και του κλίματος
- αποβλέπει στην δημιουργία και διατήρηση μιας σχέσης εμπιστοσύνης με την τοπική και ευρύτερη κοινωνία και να παρέχει περιβαλλοντική πληροφόρηση στο ευρύ κοινό
- μειώνει τα απορρίμματα και αυξάνει τα ποσοστά ανακύκλωσης.
- Ενσωματώνει την περιβαλλοντική συνείδηση στην εταιρική κουλτούρα.

Παρακολουθούμε το ενεργειακό μας αποτύπωμα και τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις της δραστηριότητάς μας, ενώ παράλληλα επιδιώκουμε να βελτιώσουμε τις λειτουργίες μας, την διαδικασία καταμέτρησης και να εντείνουμε ακόμα περισσότερο την ανακύκλωση.

## 9. Εργασιακά Θέματα

Αναφορικά με τα εργασιακά ζητήματα η προώθηση των ίσων ευκαιριών, η προστασία της διαφορετικότητας, η παροχή ασφάλειας και συνθηκών υγιεινής κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του προσωπικού αποτελούν βασικές αρχές της Εταιρείας. Η Διοίκηση της Εταιρείας δεν κάνει διακρίσεις στην πρόσληψη / επιλογή, στις αποδοχές, στην εκπαίδευση, την ανάθεση εργασιακών καθηκόντων ή σε οποιεσδήποτε λοιπές εργασιακές δραστηριότητες και παροτρύνει και συνιστά σε όλους τους εργαζομένους αυτής να σέβονται τη διαφορετικότητα κάθε υπαλλήλου ή προμηθευτή ή πελάτη της Εταιρείας και να μην αποδέχονται οποιαδήποτε συμπεριφορά που ενδέχεται να δημιουργεί διακρίσεις οποιασδήποτε μορφής. Επίσης, η διαφορετικότητα είναι σημαντικός παράγοντας κατά την διαδικασία των προσλήψεων. Στην Εταιρεία απασχολήθηκαν 540 (2017: 544) άτομα με σχέση εξαρτημένης εργασίας στη χρήση 2018. Συνολικά καταβλήθηκαν για μισθούς, ημερομίσθια, εργοδοτικές εισφορές και λοιπές επιβαρύνσεις που αφορούν στο προσωπικό € 10,8 εκ. το αντίστοιχο ποσό για τη χρήση του 2017 ήταν € 10,4 εκ.

## 10. Λοιπά Πληροφοριακά στοιχεία

- **Διάρθρωση μετοχικού κεφαλαίου Εταιρείας**

Το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας κατά την 31.12.2018 ανέρχεται σε € 24.785 χιλ., διαιρούμενο σε 79.950.645 κοινές ονομαστικές μετοχές, ονομαστικής αξίας € 0,31 η κάθε μία. Οι μετοχές δεν είναι εισηγμένες.

- **Απόκτηση ιδίων μετοχών**

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 16 του Κ.Ν. 2190/1920, οι ανώνυμες εταιρείες μπορούν, με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων τους, να αποκτούν ίδιες μετοχές μέχρι ποσοστού 10% του συνόλου των μετοχών τους. Η Εταιρεία δεν έχει κάνει χρήση της ως άνω δυνατότητας που παρέχει ο νόμος.

- **Τομέας έρευνας και ανάπτυξης**

Κατά τη διάρκεια της χρήσης του 2018 και του 2017 δεν υπήρξε δραστηριότητα στον τομέα έρευνας και ανάπτυξης.

- **Υποκαταστήματα της Εταιρείας**

Η Εταιρεία δεν διαθέτει υποκαταστήματα.

## 11. Γεγονότα μετά την ημερομηνία των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Την 18η Φεβρουαρίου 2019, ολοκληρώθηκε η υπογραφή της νέας στρατηγικής συμφωνίας του Ομίλου Hellenic Healthcare με την Εθνική Ασφαλιστική για την κάλυψη των ασφαλισμένων της στα θεραπευτήρια του Ομίλου. Μετά τις πρόσφατες εξαγορές, το δίκτυο του Hellenic Healthcare Group περιλαμβάνει πλέον τα θεραπευτήρια Metropolitan Hospital, Υγεία, Μητέρα, Metropolitan General και Λητώ, έχοντας τη δυνατότητα παροχής των πλέον εξειδικευμένων και σύγχρονων ιατρικών υπηρεσιών τόσο στο επίπεδο της γενικής ιατρικής, όσο και στην παιδιατρική και τη μαιευτική-γυναικολογία.

Πέραν των ανωτέρω δεν υπάρχουν μεταγενέστερα των χρηματοοικονομικών καταστάσεων γεγονότα, τα οποία να αφορούν την Εταιρεία, στα οποία επιβάλλεται αναφορά από τα ΔΠΧΑ.

Χολαργός, 30 Απριλίου 2019

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΘΕΟΧΑΡΑΚΗΣ
Α.Δ.Τ. ΑΒ 340063

**Περιεχόμενα Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων:**


Εταιρική Κατάσταση Οικονομικής Θέσης: ..... 9

Εταιρική Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης και Λοιπών Συνολικών Εισοδημάτων: ..... 10

Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων της Εταιρείας: ..... 11

Κατάσταση Ταμειακών Ροών: ..... 12

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων ..... 13

1. Γενικές πληροφορίες ..... 13
2. Σύνοψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών ..... 16
3. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου ..... 32
4. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις της διοικήσεως ..... 35
5. Ενσώματες ακινητοποιήσεις ..... 38
6. Άυλα περιουσιακά στοιχεία ..... 39
7. Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις ..... 40
8. Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις ..... 41
9. Αποθέματα ..... 41
10. Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις ..... 42
11. Λοιπές απαιτήσεις ..... 42
12. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα ..... 43
13. Μετοχικό Κεφάλαιο και Υπέρ το άρτιο ..... 43
14. Λοιπά Αποθεματικά ..... 44
15. Προβλέψεις για παροχές στους εργαζόμενους ..... 44
16. Δανειακές υποχρεώσεις ..... 45
17. Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις ..... 46
18. Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις ..... 46
19. Λοιπές προβλέψεις ..... 47
20. Κύκλος εργασιών ..... 47
21. Έξοδα ανά κατηγορία ..... 47
22. Ποσά μηχανισμών επιστροφής Rebate & Claw back ..... 48
23. Λοιπά έσοδα εκμεταλλεύσεως ..... 50
24. Λοιπά έξοδα εκμεταλλεύσεως ..... 50
25. Χρηματοοικονομικά έσοδα ..... 50
26. Χρηματοοικονομικά έξοδα ..... 51
27. Ενδεχόμενες απαιτήσεις / υποχρεώσεις ..... 51
28. Συναλλαγές και Υπόλοιπα με συνδεδεμένα μέρη ..... 52

Ανειλημμένες υποχρεώσεις ..... 52

29. Μεταγενέστερα γεγονότα ..... 52


*Οι σημειώσεις στις σελίδες 13 - 52 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.*

# Κατάσταση Οικονομικής Θέσης:

| | Σημείωση | 31/12/2018 | 31/12/2017 |
|---|---|---|---|
| **ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ** | | | |
| **Μη κυκλοφορούν ενεργητικό** | | | |
| Ενσώματες Ακινητοποιήσεις | 5 | 43.332.285 | 37.806.986 |
| Άυλα στοιχεία ενεργητικού | 6 | 136.089 | 93.437 |
| Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις | 7 | 71.228 | 0 |
| Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις | 8 | 32.409 | 35.636 |
| **Σύνολο μη κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων** | | **43.572.011** | **37.936.058** |
| **Κυκλοφορούν ενεργητικό** | | | |
| Αποθέματα | 9 | 1.112.190 | 1.134.460 |
| Πελάτες και Λοιπές Εμπορικές Απαιτήσεις | 10 | 17.153.270 | 22.364.350 |
| Λοιπές Απαιτήσεις | 11 | 1.898.307 | 1.737.475 |
| Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα | 12 | 5.734.078 | 540.930 |
| Λοιπά κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού | | 0 | 1.852.910 |
| **Σύνολο κυκλοφορούντος ενεργητικού** | | **25.897.844** | **27.630.125** |
| **Σύνολο περιουσιακών στοιχείων** | | **69.469.855** | **65.566.183** |
| **ΠΑΘΗΤΙΚΟ** | | | |
| **ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ** | | | |
| **Ίδια κεφάλαια αποδιδόμενα στους μετόχους** | | | |
| Μετοχικό κεφάλαιο | 13 | 24.784.700 | 17.784.700 |
| Υπέρ το Άρτιο | 13 | 63.152.072 | 63.209.822 |
| Αποθεματικά εύλογης αξίας | 14 | 665.901 | 211.446 |
| Λοιπά αποθεματικά | 14 | 459.515 | 459.515 |
| Αποτελέσματα εις νέο | | (71.102.663) | (69.109.447) |
| **Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων** | | **17.959.525** | **12.556.036** |
| **ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ** | | | |
| **Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις** | | | |
| Δανειακές υποχρεώσεις | 16 | 22.306.000 | 25.306.000 |
| Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις | | 0 | 192.680 |
| Προβλέψεις για παροχές στους εργαζόμενους | 15 | 820.171 | 1.281.544 |
| Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις | | 147.856 | 30.000 |
| Λοιπές μακροπρόθεσμες προβλέψεις | 19 | 2.648.418 | 2.851.083 |
| **Σύνολο Μακροπροθέσμων Υποχρεώσεων** | | **25.922.445** | **29.661.307** |
| **Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις** | | | |
| Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις | 17 | 22.587.885 | 21.348.840 |
| Βραχυπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις | 16 | 3.000.000 | 2.000.000 |
| | | **25.587.885** | **23.348.840** |
| **Σύνολο υποχρεώσεων** | | **51.510.330** | **53.010.147** |
| **Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων και Υποχρεώσεων** | | **69.469.855** | **65.566.183** |

# Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης και Λοιπών Συνολικών Εισοδημάτων:

| | Σημείωση | 31/12/2018 | 31/12/2017 |
|---|---|---|---|
| Πωλήσεις προ εφαρμογής μηχανισμού επιστροφών άρθρου 100 του Ν. 4172/2013 | 20 | 38.010.324 | 35.767.205 |
| Μείον: Ποσά μηχανισμών επιστροφής claw back | 22 | (2.722.769) | (4.035.347) |
| Κόστος πωληθέντων | 21 | (31.270.763) | (28.958.264) |
| **Μικτό κέρδος** | | **4.016.792** | **2.773.594** |
| | | | |
| Λοιπά έσοδα | 23 | 271.285 | 1.533.955 |
| Έξοδα Διοίκησης | 21 | (934.640) | (667.256) |
| Έξοδα Διάθεσης | 21 | (1.690.292) | (2.178.420) |
| Λοιπά έξοδα | 24 | (836.013) | (200.428) |
| **Αποτελέσματα εκμετάλλευσης** | | **827.131** | **1.261.445** |
| Χρηματοοικονομικά Έσοδα | 25 | 104.471 | 1.797 |
| Χρηματοοικονομικά Έξοδα | 26 | (834.170) | (721.006) |
| Απομείωση στοιχείων Ενεργητικού | | 0 | (338.885) |
| **Κέρδη προ φόρων** | | **97.432** | **203.352** |
| Φόρος Εισοδήματος | 18 | (355.201) | (2.793.569) |
| **Ζημίες περιόδου** | | **(257.768)** | **(2.590.217)** |
| | | | |
| **Λοιπά συνολικά εισοδήματα** | | | |
| Αποτέλεσμα αποτίμησης παγίων | 7 | 590.057 | 0 |
| Αναγνώριση αναλογιστικών κερδών/(ζημιών) | 7 | 538.283 | (65.854) |
| Αναβαλλόμενος Φόρος | 7 | (272.807) | 19.098 |
| **Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους (Β)** | | **855.533** | **(46.756)** |
| **Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα μετά από φόρους (Α)+(Β)** | | **597.765** | **(2.636.973)** |

# Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων της Εταιρείας:

| | ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ | ΥΠΕΡ ΤΟ ΑΡΤΙΟ | ΛΟΙΠΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ | ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ ΕΥΛΟΓΗΣ ΑΞΙΑΣ | ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΙΣ ΝΕΟ | ΣΥΝΟΛΟ |
|---|---|---|---|---|---|---|
| **ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΕΝΑΡΞΗΣ 01.01.2017** | 17.784.700 | 63.209.822 | 459.515 | 211.446 | -66.472.474 | 15.193.009 |
| Ζημιές μετά από φόρους | | | | | -2.636.973 | -2.636.973 |
| **ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΛΗΞΗΣ 31.12.2017** | **17.784.700** | **63.209.822** | **459.515** | **211.446** | **-69.109.447** | **12.556.036** |
| **ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΕΝΑΡΞΗΣ 01.01.2018** | 17.784.700 | 63.209.822 | 459.515 | 211.446 | -69.109.447 | 12.556.036 |
| **Επίδραση αλλαγής λογιστικών πολιτικών (υιοθέτηση Δ.Π.Χ.Α. 9)** | | | | | -2.136.525 | -2.136.525 |
| **Προσαρμοσμένο υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2018** | **17.784.700** | **63.209.822** | **459.515** | **211.446** | **-71.245.972** | **10.419.510** |
| Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα περιόδου μετά από φόρους | | | | 454.455 | 143.310 | 597.765 |
| Αύξηση κεφαλαίου | 7.000.000 | | | | | 7.000.000 |
| Έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου | | -57.750 | | | | -57.750 |
| **ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΛΗΞΗΣ 31.12.2018** | **24.784.700** | **63.152.072** | **459.515** | **665.901** | **-71.102.663** | **17.959.525** |

## Κατάσταση Ταμειακών Ροών:

| | Σημ. | 1/1/2018 - 31/12/2018 | 1/1/2017 - 31/12/2017 |
|---|---|---|---|
| **Λειτουργικές δραστηριότητες** | | | |
| Κέρδη προ φόρων | | 97.432 | 203.352 |
| **Πλέον / μείον προσαρμογές για:** | | | |
| Αποσβέσεις | 5,6 | 2.159.450 | 2.034.628 |
| Προβλέψεις | | 405.793 | (34.570) |
| Λοιπές μη ταμειακές συναλλαγές | | 2.722.769 | 4.035.347 |
| Αποτελέσματα (έσοδα, έξοδα, κέρδη και ζημιές) επενδυτικής δραστηριότητας | | (103.990) | 338.885 |
| Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα | | 834.170 | 721.006 |
| Πιστωτικοί τόκοι & συναφή έσοδα | | (104.471) | (1.797) |
| **Πλέον/ μείον προσαρμογές για μεταβολές λογαριασμών κεφαλαίου κίνησης ή που σχετίζονται με τις λειτουργικές δραστηριότητες:** | | | |
| Αύξηση αποθεμάτων | | 22.270 | 76.369 |
| Αύξηση απαιτήσεων | | (800.694) | (4.412.851) |
| (Μείωση) / αύξηση υποχρεώσεων (πλην τραπεζών) | | 1.245.205 | (1.524.074) |
| (Μείωση) / αύξηση λοιπών μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων | | (84.809) | 0 |
| (Άυξηση)/Μείωση λοιπών μακροπρόθεσμων απαιτήσεων | | 3.227 | 0 |
| Μείον: | | | |
| Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα καταβεβλημένα | | (834.170) | (719.110) |
| Καταβληθείσες Αποζημιώσεις | | (216.060) | 0 |
| **Σύνολο (εκροών) / εισροών από λειτουργικές δραστηριότητες (α)** | | **5.346.121** | **717.186** |
| **Επενδυτικές δραστηριότητες** | | | |
| Αγορά ενσώματων και άϋλων παγίων περιουσιακών στοιχείων | | (7.137.345) | (810.819) |
| Εισπράξεις από πώληση συμμετοχών | | 1.956.900 | 100 |
| Τόκοι εισπραχθέντες | | 104.471 | 1.797 |
| **Σύνολο εκροών από επενδυτικές δραστηριότητες (β)** | | **(5.075.974)** | **(808.922)** |
| **Χρηματοδοτικές δραστηριότητες** | | | |
| Εισπράξεις για αύξηση μετοχικού κεφαλαίου και υπέρ το άρτιο | | 6.923.000 | 0 |
| Εξοφλήσεις δανείων | | (2.000.000) | 0 |
| **Σύνολο εκροών από χρηματοδοτικές δραστηριότητες (γ)** | | **4.923.000** | **0** |
| **Καθαρή αύξηση (μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα & ισοδύναμα περιόδου (α)+(β)+(γ)** | | **5.193.147** | **(91.737)** |
| Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης περιόδου | | 540.930 | 632.667 |
| **Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης περιόδου** | | **5.734.078** | **540.930** |

# Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

## 1. Γενικές πληροφορίες

Οι παρούσες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας με την επωνυμία «ΜΕΤΡΟΠΟΛΙΤΑΝ ΤΖΕΝΕΡΑΛ ΧΟΣΠΙΤΑΛ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΦΟΡΕΩΝ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ.» (εφεξής «Εταιρεία») αφορούν την χρήση που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2018.

Σκοπός της Εταιρείας σύμφωνα με το καταστατικό της είναι:

1. Η λειτουργία και εκμετάλλευση της ήδη υπάρχουσας πλήρως εξοπλισμένης, μετά των εγκαταστάσεων και εργαστηρίων της Γενικής Κλινικής υπό το διακριτικό τίτλο «Metropolitan General ΑΕ» επί της οδού Μεσογείων 264 στον Χολαργό.
2. Η ίδρυση και εκμετάλλευση Μαιευτικών - Γυναικολογικών - Γενικών Κλινικών σε οποιαδήποτε πόλη της Ελλάδας ή στο εξωτερικό, σε ιδιόκτητα ή μη ακίνητα, καθώς και η επέκταση της ήδη υπάρχουσας κλινικής επί του ιδιόκτητου ακινήτου της, ή άλλων παρακείμενων, που τυχόν θα αποκτηθούν ή θα εκμισθωθούν.
3. Η επέκταση της υπάρχουσας κλινικής ή των κλινικών που θα ιδρυθούν, με τμήματα, εγκαταστάσεις ή κέντρα διαγνωστικά, θεραπευτικά και ερευνητικά που να ανταποκρίνονται στις σύγχρονες τεχνικές και επιστημονικές εξελίξεις. Η εκμετάλλευση των άνω τμημάτων, εγκαταστάσεων ή κέντρων θα είναι, είτε αποκλειστική, είτε θα γίνεται με συνεκμετάλλευση ή με εκμίσθωσή τους.
4. Η ίδρυση και εκμετάλλευση αυτοτελών και ανεξάρτητων εκτός του υπάρχοντος κτιρίου της Κλινικής ιατρικών εργαστηρίων, κέντρων διαγνωστικών, θεραπευτικών και ερευνητικών.
5. Η επιστημονική έρευνα και εκπαίδευση-μετεκπαίδευση προσωπικού και μετόχων στις σύγχρονες τεχνολογικές μεθόδους και επιστημονικές εξελίξεις.
6. Η αντιπροσώπευση οίκων -ημεδαπών ή αλλοδαπών- παραγωγής και διαθέσεως ιατρικών εργαλείων, μηχανημάτων, φαρμακευτικών ειδών και υλικών θεραπείας και νοσηλείας.
7. Η εκμίσθωση ή ιδιοεκμετάλλευση ειδικότερων χώρων ή καταστημάτων των ακινήτων της Εταιρίας.
8. Η συμμετοχή της εταιρείας σε άλλες επιχειρήσεις -ημεδαπές ή αλλοδαπές- που έχουν τον ίδιο ή παρεμφερή σκοπό, καθώς και η συνεργασία με παρόμοιες επιχειρήσεις.

Για την επιδίωξη του σκοπού της η Εταιρεία μπορεί, μεταξύ άλλων:

α) Να παρέχει κάθε είδους υπηρεσίες συμβούλων για τις άνω περιπτώσεις.
β) Να μεταφέρει είδη με ίδια ή ξένα μεταφορικά μέσα.
γ) Να εισάγει και εξάγει έτοιμα συναφή προϊόντα και πρώτες ύλες.
δ) Να οργανώνει σεμινάρια και διαλέξεις με θέματα σχετικά με το σκοπό της εταιρείας.
ε) Να συμμετέχει σε οποιαδήποτε επιχείρηση με όμοιο ή παρεμφερή σκοπό, οποιουδήποτε εταιρικού τύπου ή να συγχωνεύεται με άλλες εταιρίες.
στ) Να ιδρύει υποκαταστήματα ή νοσηλευτικές μονάδες, οπουδήποτε.
ζ) Να αγοράζει ή να ενοικιάζει τεχνικό εξοπλισμό για εκμετάλλευση με εκμίσθωση ή οποιοδήποτε άλλο πρόσφορο τρόπο.
η) Να αγοράζει και μισθώνει οποιαδήποτε μεταφορικά μέσα, τεχνολογικό εξοπλισμό και υπηρεσίες.
θ) Να αγοράζει με οποιοδήποτε νόμιμο τρόπο, μεταπωλεί ή μισθώνει ακίνητα ή μεταφορικά μέσα.
ι) Να εμπορεύεται, αγοράζει και πωλεί, επισκευάζει, εισάγει και εξάγει πάσης φύσεως ιατρικά και συναφή με αυτά μηχανήματα, είδη και εργαλεία, καθώς και κάθε άλλο συναφές εμπόρευμα.

Η διάρκεια της Εταιρείας ορίζεται στα πενήντα (50) έτη από την 31η Μαρτίου 1994. Η Εταιρία είναι Ελληνική Ανώνυμη Εταιρία είναι εγγεγραμμένη στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών με Αριθμό Μητρώου 30776/01ΑΤ/Β/94/2338, με έδρα στην Ελλάδα, στο Δήμο Παπάγου-Χολαργού, επί της Λεωφόρου Μεσογείων 264 στον Χολαργό. Το λειτουργικό νόμισμα της είναι το Ευρώ (€).

Την 5η Απριλίου 2018 ολοκληρώθηκε η μεταβίβαση του πλειοψηφικού πακέτου των μετοχών της Εταιρίας στην «Hellenic Health Healthcare S.a.r.l.», εταιρία που εδρεύει στο Λουξεμβούργο και ελέγχεται από τον διεθνή διαχειριστή κεφαλαίων CVC Capital Partners.

### 1.1 Διοικητικό Συμβούλιο

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας, συγκροτείται από τους:

- Θεοχαράκης Βασίλειος – Πρόεδρος του Δ.Σ.
- Σπυρίδης Δημήτριος - Διευθύνων Σύμβουλος και Αντιπρόεδρος του Δ.Σ
- Σταμπουλούς Σέργιος – Μέλος του Δ.Σ.
- Σύρμας Δημήτριος – Μέλος του Δ.Σ.
- Κοτρώτσιος Σπυρίδων – Μέλος του Δ.Σ.

Η Εταιρεία έχει στην εκμετάλλευσή της το νοσοκομείο «Metropolitan General».

Οι εγκαταστάσεις του Νοσοκομείου Metropolitan General βρίσκονται στον Χολαργό. Το Νοσοκομείο διαθέτει 149 κλίνες και καλύπτει όλες τις ιατρικές ειδικότητες και διαγνωστικά εργαστήρια.

### 1.2 Εγκαταστάσεις – Εξοπλισμός

Πρωταρχικός στόχος όλων των συντελεστών της Εταιρείας είναι η παροχή υπηρεσιών υγείας υψηλών προδιαγραφών, με σεβασμό προς τους ασθενείς. Η Εταιρεία δεν θεωρεί την υψηλή ποιότητα των υπηρεσιών του πολυτέλεια, αλλά βασική υποχρέωση προς τους ασθενείς.

Για το λόγο αυτό, πλαισίωσε τους ιατρούς με εξοπλισμό και διαγνωστικά μέσα τελευταίας τεχνολογίας, ώστε να μπορούν απρόσκοπτα να παρέχουν στους ασθενείς υπηρεσίες υψηλής ποιότητας.

Το νοσοκομείο διαθέτει υπερσύγχρονα διαγνωστικά μέσα, που ελαχιστοποιούν το χρόνο εξέτασης, καθώς και τα ποσοστά επεμβατικών πράξεων. Για παράδειγμα, με τα μηχανήματα νέας γενιάς που διαθέτει το Νοσοκομείο, θα μπορούν να αποφευχθούν επεμβατικές πράξεις.

### 1.3 Ιατροί

Το Metropolitan General στελεχώνεται από διακεκριμένους ιατρούς της Ελλάδας και του εξωτερικού, οι οποίοι πλαισιώνονται από εξειδικευμένο και πεπειραμένο νοσηλευτικό και διοικητικό προσωπικό. Πρέπει να αναφερθεί ότι, εφαρμόζονται διαδικασίες ποιοτικού ελέγχου, με στόχο τη διαρκή βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών, καθώς και τη συνεχή επιμόρφωση του προσωπικού, τόσο σε θέματα εξυπηρέτησης ασθενών, όσο και σε σύγχρονες μεθόδους θεραπείας.

### 1.4 Ειδικότητες

Η Εταιρεία έχει τις παρακάτω ειδικότητες ιατρών:

| | | |
|---|---|---|
| Αγγειοχειρουργοί | Ουρολόγοι | Πλαστικοί χειρουργοί |
| Νευρολόγοι | Χειρουργοί μαστού | Ρευματολόγοι |
| Πυρηνικοί ιατροί | Ενδοκρινολόγοι | Καρδιοχειρουργοί |
| Αιματολόγοι | Οφθαλμίατροι | Πνευμονολόγοι |
| Νευροχειρουργοί | Επεμβατικοί ακτινολόγοι | Ογκολόγοι |
| Τμήμα διαβήτη | Νεφρολόγοι | Ακτινοθεραπευτές |
| Γαστρεντερολόγοι | Παθολόγοι | Ακτινοδιαγνώστες |
| Ογκολόγοι χειρουργοί | Δερματολόγοι | Χειρούργοι Ρομποτικής Χειρουργικής |
| Γναθοχειρουργοί | Θωρακοχειρουργοί | Ορθοπεδικοί Ρομποτικής Χειρουργικής |
| Ορθοπεδικοί | Παιδίατροι | Ωτορινολαρυγγολόγοι |
| Χειρουργοί ενδοκρινών αδένων | Αλλεργιολόγοι | Βιοπαθολόγοι (Μικροβιολόγοι) |
| Οδοντίατροι | Καρδιολόγοι | Γυναικολόγοι |

### 1.5 Νοσηλευτική υπηρεσία

Η Διεύθυνση της Νοσηλευτικής Υπηρεσίας (Ν.Υ), του θεραπευτηρίου Metropolitan General οργανώθηκε και λειτουργεί με βάση τους κανόνες της σύγχρονης Νοσηλευτικής Επιστήμης που εφαρμόζονται σε εφάμιλλες σύγχρονες κλινικές της Ευρώπης και της Αμερικής.

Στόχος της Διεύθυνσης της Νοσηλευτικής Υπηρεσίας (Ν.Υ) του θεραπευτηρίου Metropolitan General είναι η παροχή υψηλής Νοσηλευτικής φροντίδας προς τον ασθενή αλλά και η συνεχής επαγγελματική πρόοδος και ανάπτυξη του νοσηλευτικού προσωπικού.

Για την εκπλήρωση αυτών των στόχων, τα στελέχη του Metropolitan General που διαθέτουν διακεκριμένη επαγγελματική και επιστημονική εμπειρία, επιλέχτηκαν με αυστηρά κριτήρια. Όλα τα τμήματα στελεχώθηκαν με νοσηλευτικό προσωπικό βάσει διεθνών δεικτών.

Η νοσηλευτική φροντίδα εξασφαλίζεται με γραπτές διαδικασίες, που συντάσσονται ύστερα από λεπτομερή μελέτη και ανάλυση πρόσφατων ερευνητικών δεδομένων από την ελληνική και διεθνή βιβλιογραφία με απώτερο σκοπό την παροχή ολοκληρωμένης φροντίδας.

Η νοσηλευτική φροντίδα διεκπεραιώνεται και εξασφαλίζεται με προγραμματισμένους ετήσιους στόχους που οργανώνονται από τη Διεύθυνση της Νοσηλευτικής Υπηρεσίας (Ν.Υ) του θεραπευτηρίου Metropolitan General.

Η νοσηλευτική αποτελεί σύνθεση επιστημονικών γνώσεων, τεχνικών εφαρμογών και ανθρωπιστικής συμπεριφοράς, για το λόγο αυτό σύγχρονα εκπαιδευτικά προγράμματα που έχουν ως κεντρικό άξονα τη γνώση με την παράλληλη κλινική εφαρμογή οργανώνονται από τη Διεύθυνση της Νοσηλευτικής Υπηρεσίας (Ν.Υ).

### 1.6 Τιμολογιακή πολιτική

Στόχος μας είναι οι ασθενείς και οι ιατροί του Θεραπευτηρίου μας να μην αντιμετωπίζουν τιμολογιακούς περιορισμούς.

Σε αυτό το πλαίσιο σκέψης, έχουμε δημιουργήσει τιμοκατάλογο υπηρεσιών ιδιαίτερα ανταγωνιστικό και προσιτό στο ευρύ κοινό και ταυτόχρονα διαμορφώσαμε «πακέτα» επεμβάσεων υπό τη μορφή του κλειστού νοσηλίου για τις πιο συχνές επεμβάσεις όλων των ιατρικών ειδικοτήτων.

Επίσης, το Metropolitan General έχει διαθέσει μεγάλο ποσοστό των κλινών του στα δημόσια ασφαλιστικά ταμεία, δίνοντας τη δυνατότητα παροχής υγειονομικών υπηρεσιών στους ασθενείς κάνοντας χρήση του δημόσιου ασφαλιστικού φορέα.

Τέλος, το Metropolitan General έχει σύμβαση με όλες τις ιδιωτικές ασφαλιστικές εταιρείες, δίνοντας τη δυνατότητα παροχής υγειονομικών υπηρεσιών στους ασθενείς με ιδιωτική ασφάλεια, σε ένα ειδικά διαμορφωμένο περιβάλλον.

### 1.7 Νοσηλευτικές μονάδες

Το Νοσοκομείο έχει 226 αδειοδοτημένες κλίνες, που κατανέμονται στους νοσηλευτικούς ορόφους σε όλες τις κατηγορίες δωματίων, από σουίτες έως τρίκλινα. Όλα τα δωμάτια διαθέτουν υπερσύγχρονο ιατρικό και ξενοδοχειακό εξοπλισμό.

Επίσης, διαθέτει:

- Τμήμα Βραχείας Ογκολογικής Νοσηλείας 15 κλινών.
- Μονάδες Εντατικής Θεραπείας σύνολο 10 κλινών
- Μονάδα τεχνητού νεφρού χωρητικότητας 29 κλίνών
- Χειρουργεία

- Αναισθησιολογικό Τμήμα
- Αίθουσα Ανάνηψης

Το Νοσοκομείο διαθέτει 11 υπερσύγχρονες χειρουργικές αίθουσες, εξοπλισμένες σύμφωνα με διεθνή πρότυπα (αντιβακτηριδιακές επιφάνειες, θετική πίεση, ακτινοπροστασία, κλπ).

Τα χειρουργεία είναι εξοπλισμένα με δύο φορητά μηχανήματα ακτινοσκόπησης, με τεχνολογία road mapping, συνδυάζοντας παράλληλα τη μέγιστη απόδοση με την ελάχιστη δόση ακτινοβολίας, τα μόνα με ακτινοπροστασία στην Ελλάδα. Επίσης, με το συγκεκριμένο εξοπλισμό γίνεται και αρχειοθέτηση εικόνων.

**1.8 Εξωτερικά ιατρεία**

Τα Εξωτερικά Ιατρεία λειτουργούν όλο το 24ωρο και καλύπτουν όλο το φάσμα ιατρικών ειδικοτήτων και διαγνωστικών εργαστηρίων.

Τα Εξωτερικά Ιατρεία συμπεριλαμβάνουν ένα άρτια εξοπλισμένο Τμήμα Επειγόντων Περιστατικών επανδρωμένο με πεπειραμένο και εξειδικευμένο προσωπικό. Τέλος, το Νοσοκομείο διαθέτει δύο ασθενοφόρα κινητές μονάδες για την γρήγορη μεταφορά των ασθενών στο Νοσοκομείο εφόσον αυτό κριθεί απαραίτητο.

**1.9 Έγκριση χρηματοοικονομικών καταστάσεων**

Οι παρούσες χρηματοοικονομικές καταστάσεις κατά την 31/12/2018 εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο στις 30/04/2019 και τελούν υπό την έγκριση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων.

## 2. Σύνοψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών

### 2.1. Πλαίσιο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων

Οι βασικές λογιστικές αρχές που εφαρμόσθηκαν κατά τη σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων περιγράφονται παρακάτω. Αυτές οι αρχές έχουν εφαρμοσθεί με συνέπεια για όλες τις περιόδους που παρουσιάζονται, εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά.

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (εφεξής ΔΠΧΑ) του Συμβουλίου Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (εφεξής ΣΔΛΠ) και τις Διερμηνείες της Επιτροπής Διερμηνειών των ΔΠΧΑ, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους, με εξαίρεση τα ιδιοχρησιμοποιούμενα ακίνητα που επιμετρώνται στην εύλογη αξία τους και την αρχή της συνέχισης της δραστηριότητας (going concern).

Η σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ απαιτεί τη χρήση λογιστικών εκτιμήσεων και κρίσης από την Διοίκηση κατά την εφαρμογή των λογιστικών πολιτικών που έχουν υιοθετηθεί. Οι περιοχές που εμπεριέχουν σημαντικό βαθμό κρίσης ή πολυπλοκότητας, ή όπου υποθέσεις και εκτιμήσεις επηρεάζουν σημαντικά τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις αναφέρονται στη σημείωση 4.

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί με βάση τις ίδιες λογιστικές πολιτικές που υιοθετήθηκαν κατά την σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων της προηγούμενης χρήσης, εκτός από την υιοθέτηση των νέων προτύπων και διερμηνειών, η εφαρμογή των οποίων έγινε υποχρεωτική για τις περιόδους μετά την 1 Ιανουαρίου 2018.

### 2.2. Υιοθέτηση των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ)

Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις υφιστάμενων προτύπων και διερμηνείες έχουν εκδοθεί και η εφαρμογή τους είναι υποχρεωτική για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2018 και έχουν αντίκτυπο στα χρηματοοικονομικά στοιχεία της Εταιρείας. Η επίδραση της εφαρμογής αυτών των νέων προτύπων, τροποποιήσεων και ερμηνειών κατά την παρούσα χρήση ή μεταγενέστα παρατίθεται κατωτέρω.

**Νέα λογιστικά πρότυπα υποχρεωτικά για το τρέχον οικονομικό έτος 2018**

**ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά μέσα»**

Η τελική έκδοση του ΔΠΧΑ 9 αντικαθιστά τις προβλέψεις του ΔΛΠ 39 Χρηματοοικονομικά Μέσα καθώς και όλες τις προηγούμενες εκδόσεις του ΔΠΧΑ 9. Το πρότυπο εισάγει νέες απαιτήσεις αναφορικά με την ταξινόμηση, επιμέτρηση, απομείωση και λογιστική αντιστάθμισης των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων. Επίσης, το ΔΠΧΑ 9 εισήγαγε την εφαρμογή της μεθόδου της Αναμενώμενης Πιστωτικής Ζημιάς (εφεξής ΑΠΖ) σε όλα τα χρηματοοικονομικά στοιχεία. Η εφαρμογή της παραπάνω μεθόδου αντικατέστησε το υφιστάμενο μοντέλο των πραγματοποιηθείσων ζημιών που εφαρμοζόταν εώς το οικονομικό έτος 2017 και το οποίο προβλεπόταν σύμφωνα με το ΔΛΠ 39, και είχε ως αποτέλεσμα την αναγνώριση μόνο των πραγματοποιηθείσων ζημιών ως απομείωση των χρηματοοικονομικών στοιχείων.

Η Εταιρεία επέλεξε να εφαρμόσει το ΔΠΧΑ 9 αναδρομικά χωρίς να αναμορφώσουν τις συγκριτικές περιόδους αναφοράς. Η Εταιρεία θα αναγνωρίσει την σωρευτική επίδραση της εφαρμογής του νέου Προτύπου στο υπόλοιπο έναρξης των «Κερδών εις νέον» κατά την 01.01.2018. Συνεπώς, οι αναταξινομήσεις καθώς και οι προσαρμογές που προκύπτουν από τους νέους κανόνες απομείωσης δεν αντικατοπτρίζονται στον Ισολογισμό της 31.12.2017 διότι είχε συνταχθεί σύμφωνα με το ΔΛΠ 39 αλλά θα αντικατροπίζονται στον Ισολογισμό έναρξης της Ετιαρείας της 1η Ιανουαρίου 2018. Πιο συγκεκριμένα, οι γνωστοποιήσεις μετάβασης του ΔΠΧΑ 9 αναφέρονται στην Σημείωση 10.

Τροποποιήσεις και διερμηνείες

ΔΠΧΑ 9 (Τροποποιήσεις) «Δικαίωμα Προπληρωμής με αρνητική αποζημίωση»

Η τροποποίηση είναι σε ισχύ για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019 ενώ υπάρχει η δυνατότητα νωρίτερης εφαρμογής. Η τροποποίηση παρέχει την δυνατότητα τα χρηματοοικονομικά στοιχεία με δικαίωμα πρόωρης προπληρωμής που παρέχουν την δυνατότητα ή απαιτούν από ένα συμβαλλόμενο μέρος να καταβάλλει αρνητική αποζημίωση (υπό την έννοια της επιβάρυνσης λόγω της πρόωρης λήξης της σύμβασης), να επιμετρηθούν στο αποσβέσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω της κατάστασης των λοιπών συνολικών εσόδων.

Η Εταιρεία δεν έχει την δυνατότητα να εφαρμόσουν πρόωρα τις τροποποιήσεις, ενώ εκτιμούν ότι η τροποποίηση αυτή δεν θα έχει σημαντική επίπτωση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας.

Κύριες αλλαγές του ΔΠΧΑ

Το ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα» αντικαθιστά τις προβλέψεις του ΔΛΠ 39 σχετικά με την αναγνώριση, ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων. Το νέο Πρότυπο εφαρμόζεται για λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2018. Η Εταιρεία εφάρμοσαν για πρώτη φορά το ΔΠΧΑ 9 την τρέχουσα περίοδο αναφοράς.

Το ΔΠΧΑ 9 προβλέπει τα παρακάτω για την Ταξινόμηση και την Επιμέτρηση των Χρηματοοικονομικών Στοιχείων Ενεργητικού:

**Α. Ταξινόμηση και Επιμέτρηση Χρηματοοικονομικών Στοιχείων Ενεργητικού**

Ταξινόμηση

Το μοντέλο ταξινόμησης του ΔΠΧΑ 9 απαιτεί όλα τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού να ταξινομούνται και να επιμετρώνται μεταγενέστερα της αρχικής τους αναγνώρισης στις παρακάτω 3 κατηγορίες:

Χρηματοοικονομικά Στοιχεία Ενεργητικού στο Αποσβεσμένο Κόστος

Χρηματοοικονομικά Στοιχεία Ενεργητικού στην Εύλογη Αξία μέσω των Λοιπών Συνολικών Εσόδων

Χρηματοοικονομικά Στοιχεία Ενεργητικού στην Εύλογη Αξία μέσω της Κατάστασης Αποτελεσμάτων

Η ταξινόμηση γίνεται με βάση την αξιολόγηση του επιχειρηματικού μοντέλου αλλά και των συμβατικών χαρακτηριστικών του.

Πιο συγκεκριμένα, αν η Εταιρεία διακρατεί χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού με σκοπό την συλλογή των συμβατικών ταμειακών ροών και την μεταγενέστερη πώληση τους, τότε αυτά τα χρηματοοικονομικά στοιχεία επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των Λοιπών Συνολικών Εσόδων. Επιπρόσθετα, τα κέρδη και οι ζημίες από την πώληση αυτών αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης κατά την από-αναγνώριση. Αυτά τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού υπόκεινται στις απαιτήσεις απομείωσης του ΔΠΧΑ 9.

Όσον αφορά τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού, όπως οι απαιτήσεις από πελάτες και οι λοιπές εμπορικές απαιτήσεις, η Εταιρεία ακολουθεί ένα επιχειρηματικό μοντέλο το οποίο έχει ως σκοπό την διακράτηση τους μέχρι την λήξη και την συλλογή των συμβατικών ταμειακών ροών. Τα χρηματοοικονομικά αυτά στοιχεία επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος ενώ υπόκεινται στις απαιτήσεις απομείωσης του ΔΠΧΑ 9 και επιμετρώνται αντίστοιχα στο αποσβεσμένο κόστος. Η Εταιρεία διακρατεί τα χρηματοοικονομικά αυτά στοιχεία του ενεργητικού κατά την διάρκεια ζωή τους για την πραγματοποίηση ταμειακών ροών.

Η Εταιρεία αξιολογεί τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού τα οποία συνίστανται «απολειστικά σε αποπληρωμή κεφαλαίου και τόκων» (SPPI test) και προσδιορίζει ότι τα στοιχεία αυτά που ενέχουν ταμειακές ροές διαφορετικές από αποκλειστική αποπληρωμή κεφαλαίου και τόκων, επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω της κατάστασης των αποτελεσμάτων. Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που περιλαμβάνουν την συλλογή συμβατικών ταμειακών ροών τα οποία δεν εμπίπτουν στον παραπάνω προσδιορισμό είναι επενδύσεις σε κεφάλαια της χρηματαγοράς ή παράγωγα περιλαμβανομένων διαχωρισμένων και ενσωματωμένων παραγώγων.

Σύμφωνα με τις απαιτήσεις επιμέτρησης του ΔΠΧΑ 9, οι μετοχές επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων επιτρέπεται εναλλακτικά μετα από αμετάκλειτη απόφαση της διοίκησης να επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων.

Το ΔΠΧΑ 9 δεν επέφερε κάποια επίδραση στην ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων της Εταιρείας. Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις κατατάσσονται ως επιμετρούμενες στο αποσβεσμένο κόστος.

Επιμέτρηση της Απομείωσης των Χρηματοοικονομικών Στοιχείων Ενεργητικού

Το ΔΠΧΑ 9 ακολουθεί την προσέγγιση της Αναμενόμενης Πιστωτικής Ζημίας («ΑΠΖ»), η οποία εφαρμόζεται σε όλα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που επιμετρώνται στο Αποσβεσμένο κόστος ή στην Εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων (εξαίρεση αποτελούν οι μετοχές). Σύμφωνα με την νέα μέθοδο της Αναμενόμενης Πιστωτικής Ζημίας, πρέπει να διενεργείται εκτίμηση μελλοντικών πιστωτικών ζημιών, σε αντίθεση με το ΔΛΠ 39, σύμφωνά με το οποίο μόνο οι πραγματοποιηθείσες ζημιές αναγνωρίζονταν ως απομείωση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων. Με την νέα μέθοδο απομείωσης, η εκτίμηση των μελλοντικών πιστωτικών ζημιών επιτυγχάνεται με την χρήση των παρακάτω σταδίων:

Στάδιο 1: Επιμέτρηση των Αναμενόμενων Πιστωτικών Ζημιών για τους επόμενους 12 μήνες. Περιέχει τα χρηματοοικονομικά στοιχεία τα οποία έχουν υποστεί ασήμαντη αύξηση του πιστωτικού κινδύνου από την ημερομηνία της αρχικής αναγνώρισης ή είναι χαμηλού πιστωτικού κινδύνου κατά την ημερομηνία αναφοράς. Αφορά χρηματοοικονομικά στοιχεία τα οποία δεν έχουν υπερβεί την οφειλή για περίοδο μεγαλύτερη των 30 ημερών (0-30 ημέρες καθυστέρησης). Σε αυτό το στάδιο επιμετρώνται οι Αναμενόμενες Πιστωτικές Ζημίες καθ' όλη τη διάρκεια ζωής των στοιχείων που θα προέλθουν από πιστωτικά γεγονότα που είναι πιθανό να συμβούν

εντός των επόμενων 12 μηνών. Για τα χρηματοοινοκομικά στοιχεία με υπολειπόμενη διάρκεια ζωής μικρότερη των 12 μηνών, οι Αναμενόμενες Πιστωτικές Ζημιές υπολογίζονται για την υπολειπόμενη περίοδο μέχρι τη λήξη.

Στάδιο 2: Επιμέτρηση των Αναμενόμενων Πιστωτικών Ζημιών για την συνολική διάρκεια ζωής των χρηματοοικονομικών στοιχείων τα οποία δεν έχουν υποστεί πιστωτική απομείωση. Η Εταιρεία υπολογίζει τις Αναμενόμενες Πιστωτικές Ζημίες που αναμένονται καθ' όλη την διάρκεια ζωής των στοιχείων και ορίζονται ως αναμενόμενη πιστωτική ζημία που προκύπτει από όλα τα πιθανά συμβάντα αθέτησης κατά την αναμενόμενη διάρκεια ζωής τους. Στο στάδιο 2 κατατάσσονται τα χρηματοοικονομικά στοιχεία τα οποία έχουν σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου από την αρχική αναγνώριση (30-90 ημέρες καθυστέρησης) αλλά δεν έχουν υποστεί απομείωση.

Στάδιο 3: Επιμέτρηση των Αναμενόμενων Πιστωτικών Ζημιών για όλη την διάρκεια ζωής των χρηματοοικονομικών στοιχείων τα οποία είναι σε καθεστώς αθέτησης (έχουν υποστεί απομείωση). Στο Στάδιο 3 ταξινομούνται τα χρηματοικονονομικά στοιχεία ενεργητικού όταν υπάρχουν βάσιμες πληροφορίες για σημαντικές οικονομικές δυσκολίες των οφειλετών. Αντικειμενικό τεκμήριο για τα πιστωτικά απομειωμένα χρηματοοικονομικά στοιχεία είναι η καθυστέρηση αποπληρωμής του οφειλόμενου ποσού και του υπολοίπου που είναι εκτεθειμένη η εταιρεία για χρονική περίοδο άνω των 90 ημερών.

**Β. Υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 9 από την Εταιρεία – Επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις**

Η αλλαγή στις λογιστικές πολιτικές της Εταιρείας με την εφαρμογή του Νέου Προτύπου, είχε ως αποτέλεσμα την αναμόρφωση του υπολοίπου έναρξης των «Κερδών εις Νέον». Πιο συγκεκριμένα, δεδομένου ότι ο η Εταιρεία επέλεξε να εφαρμόσουν το ΔΠΧΑ 9 αναδρομικά χωρίς την αναμόρφωση της συγκριτικής πληροφόρησης, η σωρευτική επίδραση της αρχικής εφαρμογής δεν πρέπει να αντικατοπτρίζεται στον Ισολογισμό της 31 Δεκεμβρίου 2017 αλλά να αναγνωρίζεται στο Υπόλοιπο Έναρξης των Κερδών εις Νέον την 1η Ιανουαρίου 2018. Η εφαρμογή του νέου προτύπου είχε ως αποτέλεσμα προσαρμογές στα κονδύλια που αναγνωρίστηκαν στις οικονομικές καταστάσεις ενώ τα χρηματοοινομικά στοιχεία ενεργητικού δεν αναταξινομούνται στον Ισολογισμό της συγκριτικής περιόδου.

Οι προσαρμογές για την Εταιρεία παρατίθενται παρακάτω:

| | | **Εταιρεία** | |
|---|---|---|---|
| **ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ** | **31/12/2017** | **Δ.Π.Χ.Α 9** | **1/1/2018** |
| **Μη κυκλοφορούν ενεργητικό** | - | - | - |
| Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις | - | 679.985 | 679.985 |
| **Σύνολο μη κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων** | **37.936.058** | **679.985** | **38.616.043** |
| **Κυκλοφορούν Ενεργητικό** | | | |
| Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις | 22.364.350 | (3.009.191) | 19.355.159 |
| **Σύνολο Κυκλοφορούντος Ενεργητικού** | **27.630.126** | **(3.009.191)** | **24.620.935** |
| **Σύνολο περιουσιακών στοιχείων** | **65.566.183** | **(2.329.206)** | **63.236.977** |
| | | | |
| **Ίδια Κεφάλαια** | | | |
| Αποτελέσματα εις νέον | (69.109.447) | (2.136.525) | (71.245.972) |
| **Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων** | **12.556.036** | **(2.136.526)** | **10.419.510** |
| **ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ** | | | |
| **Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις** | | | |
| Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις | 192.680 | (192.680) | - |
| **Σύνολο Μακροπρόθεσμων Υποχρεώσεων** | **29.661.307** | **(192.680)** | 29.468.627 |
| | | | |
| **Σύνολο Υποχρεώσεων** | **53.010.147** | **(192.680)** | **52.817.467** |
| **Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων και Υποχρεώσεων** | **65.566.183** | **(2.329.206)** | **63.236.977** |

Επιμέτρηση Απομείωσης των Χρηματοοικονομικών στοιχείων Ενεργητικού

Το χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού «Εμπορικές και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις» υπόκεινται στο μοντέλο αναμενόμενης πιστωτικής ζημίας του ΔΠΧΑ 9. Πιο συγκεκριμένα, η Εταιρεία εφαρμόζει την απλουστευμένη προσέγγιση του ΔΠΧΑ 9, για την επιμέτρηση των Αναμενόμενων Πιστωτικών Ζημιών τους καθ' όλη τη διάρκεια ζωής τους, κατατάσσοντάς τις είτε στο Στάδιο 2 είτε στο Στάδιο 3.

Η ταξινόμηση των «Εμπορικών και των λοιπών βραχυπρόθεσμων απαιτήσεων» είτε στο Στάδιο 2 είτε στο Στάδιο 3 γίνεται βάσει των χαρακτηριστικών του πιστωτικού κινδύνου καθώς και της ωρίμανσης τους (ημέρες μετά από την λήξη τους) κατά την ημερομηνία αναφοράς. Πιο συγκεκριμένα, η ταξινόμηση τους σε στάδια βασίζεται σε μετρήσεις του πιστωτικού κινδύνου όπως η Πιθανότητα Αθέτησης και η Ζημία σε περίπτωση αθέτησης. Για να γίνουν οι μετρήσεις, η Εταιρεία χρησιμοποιεί λογικές και βάσιμες πληροφορίες οι οποίες είναι διαθέσιμες κατά την ημερομηνία αναφοράς χωρίς αδικαιολόγητο κόστος ή προσπάθεια και αφορούν παρελθόντα γεγονότα, τρέχουσες συνθήκες και προβλέψεις των μελλοντικών οικονομικών συνθηκών.

**Επίδραση από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες»**

Το Δ.Π.Χ.Α. 15 "Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες" παρέχει ένα ενιαίο περιεκτικό μοντέλο προκειμένου να χρησιμοποιηθεί από τις οικονομικές οντότητες για την λογιστικοποίηση των εσόδων από τις συμβάσεις με πελάτες. Η βασική αρχή του Δ.Π.Χ.Α. 15 είναι ότι μία οικονομική οντότητα πρέπει να αναγνωρίζει τα έσοδα με τρόπο που να απεικονίζει τη μεταβίβαση των υποσχόμενων αγαθών ή υπηρεσιών στους πελάτες στο ποσό που αντανακλά το αντάλλαγμα το οποίο εκτιμά ότι δικαιούται έναντι των εν λόγω αγαθών ή υπηρεσιών. Το Δ.Π.Χ.Α. 15 εκδόθηκε το Μάιο του 2014 και πρέπει να εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2018. Το Δ.Π.Χ.Α. 15 καταργεί τα ακόλουθα πρότυπα και διερμηνείες: (α) Δ.Λ.Π. 18, (β) Δ.Λ.Π. 11, (γ) ΕΔΔΠΧΠ 13, (δ) ΕΔΔΠΧΑ 15, (ε) ΕΔΔΠΧΑ 18 και (στ) ΜΕΔ-31.

Το Δ.Π.Χ.Α. 15 είναι ένα σύνθετο 'Πρότυπο', το οποίο εισάγει σαφέστερες οδηγίες και απαιτήσεις σε σχέση με το προϊσχύον λογιστικό πλαίσιο κανόνων και αρχών. Απαιτεί την εφαρμογή σημαντικής κρίσης σε ορισμένες περιπτώσεις, ενώ σε άλλες περιπτώσεις, είναι ιδιαίτερα περιγραφικό, αφήνοντας ελάχιστα περιθώρια για την άσκηση υποκειμενικής κρίσης. Σε αντίθεση με το Δ.Λ.Π. 18 που παρέχει διακριτά κριτήρια αναγνώρισης του εσόδου για τα αγαθά και τις υπηρεσίες, το Δ.Π.Χ.Α. 15 καταργεί αυτή την διάκριση. Το νέο 'Πρότυπο' αντί αυτού επικεντρώνεται στο τρόπο προσδιορισμού των υποχρεώσεων εκτέλεσης και διακρίνει τις υποχρεώσεις εκτέλεσης σε αυτές που εκπληρώνονται σε μια "δεδομένη χρονική στιγμή" και σε αυτές εκπληρώνονται σε "βάθος του χρόνου". Η διάκριση αυτή καθορίζεται από τον τρόπο με τον οποίο έλεγχος των αγαθών και των υπηρεσιών μεταβιβάζεται στον πελάτη.

Η Εταιρεία υιοθέτησε το Δ.Π.Χ.Α. 15 την 1η Ιανουαρίου 2018 (ημερομηνία αρχικής εφαρμογής) αναδρομικά με την μέθοδο της σωρευτικής επίδρασης, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στην παράγραφο Γ3(β) του Δ.Π.Χ.Α. 15. Με βάση την μέθοδο αυτή, μια οικονομική οντότητα δύναται να επιλέξει την παρουσίαση της σωρευτικής επίδρασης όλων των τροποποιήσεων επί των συμβάσεων που πραγματοποιήθηκαν είτε πριν την 1η Ιανουαρίου 2017 είτε πριν την 1η Ιανουαρίου 2018, με βάση το Δ.Π.Χ.Α. 15, όσον αφορά αφενός τον προσδιορισμό των εκπληρωμένων και των μη εκπληρωμένων υποχρεώσεων εκτέλεσης και αφετέρου τον προσδιορισμό της τιμής συναλλαγής και τον επιμερισμό αυτής στις εκπληρωθείσες και στις μη εκπληρωθείσες υποχρεώσεις εκτέλεσης των τροποποιημένων συμβάσεων κατά την ημερομηνία μετάβασης. Επιπλέον, μια οικονομική οντότητα δύναται να εφαρμόσει το πρότυπο μόνο σε συμβάσεις που δεν αποτελούν ολοκληρωθείσες συμβάσεις κατά την ημερομηνία αρχικής εφαρμογής. Η Εταιρεία εφάρμοσε το Δ.Π.Χ.Α. 15 χωρίς να κάνει χρήση των πρακτικών διευκολύνσεων για τις τροποποιημένες και τις ολοκληρωθείσες συμβάσεις που περιγράφονται ανωτέρω.

Η Εταιρεία πραγματοποίησε ανάλυση των σημαντικών πηγών εσόδων του προκειμένου να προσδιορίσει την ύπαρξη τυχόν αλλαγών μεταξύ του προηγούμενου και του τρέχοντος λογιστικού πλαισίου όπως αυτό ορίζεται από τις διατάξεις του Δ.Π.Χ.Α. 15.

Η Εταρεία εφάρμοσε το καινούργιο Πρότυπο ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες» από την 1η Ιανουαρίου 2018 χωρίς αναπροσαρμογή της συγκριτικής πληροφόρησης, αναγνωρίζοντας την σωρευτική επίδραση της αρχικής εφαρμογής στο υπόλοιπο έναρξης των Ιδίων Κεφαλαίων κατά την ημερομηνία της αρχικής εφαρμογής. Ως εκ τούτου, οι προσαρμογές που προέκυψαν από την εφαρμογή του νέου Προτύπου δεν

εμφανίζονται στην χρηματοοικονομική θέση της 31ης Δεκεμβρίου 2017 αλλά αναγνωρίστηκαν στην χρηματοοικονομική θέση της 1ης Ιανουαρίου 2018.
Η εφαρμογή του νέου Προτύπου δεν είχε επίδραση στα ίδια κεφάλαια της Εταιρείας κατά την 01/01/2018.

Η λογιστική πολιτική για την αναγνώριση των εσόδων σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 15 περιγράφεται στη Σημείωση 2.17 των συνημμένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

**ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις»**

Το Δ.Π.Χ.Α. 16 παρέχει ένα ενιαίο μοντέλο για τον προσδιορισμό των μισθώσεων και τον λογιστικό χειρισμό τους στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις τόσο των εκμισθωτών όσο και των μισθωτών. Το Δ.Π.Χ.Α. 16 εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019 και αντικαθιστά την υπάρχουσα λογιστική αντιμετώπιση των μισθώσεων βάσει του Δ.Λ.Π. 17 "Μισθώσεις" και των σχετικών Διερμηνειών. Το Δ.Π.Χ.Α. 16 θα έχει σημαντική επίδραση στους μισθωτές, καθώς καταργείται η διάκριση μεταξύ λειτουργικών και χρηματοδοτικών μισθώσεων για τους μισθωτές και σχεδόν όλες οι μισθώσεις θα αναγνωρίζονται στον Ισολογισμό των μισθωτών. Με βάση το νέο πρότυπο, για κάθε μίσθωση θα αναγνωρίζεται ένα περιουσιακό στοιχείο ("περιουσιακό στοιχείο με δικαίωμα χρήσης") και μια χρηματοοικονομική υποχρέωση καταβολής ενοικίων ("υποχρέωση από την μίσθωση"). Οι μόνες εξαιρέσεις αναγνώρισης είναι οι βραχυπρόθεσμες μισθώσεις και οι μισθώσεις στις οποίες το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο έχει χαμηλή αξία. Σε αντίθεση με την λογιστική αντιμετώπιση των μισθώσεων από την πλευρά του μισθωτή, το Δ.Π.Χ.Α. 16 ουσιαστικά μεταφέρει τις απαιτήσεις του Δ.Λ.Π. 17 για την λογιστική αντιμετώπιση των μισθώσεων από την πλευρά του εκμισθωτή.

Η Εταιρεία θα εφαρμόσει το Δ.Π.Χ.Α 16 από την υποχρεωτική ημερομηνία εφαρμογής του, την 1η Ιανουαρίου 2019. Για τις βραχυπρόθεσμες μισθώσεις και τις μισθώσεις στις οποίες το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο έχει χαμηλή αξία (όπως οι εκτυπωτές), η Εταιρεία θα επιλέξει να αναγνωρίζει τα μισθώματα των εν λόγω μισθώσεων ως έξοδα με την σταθερή μέθοδο, όπως επιτρέπεται από το Δ.Π.Χ.Α. 16. Επιπλέον, η Εταιρεία θα εφαρμόσει την πρακτική διευκόλυνση που παρέχεται από το πρότυπο στους μισθωτές, να μην διαχωρίζει τα μη μισθωτικά στοιχεία από τα μισθωτικά στοιχεία και, αντιθέτως, να αντιμετωπίζει λογιστικά κάθε μισθωτικό και συνδεδεμένο μη μισθωτικό στοιχείο ως ενιαίο μισθωτικό στοιχείο.

Η Εταιρεία επέλεξε να εφαρμόσει την απλοποιημένη προσέγγιση μετάβασης (αναδρομικά με την σωρευτική επίδραση της αρχικής εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Α. 16 να αναγνωρίζεται ως προσαρμογή στο υπόλοιπο ανοίγματος της καθαρής θέσης κατά την ημερομηνία αρχικής εφαρμογής) και δεν θα επαναδιατυπώσει τα συγκριτικά στοιχεία του προηγούμενου έτους. Επιπλέον, η Εταιρεία αποφάσισε να επιμετρήσει κατά την μετάβαση τα περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης σε ποσό ίσο με την υποχρέωση από την μίσθωση, προσαρμοσμένο κατά το ποσό τυχόν προπληρωμένων ή δουλευμένων μισθωμάτων που αφορούν την εν λόγω μίσθωση. Επίσης, η Εταιρεία επέλεξε να μην εφαρμόσει την πρακτική διευκόλυνση που παρέχεται από το Δ.Π.Χ.Α. 16 παρ.Γ3 κατά την μετάβαση, αλλά αποφάσισε να επαναξιολογήσει όλες τις συμβάσεις που ήταν σε ισχύ την ημερομηνία αρχικής εφαρμογής ως προς το αν αποτελούν ή εμπεριέχουν μίσθωση με βάση τις απαιτήσεις του Δ.Π.Χ.Α. 16.

Ο Εταιρεία εκτιμά ότι θα αναγνωρίσει περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης και υποχρεώσεις από μισθώσεις κατά προσέγγιση €400 χιλ.

Τα σχετικά περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης και οι υποχρεώσεις από μισθώσεις που θα αναγνωριστούν αφορούν κυρίως μισθώσεις χώρων γραφείων και αυτοκινήτων.

**ΕΔΔΠΧΠ 23 «Ασαφής μεταχείριση του Φόρου Εισοδήματος»**

Η ερμηνεία προτίθεται να προσδιορίσει το φορολογητέο κέρδος (φορολογητέα ζημιά), τις φορολογικές βάσεις, τις αχρησιμοποίητες φορολογικές ζημιές, τους αχρησιμοποίητους πιστωτικούς φόρους και φορολογικούς συντελεστές, όταν υπάρχει αβεβαιότητα για την λογιστική μεταχείριση του φόρου εισοδήματος βάσει του ΔΛΠ 12 (Φόρος Εισοδήματος). Η Ερμηνεία προβλέπει μια οικονομική οντότητα α) να καθορίζει εάν οι όποιοι αβέβαιοι χειρισμοί φορολογικών θεμάτων αξιολογούνται συλλογικά ή μεμονωμένα και β) να αξιολογεί εάν είναι πιθανό η αρμόδια φορολογική αρχή να αποδεχθεί την υιοθετημένη ή προτεινόμενη από την οντότητα λογιστική μεταχείριση του φορολογικού θέματος στη δήλωση φόρου εισοδήματος: εάν ναι, η οντότητα πρέπει να προσδιορίσει τη φορολογική της θέση σε συνάρτηση με τον εν λόγω λογιστικό χειρισμό – εάν όχι, η οντότητα

πρέπει να παρουσιάσει το αντίκτυπο του αβέβαιου λογιστικού χειρισμού στην φορολογική της θέση. Η ερμηνεία δεν αναμένεται να έχει σημαντική επίδραση στην χρηματοοικονομική θέση ή/και στην χρηματοοικονομική επίδοση της Εταιρείας.

**ΔΛΠ 19 (Τροποποίηση) «Μεταβολή, περικοπή ή διακανονισμός προγράμματος καθορισμένων παροχών»**

Οι αλλαγές του ΔΛΠ 19 αποσαφηνίζουν ότι σε περίπτωση μεταβολής, περικοπής ή διακανονισμού του προγράμματος καθορισμένων παροχών είναι πλέον υποχρεωτικό το κόστος τρέχουσας απασχόλησης και ο καθαρός τόκος για το υπόλοιπο της περιόδου αναφοράς να προσδιορίζονται βάσει επικαιροποιημένων αναλογιστικών παραδοχών. Επιπλέον έχουν συμπεριληφθεί προσαρμογές στο πρότυπο που να αποσαφηνίζουν το αντίκτυπο τυχόν μεταβολής, περικοπής ή διακανονισμού του προγράμματος στα προαπαιτούμενα για το ανώτατο όριο του περιουσιακού στοιχείου. Η τροποποίηση δεν αναμένεται να έχει επίδραση στην χρηματοοικονομική θέση ή/και στην χρηματοοικονομική επίδοση της Εταιρείας.

**ΔΛΠ 28 (Τροποποίηση) «Μακροχρόνιες Επενδύσεις σε Συνδεδεμένες και Κοινοπραξίες»**

Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι μια οικονομική οντότητα εφαρμόζει το ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά μέσα» για μακροχρόνιες επενδύσεις σε συνδεδεμένες ή κοινοπραξίες, που αποτελούν μέρος της καθαρής επένδυσης στη συνδεδεμένη ή κοινοπραξία, αλλά στις οποίες δεν εφαρμόζεται η μέθοδος της καθαρής θέσης. Περιγράφονται λεπτομερώς οι αλλαγές στο κείμενο του Προτύπου. Η τροποποίηση δεν αναμένεται να έχει επίδραση στην χρηματοοικονομική θέση ή/και στην χρηματοοικονομική επίδοση της Εταιρείας

Τροποποιήσεις σε πρότυπα που αποτελούν ένα τμήμα του προγράμματος ετήσιων βελτιώσεων για το 2017 του ΣΔΛΠ (Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων) κύκλος 2015-2017.

Οι τροποποιήσεις που παρατίθενται παρακάτω περιγράφουν τις βασικές αλλαγές σε τρία πρότυπα. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμα από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

**ΔΠΧΑ 3 «Συνενώσεις επιχειρήσεων» & ΔΠΧΑ 11 «Σχήματα υπό κοινό έλεγχο»**

Οι τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 3 αποσαφηνίζουν ότι όταν μια οικονομική οντότητα αποκτά έλεγχο επιχείρησης που αποτελεί κοινή επιχείρηση, προβαίνει σε επανεκτίμηση της προηγούμενης συμμετοχής της στην επιχείρηση αυτή. Οι τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 11 αποσαφηνίζουν ότι όταν μια οικονομική οντότητα αποκτά από κοινού έλεγχο μιας επιχείρησης που αποτελεί κοινή επιχείρηση, δεν προβαίνει σε εκ νέου εκτίμηση συμμετοχής που είχε στην επιχείρηση αυτή.

**ΔΛΠ 12 «Φόροι Εισοδήματος»**

Οι τροποποιήσεις αποσαφηνίζουν ότι όλες οι φορολογικές επιπτώσεις των μερισμάτων θα πρέπει να αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα ανεξάρτητα από τον τρόπο που προκύπτει ο φόρος.

**ΔΛΠ 23 «Κόστη Δανεισμού»**

Οι τροποποιήσεις αποσαφηνίζουν ότι εάν μέρος δανείου παραμένει σε εκκρεμότητα αφού το συναρτώμενο με αυτό στοιχείο ενεργητικού είναι έτοιμο προς τη χρήση ή πώληση για την οποία προορίζεται, το ποσό του δανείου αυτού συμπεριλαμβάνεται στο κεφάλαιο του συνολικού δανεισμού της οντότητας στον υπολογισμό του δείκτη δανεισμού.

## 2.3. Ενσώματες ακινητοποιήσεις

Τα ενσώματα πάγια, εκτός των ιδιοχρησιμοποιούμενων ακινήτων, αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και τις ζημίες απομείωσης. Το κόστος κτήσεως περιλαμβάνει όλες τις άμεσα επιρριπτέες δαπάνες για την απόκτηση των στοιχείων.

Οι δαπάνες που πραγματοποιούνται σε μεταγενέστερες χρήσεις αυξάνουν τη λογιστική αξία των ενσωμάτων παγίων μόνο εάν πιθανολογείται ότι θα εισρεύσουν στην Εταιρεία μελλοντικά οικονομικά οφέλη και το κόστος τους μπορεί να αποτιμηθεί αξιόπιστα. Οι επισκευές και οι συντηρήσεις καταχωρούνται στα αποτελέσματα όταν πραγματοποιούνται.
Τα ιδιοχρησιμοποιούμενα ακίνητα αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους, η οποία προσδιορίζεται από ανεξάρτητους εκτιμητές, μειωμένες κατά τις μεταγενέστερα σωρευμένες αποσβέσεις και ζημίες απομείωσης. Τα ακίνητα αναπροσαρμόζονται σε τακτά χρονικά διαστήματα ούτως ώστε οι αναπόσβεστες αξίες να μην διαφέρουν από τις εύλογες αξίες κατά τις ημερομηνίες κλεισίματος του Ισολογισμού.
Σε κάθε ημερομηνία Ισολογισμού, η Εταιρεία εξετάζει τη λογιστική αξία των ενσώματων περιουσιακών στοιχείων για να προσδιορίσει αν υπάρχει ένδειξη ότι αυτά τα περιουσιακά στοιχεία έχουν υποστεί ζημία απομείωσης. Αν οποιαδήποτε τέτοια ένδειξη υπάρχει, το ανακτήσιμο ποσό του περιουσιακού στοιχείου εκτιμάται για να καθορισθεί ο βαθμός της ζημίας απομείωσης (αν υπάρχει). Όταν δεν είναι δυνατό να εκτιμηθεί η ανακτήσιμη αξία ενός επιμέρους περιουσιακού στοιχείου, η Εταιρεία εκτιμά την ανακτήσιμη αξία της μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών στην οποία το περιουσιακό στοιχείο ανήκει.

Αν το ανακτήσιμο ποσό ενός περιουσιακού στοιχείου (ή μιας μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών) εκτιμάται ότι είναι μικρότερο από τη λογιστική αξία του, η λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου (μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών) μειώνεται μέχρι το ανακτήσιμο ποσό αυτού. Μια ζημία απομείωσης αναγνωρίζεται αμέσως στα αποτελέσματα, εκτός αν το σχετιζόμενο περιουσιακό στοιχείο μεταφέρεται σε ένα αναπροσαρμοσμένο ποσό, οπότε, στην περίπτωση αυτή, η ζημία απομείωσης αντιμετωπίζεται ως μείωση στο ποσό της αναπροσαρμογής.
Όταν, μεταγενέστερα, μία ζημία απομείωσης αναστραφεί, η λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου (της μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών) αυξάνεται μέχρι την αναθεωρημένη εκτιμώμενη ανακτήσιμη αξία του, έτσι ώστε η αυξημένη λογιστική αξία να μην υπερβαίνει τη λογιστική αξία που θα είχε προσδιορισθεί αν δεν είχε αναγνωρισθεί ζημία απομείωσης της αξίας του περιουσιακού στοιχείου (μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών) στα προηγούμενα έτη. Η αναστροφή της ζημίας απομείωσης αναγνωρίζεται αμέσως στα αποτελέσματα, εκτός αν το σχετιζόμενο περιουσιακό στοιχείο μεταφέρεται σε αναπροσαρμοσμένη αξία, οπότε, στην περίπτωση αυτή, η αναστροφή της ζημίας απομείωσης αντιμετωπίζεται ως αύξηση αναπροσαρμογής.

Κατά την πώληση των ενσωμάτων παγίων, οι διαφορές μεταξύ του τιμήματος που λαμβάνεται και της λογιστικής τους αξίας καταχωρούνται ως κέρδη ή ζημίες στα αποτελέσματα. Για τα ιδιοχρησιμοποιούμενα ακίνητα που αποτιμώνται στις εύλογες αξίες τους, το τυχόν αποθεματικό αναπροσαρμογής που υπάρχει στα ίδια κεφάλαια κατά την πώληση, μεταφέρεται στα κέρδη εις νέον.

Οι υπολειμματικές αξίες και οι ωφέλιμες ζωές των ακινήτων υπόκεινται σε επανεξέταση κατά την κρίση της Διοίκησης σε εύλογο χρονικό διάστημα.

Τα οικόπεδα δεν αποσβένονται. Οι αποσβέσεις των άλλων στοιχείων των ενσώματων παγίων υπολογίζονται με τη σταθερή μέθοδο μέσα στην ωφέλιμη ζωή τους που έχει ως εξής:

| | |
|---|---|
| - Κτίρια και τεχνικές εγκαταστάσεις | 50 έτη |
| - Μηχανήματα | 5-30 έτη |
| - Μεταφορικά μέσα | 5-9 έτη |
| - Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός | 20 έτη |

Τα πάγια υπό κατασκευή δεν αποσβένονται μέχρι να ολοκληρωθεί το πάγιο και να τεθεί σε παραγωγική λειτουργία.

## 2.4. Άυλα περιουσιακά στοιχεία

**(α) Άδειες λειτουργίας**

Οι άδειες λειτουργίας αναφέρονται εν προκειμένω στην άδεια λειτουργίας του Νοσοκομείου. Αποτιμώνται στο κόστος μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις και τυχόν απομείωση (σημείωση 2.8). Οι αποσβέσεις υπολογίζονται από την ημερομηνία έναρξης λειτουργίας τους, με τη σταθερή μέθοδο, κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους, η οποία είναι 50 έτη.

**(β) Λογισμικά προγράμματα**

Οι άδειες λογισμικού αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις. Οι αποσβέσεις υπολογίζονται με τη σταθερή μέθοδο κατά την διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των στοιχείων αυτών, η οποία είναι 10 έτη. Οι δαπάνες που απαιτούνται για τη διατήρηση του λογισμικού καθώς και το κόστος των ερευνών καταχωρούνται στη χρήση που πραγματοποιούνται.

## 2.5. Μισθώσεις

**(α) Εταιρεία ως μισθωτής**

Η Εταιρεία μισθώνει μόνο με τη μορφή της λειτουργικής μίσθωσης. Η λειτουργική μίσθωση αφορά μισθώσεις όπου ουσιωδώς οι κίνδυνοι και τα οφέλη της ιδιοκτησίας διατηρούνται από τον εκμισθωτή ταξινομούνται ως λειτουργικές μισθώσεις. Οι πληρωμές που πραγματοποιούνται για λειτουργικές μισθώσεις, συμπεριλαμβανομένων των προκαταβολών (καθαρές από τυχόν κίνητρα που προσφέρθηκαν από τον εκμισθωτή), αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσης, με τη σταθερή μέθοδο, αναλογικά κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

Οι μισθώσεις παγίων όπου η Εταιρεία διατηρεί ουσιωδώς όλους τους κινδύνους και τα οφέλη της ιδιοκτησίας ταξινομούνται ως χρηματοδοτικές μισθώσεις. Οι χρηματοδοτικές μισθώσεις κεφαλαιοποιούνται με την έναρξη της μίσθωσης στη χαμηλότερη μεταξύ της εύλογης αξίας του παγίου στοιχείου ή της παρούσας αξίας των ελάχιστων μισθωμάτων. Κάθε μίσθωμα επιμερίζεται μεταξύ της υποχρέωσης και των χρηματοοικονομικών εξόδων έτσι ώστε να επιτυγχάνεται ένα σταθερό επιτόκιο στην υπολειπόμενη χρηματοοικονομική υποχρέωση. Οι αντίστοιχες υποχρεώσεις από μισθώματα, καθαρές από χρηματοοικονομικά έξοδα, απεικονίζονται στα Δάνεια. Το μέρος του χρηματοοικονομικού εξόδου που αφορά σε χρηματοδοτικές μισθώσεις αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα χρήσης κατά τη διάρκεια της μίσθωσης. Τα πάγια που αποκτήθηκαν με χρηματοδοτική μίσθωση αποσβένονται στη μικρότερη περίοδο μεταξύ της ωφέλιμης ζωής των παγίων στοιχείων και της διάρκειας μίσθωσής τους.

**(β) Εταιρεία ως εκμισθωτής**

Μισθώσεις όπου η Εταιρεία δεν μεταβιβάζει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τις ωφέλειες της ιδιοκτησίας, χαρακτηρίζονται ως λειτουργικές μισθώσεις. Η Εταιρεία εκμισθώνει μόνο με τη μορφή της λειτουργικής μίσθωσης. Τα έσοδα που πραγματοποιούνται από λειτουργικές μισθώσεις, συμπεριλαμβανομένων των προκαταβολών που έχουν ληφθεί, αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσης, με τη σταθερή μέθοδο, αναλογικά κατά τη διάρκεια της σύμβασης μίσθωσης.

Η Εταιρεία δεν ενεργεί ως εκμισθωτής σε χρηματοδοτικές μισθώσεις.

## 2.6. Απομείωση αξίας μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Τα περιουσιακά στοιχεία που έχουν απροσδιόριστη ωφέλιμη ζωή δεν αποσβένονται και υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης ετησίως. Τα περιουσιακά στοιχεία που αποσβένονται υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους όταν κάποια γεγονότα ή αλλαγές στις συνθήκες καταδεικνύουν ότι η λογιστική αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Η ανακτήσιμη αξία είναι η μεγαλύτερη αξία μεταξύ εύλογης αξίας, μειωμένη με το απαιτούμενο για την πώληση κόστος, και αξίας χρήσεως (παρούσα αξία χρηματοροών που αναμένεται να δημιουργηθούν με βάση την εκτίμηση της διοίκησης για τις μελλοντικές οικονομικές και λειτουργικές συνθήκες). Η ζημία απομείωσης αναγνωρίζεται για το ποσό κατά το οποίο η λογιστική αξία του παγίου υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία του. Για την εκτίμηση των ζημιών απομείωσης τα περιουσιακά στοιχεία εντάσσονται στις μικρότερες δυνατές μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών. Μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, εκτός από υπεραξία, που έχουν υποστεί απομείωση επανεκτιμώνται για πιθανή αντιστροφή της απομείωσης σε κάθε ημερομηνία κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων.

## 2.7. Αποθέματα

Τα αποθέματα αποτιμώνται στη χαμηλότερη αξία μεταξύ του κόστους κτήσεως και της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Το κόστος για τα αγαθά που αγοράζονται από τρίτους, προσδιορίζεται από την τιμολογιακή αξία του αγαθού πλέον κάθε άμεσο έξοδο που αφορά το αγαθό μέχρι αυτό να παραληφθεί στη συγκεκριμένη κατάσταση και στο συγκεκριμένο χώρο που αυτό βρίσκεται κατά την αποτίμηση. Το κόστος των προϊόντων αποτελείται από το κόστος των άμεσων υλικών, το άμεσο εργατικό κόστος όπου είναι δυνατός ο προσδιορισμός του και τα γενικά ή άλλα έξοδα, που χρειάστηκαν ώστε το προϊόν να φθάσει στο συγκεκριμένο χώρο και στη συγκεκριμένη κατάσταση κατά το χρόνο της αποτίμησης. Το κόστος των αποθεμάτων προσδιορίζεται με την μέθοδο του μέσου σταθμικού κόστους και με περίοδο στάθμισης το έτος. Καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία είναι η εκτιμώμενη τιμή πώλησης σε κανονική επιχειρηματική διαδικασία, μειωμένη κατά τα έξοδα διάθεσης.

Για απαξιωμένα αποθέματα σχηματίζονται επαρκείς προβλέψεις. Οι μειώσεις της αξίας των αποθεμάτων στην καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης κατά την περίοδο που εμφανίζονται.

## 2.8. Χρηματοοικονομικά μέσα

Χρηματοοικονομικό μέσο είναι κάθε σύμβαση που δημιουργεί ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού σε μία επιχείρηση και μια χρηματοοικονομική υποχρέωση ή ένα συμμετοχικό τίτλο σε μια άλλη επιχείρηση.

### 2.9.1. Αρχική Αναγνώριση

Η Εταιρεία αναγνωρίζει ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο ή μια χρηματοοικονομική υποχρέωση στην κατάσταση Οικονομικής θέσης, όταν και μόνο όταν καθίσταται μέρος των συμβατικών όρων του μέσου. Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία κατά την αρχική τους αναγνώριση, επιμετρούνται στην εύλογη αξία τους.

### 2.9.2. Αρχική Επιμέτρηση

Με εξαίρεση τις εμπορικές απαιτήσεις, η επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων κατά την αρχική αναγνώριση γίνεται στην εύλογη αξία πλέον ή μείον (στην περίπτωση χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή υποχρεώσεων που δεν επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω της κατάστασης αποτελεσμάτων) τα κόστη συναλλαγής τα οποία πραγματοποιήθηκαν κατά την απόκτηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού ή την έκδοση χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων.

Κατά την αρχική αναγνώριση, η Εταιρεία επιμετρά τις εμπορικές απαιτήσεις στην τιμή συναλλαγής τους χωρίς να περιλαμβάνεται σημαντικό σκέλος χρηματοδότησης.

### 2.9.3. Ταξινόμηση και Επιμέτρηση των Χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού

Όλα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ΔΠΧΑ 9, επιμετρούνται μεταγενέστερα της αρχικής τους αναγνώρισης στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία. Συνεπώς, τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ταξινομούνται σε μία από τις ακόλουθες κατηγορίες:

- Αποσβεσμένο κόστος
- Εύλογη Αξία μέσω άλλων Συνολικών Εσόδων
- Εύλογη Αξία μέσω των Αποτελεσμάτων Χρήσης

Η βάση για την επιμέτρηση τους εξαρτάται τόσο από το επιχειρηματικό μοντέλο της Εταιρείας για την διαχείριση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων καθώς και από τα χαρακτηριστικά των συμβατικών ταμειακών ροών του.

Το επιχειρηματικό μοντέλο της Εταιρείας αναφέρεται στον τρόπο με τον οποίο η Εταιρεία διαχειρίζεται τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία του προκειμένου να δημιουργήσει ταμειακές ροές. Η αξιολόγηση του επιχειρηματικού μοντέλου καθορίζει εάν οι ταμειακές ροές θα προκύψουν από την είσπραξη ταμειακών ροών, την πώληση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων ή και από τα δύο.

Η δοκιμή SPPI αποτελεί την δεύτερη προυπόθεση για την ταξινόμηση ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου σε μία από τις παραπάνω κατηγορίες ταξινόμησης. Ειδικότερα, για ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο που πρέπει να επιμετρηθεί σε αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων, οι συμβατικοί όροι του πρέπει να οδηγούν σε συγκεκριμένες ημερομηνίες στις ταμειακές ροές που να αποτελούνται από πληρωμές κεφαλαίου και τόκων επί του ανεξόφλητου αρχικού κεφαλαίου.

### 2.9.3.1. Εμπορικές Απαιτήσεις και Χρεωστικοί Τίτλοι

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία διακρατούνται στο πλαίσιο ενός επιχειρηματικού μοντέλου με στόχο την κατοχή τους μέχρι την λήξη για την είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών επιμετρούνται στο **αποσβεσμένο κόστος**. Τα χρηματοοικονομικά αυτά περιουσιακά στοιχεία δημιουργούν ταμειακές ροές αποτελούμενες αποκλειστικά από πληρωμές κεφαλαίου και τόκων, και ταξινομούνται στο αποσβεσμένο κόστος.

Στην περίπτωση που στο επιχειρηματικό μοντέλο υπάρχει προυπόθεση κατοχής των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων ώστε να εισπράττονται οι συμβατικές ταμειακές ροές αλλά αναμένεται η πώληση τους όταν είναι απαραίτητο τότε αυτά επιμετρούνται στην **εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων**. Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία οδηγούν σε ταμειακές ροές οι οποίες αποτελούνται μόνο από πληρωμές κεφαλαίου και τόκων.

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία διακρατούνται στο πλαίσιο ενός επιχειρηματικού μοντέλου διαφορετικού από τα παραπάνω, επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω της κατάστασης αποτελεσμάτων. Πιο συγκεκριμένα, τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία αποτυγχάνουν στην δοκιμή SPPI επιμετρούνται στην **εύλογη αξία μέσω της κατάστασης αποτελεσμάτων** (εξαίρεση αποτελούν οι επενδύσεις σε συμμετοχικό τίτλο που προσδιορίζεται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων). Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία δεν διακρατούνται εντός επιχειρηματικού μοντέλου με σκοπό την είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών ή με σκοπό την είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών και την μετέπειτα πώληση τους ταξινομούνται στην εύλογη αξία μέσω της κατάστασης των αποτελεσμάτων.

Στην περίπτωση όπου η Εταιρεία επιλέξει κατά την αρχική αναγνώριση να προσδιορίσουν ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο στην εύλογη αξία τότε η επιλογή αυτή είναι αμετάκλητη. Πιο συγκεκριμένα, εάν το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο προσδιοριστεί κατά την αρχική αναγνώριση στην εύλογη αξία μέσω της κατάστασης αποτελεσμάτων τότε η Εταιρεία δεν επαναταξινομεί το στοιχείο του ενεργητικού από επιμετρούμενο στην εύλογη αξία μέσω της κατάστασης αποτελεσμάτων ως επιμετρούμενο στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων (στην περίπτωση που αλλάξει το επιχειρηματικό μοντέλο). Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω της κατάστασης αποτελεσμάτων δεν υπόκεινται στις απαιτήσεις απομείωσης.

Η Εταιρεία έχει ένα επιχειρηματικό μοντέλο το οποίο αναφέρεται στον τρόπο με τον οποίο διαχειρίζεται τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία του προκειμένου να παράγει ταμειακές ροές. Πιο συγκεκριμένα, η Εταιρεία διακρατά τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία του εντός ενός επιχειρηματικού μοντέλου στόχος του οποίου είναι η «διακράτηση για την είσπραξη των συμβατικών ταμειακών ροών». Σύμφωνα με το προαναφερόμενο επιχειρηματικό μοντέλο, στόχος είναι η πραγματοποίηση ταμειακών ροών μέσω της είσπραξης συμβατικών πληρωμών κατά την διάρκεια ζωής του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου. Αυτό σημαίνει ότι, η Εταιρεία διαχειρίζεται με τέτοιο τρόπο τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία έτσι ώστε να εισπράττει τις εν λόγω συμβατικές ταμειακές ροές.

Η Εταιρεία για την διενέργεια της αξιολόγησης του αν οι ταμειακές ροές θα πραγματοποιηθούν με την είσπραξη των συμβατικών ταμειακών ροών των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, εξετάζει την συχνότητα,

την αξία και τον χρόνο των πωλήσεων σε προγενέστερες περιόδους, τον λόγο των πωλήσεων καθώς και τις προσδοκίες της Εταιρείας όσον αφορά την μελλοντική δραστηριότητα των πωλήσεων. Ωστόσο, για να θεωρηθούν οι πληροφορίες αναφορικά με τις πωλήσεις της Εταιρείας σε προγενέστερες περιόδους και τις προσδοκίες για τις μελλοντικές πωλήσεις αποδεικτικά στοιχεία για την διαχείριση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και για τον τρόπο δημιουργίας των ταμειακών ροών, είναι απαραίτητο η αξιολόγηση να μην γίνεται μεμονωμένα.

Η Εταιρεία εξετάζει όλες τις σχετικές πληροφορίες για να αξιολογήσει το επιχειρηματικό μοντέλο. Συνεπώς, από την εν λόγω αξιολόγηση εξαιρούνται σενάρια τα οποία η Εταιρεία δεν αναμένει να συμβούν, όπως το «χειρότερο σενάριο» ή το «ακραίο σενάριο». Κατά την εκτέλεση αυτής της άσκησης, η Εταιρεία εξετάζει όλες τις διαθέσιμες και σχετικές πληροφορίες που είναι διαθέσιμες κατά την περίοδο της αξιολόγησης. Πιο συγκεκριμένα, ασκεί κριτική στον τρόπο επιμέτρησης της απόδοσης, παρακολούθησης καθώς και στον τρόπο διαχείρισης των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων.

Η Εταιρεία καθορίζει κατά την αρχική αναγνώριση ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου εάν αποτελεί μέρος του επιχειρηματικού μοντέλου ή αντιπροσωπεύει ένα νέο επιχειρηματικό μοντέλο.

Η αξιολόγηση των επιχειρηματικών μοντέλων για τη διαχείριση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, είναι θεμελιώδης για την κατάταξή τους και πραγματοποιείται κατά την ημερομηνία αναφοράς των οικονομικών καταστάσεων. Συνεπώς, σε κάθε περίοδο αναφοράς, η Εταιρεία επαναξιολογεί το επιχειρηματικό μοντέλο έτσι ώστε να προσδιορίσει εάν έχει υποστεί κάποια αλλαγή σε σχέση με την προηγούμενη περίοδο αναφοράς.

## 2.10. Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

### Ταξινόμηση

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις της Εταιρείας ταξινομήθηκαν μόνο στη κατηγορία δάνεια και υποχρεώσεις. Η Διοίκηση καθορίζει την κατηγορία στην οποία θα ταξινομήσει οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις κατά την αρχική αναγνώριση τους βάσει του σκοπού απόκτησης τους.

*Δάνεια και υποχρεώσεις*

Περιλαμβάνει μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία παθητικού με πάγιες ή προσδιορισμένες πληρωμές, τα οποία δεν διαπραγματεύονται σε ενεργές αγορές. Περιλαμβάνονται στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, εκτός από εκείνες με λήξεις μεγαλύτερες των 12 μηνών από την ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης. Οι τελευταίες συμπεριλαμβάνονται στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις. Τα δάνεια και οι υποχρεώσεις συμπεριλαμβάνονται στους προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης.

### Αναγνώριση και επιμέτρηση

Τα δάνεια και υποχρεώσεις αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους, καθαρά από άμεσα έξοδα (τραπεζικά έξοδα και προμήθειες), και μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου. Το αποσβεσμένο κόστος υπολογίζεται λαμβάνοντας υπόψη τυχόν ποσά υπό ή υπέρ το άρτιο κατά την απόκτηση καθώς και τυχόν κόστη ή δαπάνες που αποτελούν τμήμα του πραγματικού επιτοκίου. Η απόσβεση αυτή περιλαμβάνεται στα χρηματοοικονομικά έξοδα των αποτελεσμάτων χρήσης.

### Αποαναγνώριση

Μία χρηματοοικονομική υποχρέωση παύει να αναγνωρίζεται όταν η σχετική υποχρέωση απαλλάσσεται, ακυρώνεται ή έχει λήξει. Στην περίπτωση που μία χρηματοοικονομική υποχρέωση αντικαθίσταται από άλλο του ιδίου δανειστή με ουσιαστικά διαφορετικούς όρους, ή όπου οι όροι μιας υπάρχουσας υποχρέωσης έχουν ουσιαστικά τροποποιηθεί, η ανταλλαγή αυτή ή η τροποποίηση θεωρείται ως παύση αναγνώρισης της αρχικής υποχρέωσης και αναγνώρισης μιας νέας υποχρέωσης. Η διαφορά στις αντίστοιχες τρέχουσες αξίες αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

### 2.11. Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών μέσων

Οι χρηματοοικονομικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται και το καθαρό ποσό απεικονίζεται στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης μόνο όταν η Εταιρεία έχει νομικά το δικαίωμα αυτό και προτίθεται να τα συμψηφίσει σε καθαρή βάση μεταξύ τους ή να απαιτήσει το περιουσιακό στοιχείο και να διακανονίσει την υποχρέωση ταυτόχρονα.

### 2.12. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα περιλαμβάνουν τα μετρητά, τις καταθέσεις όψεως και τις βραχυπρόθεσμες μέχρι τρείς μήνες επενδύσεις άμεσης ρευστοποίησης και μηδενικού ρίσκου.

### 2.13. Μετοχικό κεφάλαιο

Το μετοχικό κεφάλαιο περιλαμβάνει την αξία των ονομαστικών μετοχών της Εταιρείας που έχουν εκδοθεί. Τα έξοδα αυξήσεως κεφαλαίου παρουσιάζονται, καθαρά από φόρους, αφαιρετικά στα Ίδια Κεφάλαια ως μείωση του προϊόντος έκδοσης.

### 2.14. Δάνεια

Τα δάνεια καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους, μειωμένα με τα τυχόν άμεσα έξοδα για την πραγματοποίηση της συναλλαγής. Μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου. Τυχόν διαφορά μεταξύ του εισπραχθέντος ποσού (καθαρό από σχετικά έξοδα) και της αξίας εξόφλησης αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα κατά την διάρκεια του δανεισμού βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου.

Έξοδα δανείων που καταβάλλονται κατά την υπογραφή των νέων πιστώσεων αναγνωρίζονται ως έξοδα του δανείου εφόσον γίνει ανάληψη μέρους ή και του συνόλου της νέας πιστωτικής γραμμής. Σε αυτή την περίπτωση καταχωρούνται ως μελλοντικά έξοδα δανείων μέχρι να γίνει η ανάληψη. Εφόσον δεν χρησιμοποιηθούν τα νέα δάνεια, μερικώς ή ολικά, τότε αυτά τα έξοδα περιλαμβάνονται στα προπληρωθέντα έξοδα και αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα κατά τη διάρκεια ζωής της σχετικής πιστωτικής γραμμής.

Τα δάνεια ταξινομούνται ως βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις εκτός εάν η Εταιρεία έχει το δικαίωμα να αναβάλλει την εξόφληση της υποχρέωσης για τουλάχιστον 12 μήνες από την ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης.

### 2.15. Τρέχουσα και αναβαλλόμενη φορολογία

Ο φόρος εισοδήματος της χρήσης αποτελείται από την τρέχουσα και την αναβαλλόμενη φορολογία. Ο φόρος αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων εκτός και αν σχετίζεται με ποσά που έχουν αναγνωριστεί στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα ή απευθείας στα ίδια κεφάλαια. Σε αυτήν την περίπτωση ο φόρος αναγνωρίζεται επίσης στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα ή στα ίδια κεφάλαια αντίστοιχα.

Ο φόρος εισοδήματος επί των κερδών, υπολογίζεται με βάση τη φορολογική νομοθεσία που έχει θεσπιστεί κατά την ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης στις χώρες όπου δραστηριοποιείται η Εταιρεία και αναγνωρίζεται ως έξοδο την περίοδο κατά την οποία προκύπτουν τα κέρδη. Η διοίκηση ανά διαστήματα αξιολογεί τις περιπτώσεις όπου η κείμενη φορολογική νομοθεσία χρήζει ερμηνείας. Όπου κρίνεται απαραίτητο γίνονται προβλέψεις επί των ποσών που αναμένεται να πληρωθούν στις φορολογικές αρχές.

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος προσδιορίζεται με την μέθοδο της υποχρέωσης που προκύπτει από τις προσωρινές διαφορές μεταξύ της λογιστικής αξίας και της φορολογικής βάσης των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων που εμφανίζονται στις οικονομικές καταστάσεις. Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος δεν

λογίζεται εάν προκύπτει από την αρχική αναγνώριση στοιχείου ενεργητικού ή παθητικού σε συναλλαγή, εκτός επιχειρηματικής συνένωσης, η οποία όταν έγινε δεν επηρέασε ούτε το λογιστικό ούτε το φορολογικό κέρδος ή ζημία. Ο αναβαλλόμενος φόρος προσδιορίζεται με τους φορολογικούς συντελεστές και νόμους που ισχύουν κατά την ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης και αναμένεται να ισχύσουν όταν οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις θα πραγματοποιηθούν ή οι αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις θα αποπληρωθούν.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται στο βαθμό για τον οποίο ενδέχεται να υπάρξει μελλοντικό φορολογητέο κέρδος για την χρησιμοποίηση της προσωρινής διαφοράς που δημιουργεί την αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση. Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται μόνο εάν επιτρέπεται νομικά ο συμψηφισμός φορολογικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων και εφόσον οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις προκύπτουν από την ίδια φορολογούσα αρχή επί της οντότητας που φορολογείται ή και επί διαφορετικών οντοτήτων και υπάρχει η πρόθεση η τακτοποίηση να γίνει με συμψηφισμό.

## 2.16. Παροχές σε εργαζομένους

**(α) Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία**

Οι παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία περιλαμβάνουν τόσο προγράμματα καθορισμένων εισφορών όσο και προγράμματα καθορισμένων παροχών.

Πρόγραμμα καθορισμένων παροχών είναι ένα συνταξιοδοτικό πρόγραμμα το οποίο καθορίζει ένα συγκεκριμένο ποσό παροχής συντάξεως το οποίο θα εισπράξει ο εργαζόμενος όταν συνταξιοδοτηθεί το οποίο συνήθως εξαρτάται από ένα ή περισσότερους παράγοντες όπως η ηλικία, τα χρόνια προϋπηρεσίας και το ύψος των αποδοχών.

Πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών είναι ένα συνταξιοδοτικό πρόγραμμα στα πλαίσια του οποίου η Εταιρεία πραγματοποιεί καθορισμένες πληρωμές σε ένα ξεχωριστό νομικό πρόσωπο. Η Εταιρεία δεν έχει καμία νομική υποχρέωση να πληρώσει επί πλέον εισφορές εάν το ταμείο δεν έχει επαρκή περιουσιακά στοιχεία για να πληρώσει σε όλους τους εργαζομένους τις παροχές που σχετίζονται με την υπηρεσία τους στην παρούσα και τις προηγούμενες χρονικές περιόδους.

Για τα προγράμματα καθορισμένων εισφορών η Εταιρεία πληρώνει εισφορές σε ασφαλιστικά ταμεία του δημοσίου σε υποχρεωτική βάση. Η Εταιρεία δεν έχει άλλη υποχρέωση εφόσον έχει πληρώσει τις εισφορές του. Οι εισφορές αναγνωρίζονται ως δαπάνες προσωπικού όποτε προκύπτει οφειλή. Εισφορές που προπληρώνονται αναγνωρίζονται σαν στοιχείο του ενεργητικού σε περίπτωση που υπάρχει δυνατότητα επιστροφής των χρημάτων ή συμψηφισμός με μελλοντικές οφειλές.

Η υποχρέωση που καταχωρείται στην κατάσταση οικονομικής θέσης για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών είναι η παρούσα αξία της υποχρέωσης για την καθορισμένη παροχή, κατά την ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης, μειωμένη κατά την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος. Η υποχρέωση της καθορισμένης παροχής υπολογίζεται ετησίως από ανεξάρτητο αναλογιστή με τη χρήση της μεθόδου της προβλεπόμενης πιστωτικής μονάδας (projected unit credit method). Η παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών υπολογίζεται με προεξόφληση των μελλοντικών χρηματικών εκροών με συντελεστή προεξόφλησης το επιτόκιο των μακροπροθέσμων υψηλής πιστοληπτικής διαβάθμισης εταιρικών ομολόγων που έχουν διάρκεια περίπου ίση με το συνταξιοδοτικό πρόγραμμα.

Το κόστος τρέχουσας υπηρεσίας του προγράμματος καθορισμένων παροχών που αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων στις αποδοχές προσωπικού, αντανακλά την αύξηση της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών που προέρχεται από υπηρεσία εργαζομένου κατά την τρέχουσα περίοδο, αλλαγές της παροχής, περικοπές και διακανονισμούς. Το καταχωρημένο κόστος προϋπηρεσίας καταχωρείται άμεσα στα αποτελέσματα. Το καθαρό κόστος τόκων υπολογίζεται ως το καθαρό ποσό μεταξύ της υποχρέωσης για το πρόγραμμα καθορισμένων παροχών και της εύλογης αξίας των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος επί το επιτόκιο προεξόφλησης.

Τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημίες που προκύπτουν από εμπειρικές αναπροσαρμογές και αλλαγές σε αναλογιστικές παραδοχές χρεώνονται ή πιστώνονται στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα κατά την περίοδο την οποία προκύπτουν.

Το κόστος προϋπηρεσίας αναγνωρίζεται απευθείας στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

**(β) Παροχές τερματισμού της απασχόλησης**

Οι παροχές τερματισμού της απασχόλησης πληρώνονται όταν οι εργαζόμενοι αποχωρούν πριν την ημερομηνία συνταξιοδοτήσεως. Η Εταιρεία καταχωρεί αυτές τις παροχές το νωρίτερο από τις ακόλουθες ημερομηνίες: (α) όταν η Εταιρεία δεν μπορεί πλέον να αποσύρει την προσφορά των παροχών αυτών και β) όταν η εταιρεία αναγνωρίζει κόστος αναδιάρθρωσης που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ΔΛΠ 37 και συμπεριλαμβάνει την καταβολή των παροχών λήξης. Παροχές τερματισμού της απασχόλησης που οφείλονται 12 μήνες μετά την ημερομηνία κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων προεξοφλούνται στην παρούσα αξία τους.

## 2.17. Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις

Οι προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις αποτελούν υποχρεώσεις προς πληρωμή για προϊόντα ή υπηρεσίες που έχουν αποκτηθεί κατά την άσκηση της συνήθους εμπορικής δραστηριότητας της Εταιρείας. Οι πληρωτέοι λογαριασμοί κατατάσσονται στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, εάν η πληρωμή οφείλεται εντός ενός έτους ή λιγότερο. Αν όχι, παρουσιάζονται ως μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις. Οι υποχρεώσεις προς προμηθευτές αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους και αποτιμώνται μεταγενέστερα στο αναπόσβεστο κόστος χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

## 2.18. Προβλέψεις

Οι προβλέψεις που αφορούν ενδεχόμενες υποχρεώσεις αναγνωρίζονται όταν η Εταιρεία έχει μία παρούσα νομική ή με άλλο τρόπο τεκμηριωμένη δέσμευση ως αποτέλεσμα γεγονότων του παρελθόντος, όταν είναι πιθανόν ότι θα απαιτηθεί εκροή πόρων για το διακανονισμό της δέσμευσης και όταν η αξία της μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα.

Οι προβλέψεις επανεξετάζονται σε κάθε ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων και εάν δεν είναι πλέον πιθανόν ότι θα υπάρξει εκροή πόρων για το διακανονισμό της δέσμευσης αντιστρέφονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

## 2.19. Αναγνώριση εσόδων

Η Εταιρεία αναγνωρίζει τα έσοδα εφόσον αυτά μπορούν να επιμετρηθούν αξιόπιστα και είναι πιθανόν ότι τα οικονομικά οφέλη που συνδέονται με τη συναλλαγή θα εισρεύσουν στην Εταιρεία. Τα έσοδα περιλαμβάνουν την εύλογη αξία των πωλήσεων αγαθών και παροχής υπηρεσιών, καθαρά από Φόρο Προστιθέμενης Αξίας, εκπτώσεις και επιστροφές.

**(α) Έσοδα από παροχή υπηρεσιών υγείας**

Τα έσοδα από την παροχή υπηρεσιών αναγνωρίζονται την λογιστική περίοδο την όποια οι υπηρεσίες παρέχονται με βάση το στάδιο ολοκλήρωσης των παρεχόμενων υπηρεσιών σε σχέση με το σύνολο των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Η Εταιρεία παρέχει υπηρεσίες υγείας τόσο σε ιδιώτες ασθενείς – πελάτες όσο και σε ασθενείς – πελάτες που καλύπτονται μέσω των συνεργαζόμενων ασφαλιστικών ταμείων και ασφαλιστικών οργανισμών. Πιο συγκεκριμένα ο βασικός ασφαλιστικός φορέας με τον οποίο συνεργάζεται η Εταιρεία είναι ο ΕΟΠΥΥ. Αξίζει να σημειωθεί ότι, με τον φορέα αυτόν η Εταιρεία έχει συνάψει συμφωνίες μέσω των οποίων οι ασθενείς

καλύπτονται πλήρως ή μερικώς ως προς τα έξοδά τους (προσυμφωνημένη αμοιβή) σε ότι αφορά συγκεκριμένες επεμβάσεις. Οι Ασφαλιστικοί Οργανισμοί με τους οποίους συνεργάζεται η Εταιρεία, αφορούν σε ασφαλιστικές εταιρείες του εσωτερικού αλλά και του εξωτερικού. Στις βασικές υπηρεσίες της Εταιρείας περιλαμβάνονται αμοιβές για ιατρικές υπηρεσίες και νοσηλεία, υγειονομικό και φαρμακευτικό υλικό. Το έσοδο υπολογίζεται σύμφωνα με τους εγκεκριμένους τιμοκαταλόγους ανά συμβαλλόμενο (ΕΟΠΥΥ, ιδιώτες, ασφαλιστικές εταιρείες) και αναγνωρίζεται κατά την περίοδο παροχής της υπηρεσίας με βάση τα ποσά που αναμένεται να εισπραχθούν από τους αντισυμβαλλόμενους. Ως εκ τούτου, η υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 15 δεν έχει επίδραση στην αναγνώριση των εσόδων αυτών.

**(β) Έσοδα από πώληση αγαθών**

Τα έσοδα από πώληση αγαθών αναγνωρίζονται όταν η Εταιρεία έχει μεταβιβάσει στον αγοραστή τους ουσιαστικούς κινδύνους και τα οφέλη της κυριότητας των αγαθών.
Ως εκ τούτου, η υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 15 δεν έχει επίδραση στην αναγνώριση των εσόδων αυτών εκτός από τις περιπτώσεις όπου τα αγαθά πωλούνται συνδυαστικά με άλλες υπηρεσίες όπως περιγράφεται κατωτέρω (συμβόλαια πολλαπλών στοιχείων).

**(γ) Έσοδα από τόκους**

Τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται σε δεδουλευμένη βάση με τη χρήση της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου.

**(δ) Έσοδα από μερίσματα**

Τα έσοδα από μερίσματα αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων όταν το δικαίωμα είσπραξής τους έχει θεμελιωθεί.

## 2.20. Διανομή μερισμάτων

Η διανομή μερισμάτων στους μετόχους της μητρικής αναγνωρίζεται ως υποχρέωση όταν η διανομή εγκρίνεται από την Γενική Συνέλευση των μετόχων.

## 2.21. Συναλλαγματικές μετατροπές

Κατά την προετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων των ατομικών οικονομικών μονάδων, συναλλαγές σε νομίσματα διαφορετικά από τα νομίσματα λειτουργίας των οικονομικών μονάδων (ξένα νομίσματα) καταχωρούνται με τις ισοτιμίες που ισχύουν κατά τις ημερομηνίες των συναλλαγών. Σε κάθε ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης τα εκφραζόμενα σε ξένο νόμισμα νομισματικά στοιχεία αποτιμώνται με την ισοτιμία που ισχύει κατά την ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης.

Συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν κατά τον διακανονισμό νομισματικών στοιχείων και κατά την επαναμετατροπή των νομισματικών στοιχείων, περιλαμβάνονται στα αποτελέσματα της χρήσης.

## 2.22. Διακοπτόμενες δραστηριότητες

Ένα περιουσιακό στοιχείο ή ομάδα διάθεσης, ορίζεται σαν κατεχόμενο προς πώληση, καταρχήν αν η ανάκτησή του θα γίνει κυρίως από τη διάθεση και όχι από τη χρήση του. Επιπλέον, πρέπει να είναι άμεσα διαθέσιμο για πώληση, με όρους αγοράς και η διάθεσή του να είναι πολύ πιθανή.

Η πιθανή διάθεση τεκμηριώνεται αν:

α) η διοίκηση έχει δεσμευτεί για τη διάθεση,
β) έχει σχεδιαστεί πρόγραμμα για τη διάθεση,

γ) η τιμή διάθεσης είναι σύμφωνη με την αγορά,
δ) αναμένεται ότι η διάθεση θα ολοκληρωθεί σε ένα χρόνο,
ε) προκύπτει ότι το πρόγραμμα διάθεσης στα γενικά του σημεία θα τηρηθεί,
στ) δεν προκύπτει ότι είναι πιθανό η διάθεση να ακυρωθεί.

Ένα μη κυκλοφορούν περιουσιακό στοιχείο ή ομάδα διάθεσης που πρόκειται να εγκαταλειφθεί, θεωρείται σαν διακοπείσες δραστηριότητες από την ημέρα που εγκαταλείπεται, μόνον αν αντιπροσωπεύει ένα μεγάλο ξεχωριστό τμήμα δραστηριότητας, αν εντάσσεται σε ένα πρόγραμμα εγκατάλειψης, αν είναι μία θυγατρική.

Τα περιουσιακά στοιχεία κατεχόμενα για πώληση, αποτιμώνται στη μικρότερη αξία ανάμεσα στη λογιστική αξία και την εύλογη αξία μείον τα κόστη διάθεσης. Η απόσβεση για τα περιουσιακά στοιχεία κατεχόμενα για πώληση σταματά, μόλις χαρακτηριστούν σαν τέτοια. Οι διαφορές αποτίμησης των περιουσιακών στοιχείων κατεχόμενων για πώληση, μέχρι τη διάθεσή τους, επιδρούν στα αποτελέσματα ή στην καθαρή θέση, αν υφίσταται αντίστοιχο αποθεματικό αναπροσαρμογής. Μόλις διατεθεί ένα κατεχόμενο προς πώληση στοιχείο (μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία ή ομάδα διάθεσης) λογίζεται το αποτέλεσμα από την πώληση.

Τα αποτελέσματα από διακοπείσες δραστηριότητες, εμφανίζονται διακεκριμένα με ένα ποσό στην κατάσταση συνολικών εσόδων και τα περιουσιακά στοιχεία κατεχόμενα για πώληση, εμφανίζονται διακεκριμένα στην κατάσταση οικονομικής θέσης.

## 2.23. Αναταξινομήσεις και στρογγυλοποιήσεις κονδυλίων

Τα ποσά που εμπεριέχονται σε αυτές τις οικονομικές καταστάσεις έχουν στρογγυλοποιηθεί σε Ευρώ (€). Διαφορές που ενδέχεται να υπάρχουν οφείλονται σε αυτές τις στρογγυλοποιήσεις. Έχουν γίνει αναταξινομήσεις σε συγκριτικά κονδύλια της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης και στους πίνακες των αντίστοιχων σημειώσεων, έτσι ώστε οι παρεχόμενες πληροφορίες στις σημειώσεις αυτές να είναι συγκρίσιμες με αυτές της τρέχουσας χρήσης.

## 3. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου

## 3.1 Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου

Η Εταιρεία υπό την παρούσα δομή του εκτίθενται σε περιορισμένο φάσμα χρηματοοικονομικών κινδύνων, όπως κίνδυνοι αγοράς (συναλλαγματικός κίνδυνος, κίνδυνος τιμών και κίνδυνος επιτοκίων), πιστωτικός κίνδυνος και κίνδυνος ρευστότητας. Οι χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι σχετίζονται με τα παρακάτω χρηματοοικονομικά μέσα: εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις, ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα, δανειακές υποχρεώσεις, καθώς και προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις.

Το πρόγραμμα διαχείρισης κινδύνων της Εταιρείας στοχεύει στον περιορισμό της αρνητικής επίδρασης στα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα του συνόλου των εταιρειών που τον απαρτίζουν, που προκύπτει από την αδυναμία πρόβλεψης των χρηματοοικονομικών αγορών και τη διακύμανση στις μεταβλητές του κόστους και των πωλήσεων.

Η διαδικασία που ακολουθείται για τη διαχείριση των κινδύνων είναι η παρακάτω:

- Αξιολόγηση των κινδύνων που σχετίζονται με τις δραστηριότητες και τις λειτουργίες της εταιρείας,
- Σχεδιασμός της μεθοδολογίας και επιλογή των κατάλληλων χρηματοοικονομικών προϊόντων για την μείωση των κινδύνων, και
- Εκτέλεση/εφαρμογή, σύμφωνα με τη διαδικασία που έχει εγκριθεί από τη διοίκηση, της διαδικασίας διαχείρισης κινδύνων.

**(α) Κίνδυνος αγοράς**

i. Συναλλαγματικός κίνδυνος

Ο συναλλαγματικός κίνδυνος προκύπτει λόγω των συναλλαγών σε ξένο νόμισμα. Η Εταιρεία έχει κυρίως δραστηριότητα στην Ελλάδα, και κατά συνέπεια, δεν είναι ουσιαστικά εκτεθειμένοι σημαντικά σε κίνδυνο συναλλαγματικών ισοτιμιών, καθώς το μεγαλύτερο μέρος των συναλλαγών τους γίνεται σε Ευρώ (€).

ii. Κίνδυνος τιμών

Η Εταιρεία εκτίθεται σε κίνδυνο διακύμανσης της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών στοιχείων διαθέσιμων προς πώληση που μπορεί να επηρεάσουν τις οικονομικές καταστάσεις καθώς σχετικά κέρδη ή ζημιές από την αναπροσαρμογή της εύλογης αξίας θα καταχωρούνται σε αποθεματικό των ιδίων κεφαλαίων μέχρις ότου τα στοιχεία αυτά πωληθούν ή χαρακτηρισθούν ως απομειωμένα.

iii. Κίνδυνος ταμειακών ροών και κίνδυνος μεταβολών εύλογης αξίας λόγω μεταβολών των επιτοκίων

Η πολιτική της Εταιρείας είναι να ελαχιστοποιήσει την έκθεσή του στον κίνδυνο ταμειακών ροών επιτοκίου όσον αφορά τη χρηματοδότηση. Την 31η Δεκεμβρίου 2018, η Εταιρεία είναι εκτεθειμένη στις μεταβολές του επιτοκίου όσον αφορά τον τραπεζικό δανεισμό και τα ταμειακά διαθέσιμα. Οι δανειακές υποχρεώσεις της μητρικής εταιρείας διέπονται από όρους σταθερού μακροχρόνιου spread, με αποτέλεσμα να ελαχιστοποιείται ο κίνδυνος μεταβολής των περιθωρίων. Η επίδραση στα αποτελέσματα παρουσιάζεται παρακάτω:

| | **31.12.2018** | **31.12.2017** |
|---|---|---|
| **Μεταβολή μέσου επιτοκίου (+150 μονάδες)** | **+ / - 1,5%** | **+ / - 1,5%** |
| Επίδραση στα χρηματοοικονομικά έξοδα | 394.590 | 409.590 |
| **Επίδραση στα αποτελέσματα χρήσης** | **(394.590)** | **(409.590)** |

iv. Κίνδυνος επιχειρηματικής δραστηριότητας

Η Εταιρεία έχει συνάψει συμβάσεις με τις μεγαλύτερες ασφαλιστικές εταιρείες που δραστηριοποιούνται στην εγχώρια αγορά (ΕΘΝΙΚΗ, NN, ALLIANZ, BUPA, METLIFE ALICO, INTERAMERICAN, GENERALI, AXA, GROUPAMA κλπ). Επιπλέον, η Εταιρεία διατηρεί σύμβαση με τη Mednet Ελλάς Α.Ε., εταιρεία που διαχειρίζεται ασφαλιστικά προγράμματα νοσοκομειακής κάλυψης μερικών εκ των μεγαλύτερων ασφαλιστικών εταιρειών στην Ελλάδα. Οι ανωτέρω συμφωνίες αυτές εξασφαλίζουν σταθερή πορεία και μεγαλύτερο όγκο ασθενών μειώνοντας σε μεγάλο βαθμό την έκθεση της εταιρείας σε κίνδυνο ανταγωνισμού και ρευστότητας. Η Εταιρεία έχει συνάψει συμβάσεις με ασφαλιστικές εταιρείες για κάλυψη κινδύνων των περιουσιακών της στοιχείων και συμβόλαιο ασφάλισης αστικής ευθύνης. Επιπλέον, η Εταιρεία έχει συνάψει συμβάσεις ασφαλιστικής κάλυψης της κινητής και ακίνητης περιουσίας της (πυρός – παντός κινδύνου, ηλεκτρονικού εξοπλισμού, απώλειας χρημάτων κλπ).

**(β) Πιστωτικός κίνδυνος**

Η έκθεση της Εταιρείας όσον αφορά τον πιστωτικό κίνδυνο περιορίζεται στα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, τα οποία την ημερομηνία αναφοράς αναλύονται ως εξής:

| | **Εταιρεία** | |
|---|---|---|
| | **31/12/2018** | **31/12/2017** |
| Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα | 5.734.078 | 540.930 |
| Πελάτες και Λοιπές Εμπορικές Απαιτήσεις | 17.153.270 | 22.364.350 |
| Λοιπές Απαιτήσεις | 1.898.307 | 1.737.475 |
| Λοιπές Μακροπρόθεσμες Απαιτήσεις | 32.409 | 35.636 |
| | **24.818.063** | **24.678.390** |

Η Εταιρεία αξιολογεί διαρκώς τις απαιτήσεις αυτών, είτε χωριστά είτε κατά ομάδα και ενσωματώνει τις πληροφορίες αυτές στις διαδικασίες του πιστωτικού ελέγχου. Όπου είναι διαθέσιμες με λογικό κόστος, χρησιμοποιούνται εξωτερικές εκθέσεις ή αναλύσεις σχετικά με τους πελάτες.

Η Διοίκηση θεωρεί ότι όλα τα ανωτέρω χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία κατά το μέρος που δεν έχουν απομειωθεί είναι υψηλής πιστωτικής ποιότητας.

Οι εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις, προέρχονται από τη λειτουργική και παραγωγική δραστηριότητα του συνόλου των εταιρειών που απαρτίζουν την Εταιρεία και διέπονται από συνήθεις όρους αγοράς. Για το λόγο αυτό η Διοίκηση θεωρεί ότι ο κίνδυνος από μη ρευστοποίηση μέρους των χρηματοοικονομικών απαιτήσεων θεωρείται μικρός. Επιπλέον όπου κρίνεται σκόπιμο διενεργούνται οι σχετικές προβλέψεις για την κάλυψη του κινδύνου μη είσπραξης μέρους ή του συνόλου της απαίτησης.

Τα ταμειακά ισοδύναμα αφορούν βραχυχρόνιες, υψηλής ευκολίας ρευστοποίησης επενδύσεις, που είναι εύκολα μετατρέψιμες σε μετρητά. Επιπλέον είναι κοντά στη λήξη τους και για αυτό το λόγο εμφανίζουν αμελητέο κίνδυνο κατά το χρόνο της ρευστοποίησής τους.

**(γ) Κίνδυνος ρευστότητας**

Η Εταιρεία διαχειρίζεται τις ανάγκες ρευστότητάς της με προσεκτική παρακολούθηση των χρεών των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων καθώς επίσης και των πληρωμών που πραγματοποιούνται καθημερινά. Οι μακροπρόθεσμες ανάγκες ρευστότητας για τους επόμενους 12 μήνες και το επόμενο έτος προσδιορίζονται μηνιαία. Η Διοίκηση εξετάζει κάθε ανάγκη χωριστά και με βάση εγκεκριμένο πρόγραμμα διεκπεραιώνει τις εμπορικές υποχρεώσεις της εταιρείας.

## 3.2 Διαχείριση Κεφαλαίων

Η διαχείριση των κεφαλαίων στοχεύει στη διασφάλιση της συνεχιζόμενης δραστηριότητας της Εταιρείας, την επίτευξη των αναπτυξιακών της σχεδίων σε συνδυασμό με την πιστοληπτική της ικανότητα. Για την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας της Εταιρείας θα πρέπει να αξιολογηθεί ο Καθαρός Δανεισμός της (ήτοι, συνολικές μακροπρόθεσμες και βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις προς τράπεζες μείον ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα) και των αντίστοιχων ταμειακών διαθεσίμων και ισοδυνάμων που είναι συνδεδεμένα με έργα που εξυπηρετούν τις δανειακές υποχρεώσεις τους μέσω των ροών τους. Ο καθαρός δανεισμός της Εταιρείας στις 31.12.2018 και στις 31.12.2017 παρουσιάζεται αναλυτικά στους ακόλουθους πίνακες:

| | **31/12/2018** | **31/12/2017** |
|---|---|---|
| Βραχυπρόθεσμος τραπεζικός δανεισμός | 3.000.000 | 2.000.000 |
| Μακροπρόθεσμος τραπεζικός δανεισμός | 22.306.000 | 25.306.000 |
| **Σύνολο δανείων** | **25.306.000** | **27.306.000** |
| *Μείον:* | | |
| Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα | 5.734.078 | 540.930 |
| **Καθαρός Δανεισμός/Διαθέσιμα** | **19.571.922** | **26.765.070** |
| Σύνολο Καθαρής Θέσης Εταιρείας | **17.959.525** | **12.556.036** |
| **Σύνολο Κεφαλαίων** | **37.531.447** | **39.321.105** |
| **Δείκτης Κεφαλαιακής Μόχλευσης** | **47,85%** | **31,93%** |

Ο δείκτης κεφαλαιακής μόχλευσης στις 31.12.2018 για την Εταιρεία υπολογίζεται σε 47,85% (31.12.2017: σε 31,93%). Ο δείκτης αυτός υπολογίζεται ως το πηλίκο του καθαρού δανεισμού προς το σύνολο των απασχολούμενων κεφαλαίων (ήτοι, σύνολο καθαρής θέσης πλέον καθαρός δανεισμός). Η μεταβολή οφείλεται κυρίως στην μείωση των δανειακών υποχρεώσεων και την αύξηση των ταμειακών διαθεσίμων.

## 3.3 Προσδιορισμός των εύλογων αξιών

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία που αποτιμώνται σε εύλογη αξία κατά την ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης κατατάσσονται στα παρακάτω επίπεδα, ανάλογα με τον τρόπο προσδιορισμού της εύλογης αξίας τους:

- Επίπεδο 1: για στοιχεία που είναι διαπραγματεύσιμα σε ενεργό αγορά και των οποίων η εύλογη αξία προσδιορίζεται από τις τιμές αγοράς (μη προσαρμοσμένες) όμοιων στοιχείων.
- Επίπεδο 2: για στοιχεία των οποίων η εύλογη αξία προσδιορίζεται από παράγοντες που σχετίζονται με δεδομένα της αγοράς, είτε άμεσα (τιμές) είτε έμμεσα (παράγωγα τιμών).
- Επίπεδο 3: για στοιχεία των οποίων η εύλογη αξία δεν προσδιορίζεται με παρατηρήσεις από την αγορά, παρά βασίζεται κυρίως σε εσωτερικές εκτιμήσεις.

Η εύλογη αξία των βραχυπρόθεσμων πελατών και λοιπών απαιτήσεων, δανειακών υποχρεώσεων καθώς και των προμηθευτών και λοιπών υποχρεώσεων προσεγγίζουν τις λογιστικές τους αξίες.

## 4. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις της διοικήσεως

Η σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων απαιτεί τη διενέργεια εκτιμήσεων και την υιοθέτηση παραδοχών από πλευράς την Διοίκησης, οι οποίες επηρεάζουν τις γνωστοποιήσεις που περιλαμβάνονται στις οικονομικές καταστάσεις. Οι εκτιμήσεις και οι κρίσεις της διοίκησης επανεξετάζονται διαρκώς και βασίζονται σε ιστορικά δεδομένα και προσδοκίες για μελλοντικά γεγονότα, που κρίνονται εύλογες σύμφωνα με τα ισχύοντα.

## 4.1 Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές

Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις καθώς και οι σημειώσεις και αναφορές που τις συνοδεύουν ενδέχεται να εμπεριέχουν ορισμένες υποθέσεις και υπολογισμούς που αναφέρονται σε μελλοντικά γεγονότα σε σχέση με τις εργασίες και τις οικονομικές επιδόσεις της Εταιρείας. Παρά το γεγονός ότι αυτές οι υποθέσεις και υπολογισμοί βασίζονται στην καλύτερη δυνατή γνώση της Διοίκησης της Εταιρείας σε σχέση με τις τρέχουσες συνθήκες και ενέργειες, τα πραγματικά αποτελέσματα μπορεί τελικά να διαφέρουν από αυτούς τους υπολογισμούς και τις υποθέσεις που έχουν ληφθεί υπόψη κατά τη σύνταξη των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας.

Οι εκτιμήσεις και παραδοχές που ενέχουν σημαντικό κίνδυνο να προκαλέσουν μελλοντικά ουσιώδεις προσαρμογές στις λογιστικές αξίες των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων έχουν ως εξής:

**(α) Εύλογη αξία ενσώματων περιουσιακών στοιχείων**

Η Εταιρεία αποτιμά τις εδαφικές εκτάσεις και τα κτίρια σε αναπροσαρμοσμένες αξίες (εκτιμώμενες εύλογες αξίες) όπως αυτές προσδιορίζονται από εταιρεία ανεξάρτητων εκτιμητών. Ανεξάρτητες εκτιμήσεις εκτελούνται περιοδικά. Ο προσδιορισμός των εύλογων αξιών των συγκεκριμένων ενσώματων πάγιων περιουσιακών στοιχείων απαιτεί τη διενέργεια εκτιμήσεων, παραδοχών και κρίσεων αναφορικά με την κυριότητα, αξία εν χρήσει καθώς και την ύπαρξη τυχόν οικονομικής, λειτουργικής και φυσικής απαξίωσης των ενσώματων πάγιων περιουσιακών στοιχείων. Η τελευταία αναπροσαρμογή των ενσώματων παγίων περιουσιακών στοιχείων διενεργήθηκε την 31 Δεκεμβρίου 2018.

**(β) Ωφέλιμη ζωή ενσώματων πάγιων περιουσιακών στοιχείων**

Τα ιδιοχρησιμοποιούμενα πάγια περιουσιακά στοιχεία αποσβένονται κατά τη διάρκεια της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής τους. Η πραγματική ωφέλιμη ζωή τους αποτιμάται σε ετήσια βάση και ενδέχεται να διαφέρει λόγω διαφόρων παραγόντων, όπως η τεχνική βαθμιαία απαξίωση, κυρίως όσον αφορά τον μηχανογραφικό εξοπλισμό, έπιπλα και λοιπό εξοπλισμό, και λογισμικά προγράμματα.

**(γ) Απομείωση ιδιοχρησιμοποιούμενων πάγιων περιουσιακών στοιχείων**

Τα ιδιοχρησιμοποιούμενα πάγια περιουσιακά στοιχεία καταχωρούνται αρχικά στο κόστος και εν συνεχεία, αποσβένονται σύμφωνα με την ωφέλιμη ζωή τους. Η Εταιρεία εξετάζει σε κάθε περίοδο αναφοράς αν υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης της αξίας των ενσώματων παγίων. Ο έλεγχος απομείωσης πραγματοποιείται βάσει στοιχείων της αγοράς και των εκτιμήσεων της διοίκησης για τις μελλοντικές λειτουργικές και οικονομικές συνθήκες. Κατά τη διαδικασία ελέγχου απομείωσης η διοίκηση συνεργάζεται με ανεξάρτητους εκτιμητές.

**(δ) Προβλέψεις**

**Αναμενόμενες Πιστωτικές Ζημιές (Δ.Π.Χ.Α. 9)**

Η Εταιρεία εφαρμόζει την απλοποιημένη προσέγγιση (simplified approach), για την εκτίμηση των αναμενόμενων μελλοντικών πιστωτικών ζημιών για τις «Απαιτήσεις από Πελάτες» σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9. Η Εταιρεία αναγνωρίζει την πρόβλεψη των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών κατά την αρχική αναγνώριση για το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο «Απαιτήσεις από Πελάτες» που ταξινομείται στο αποσβεσμένο κόστος. Σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, η Εταιρεία επιμετρά την πρόβλεψη των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών σε ποσό που ισούται με τις πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια ζωής. Με βάση την απλοποιημένη προσέγγιση, η Εταιρεία αναγνωρίζει και ταξινομεί τις απαιτήσεις από ιδιώτες πελάτες είτε στο Στάδιο 2 είτε στο Στάδιο 3 σύμφωνα με τις ημέρες καθυστέρησης αποπληρωμής των λογαριασμών.

Πιο συγκεκριμένα:

Στάδιο 2: 0-89 ημέρες καθυστέρησης από την ημερομηνία εξόφλησης του τιμολογίου. Στο Στάδιο 2 γίνεται επιμέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών καθ' όλη τη διάρκεια ζωής χωρίς να έχουν υποστεί απομείωση οι απαιτήσεις έναντι πελατών. Η επιμέτρηση του προαναφερόμενου περιουσιακού στοιχείου γίνεται στις αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες της συνολικής ζωής, οι οποίες ορίζονται ως αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές οι οποίες οφείλονται σε όλα τα πιθανά πιστωτικά γεγονότα κατά την αναμενόμενη διάρκεια ζωής του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου.

Στάδιο 3: 90 ή περισσότερες ημέρες καθυστέρησης από την ημερομηνία εξόφλησης του τιμολογίου. Στο Στάδιο 3 επιμετρούνται οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη την διάρκεια ζωής του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου. Σε αυτό το Στάδιο ταξινομούνται απαιτήσεις έναντι πελατών για τους οποίους έχει συμβεί το πιστωτικό γεγονός.

Για τις απαιτήσεις από ασφαλιστικές εταιρείες και από φορείς του Ελληνικού Δημοσίου η Εταιρεία εξαιτίας των διαδικασιών που απαιτούνται μέχρι την οριστική είσπραξη των απαιτήσεων και με βάση τις βέλτιστες πρακτικές θεωρούν ότι έχει επέλθει πιστωτικό γεγονός όταν η απαίτηση από την ασφαλιστική εταιρεία ή από του φορείς του Ελληνικού δημοσίου παραμένουν ανείσπρακτες για διάστημα μεγαλύτερο των 180 ημερών. Οι απαιτήσεις από ασφαλιστικές εταιρείες και από φορείς του Ελληνικού δημοσίου καταχωρούνται στο Στάδιο 2 και στο στάδιο 3.

Στάδιο 2: 0-179 ημέρες καθυστέρησης από την ημερομηνία εξόφλησης της απαίτησης προς την ασφαλιστική εταιρεία ή τους φορείς του Ελληνικού δημοσίου. Στο Στάδιο 2 γίνεται επιμέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών καθ' όλη τη διάρκεια ζωής χωρίς να έχουν υποστεί απομείωση οι απαιτήσεις έναντι πελατών. Στην περίπτωση όπου ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο έχει σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου από την αρχική αναγνώριση αλλά δεν έχει υποστεί απομείωση τότε κατατάσσεται στο Στάδιο 2. Η επιμέτρηση του προαναφερόμενου περιουσιακού στοιχείου γίνεται στις αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες της συνολικής ζωής, οι οποίες ορίζονται ως αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές οι οποίες οφείλονται σε όλα τα πιθανά πιστωτικά γεγονότα κατά την αναμενόμενη διάρκεια ζωής του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου.

Στάδιο 3: 180 ή περισσότερες ημέρες καθυστέρησης από την ημερομηνία εξόφλησης της απαίτησης προς την ασφαλιστική εταιρεία. Στο Στάδιο 3 επιμετρούνται οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη την διάρκεια ζωής του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου. Σε αυτό το Στάδιο ταξινομούνται απαιτήσεις έναντι ασφαλιστικών εταιρειών και φορέων του Ελληνικού δημοσίου για τους οποίους έχει συμβεί το πιστωτικό γεγονός

Στην περίπτωση όπου το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο έχει υποστεί απομείωση, κατατάσσεται στο Στάδιο 3 και επιμετράται στις αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες για την συνολική ζωή του. Αντικειμενικό τεκμήριο για τα πιστωτικά απομειωμένα χρηματοοικονομικά στοιχεία είναι η καθυστέρηση αποπληρωμής του

οφειλόμενου ποσού και του υπολοίπου που είναι εκτεθειμένη η εταιρεία για χρονική περίοδο άνω των 90 ημερών, καθώς και άλλες πληροφορίες σχετικά με σημαντικές οικονομικές δυσκολίες του χρεώστη.

Η Εταιρεία θεωρεί ότι έχει επέλθει πιστωτικό γεγονός όταν ο οφειλέτης ιδιώτης είναι σε καθυστέρηση για περισσότερες από 90 ημέρες ή δεν είναι σε θέση να αποπληρώσει τις οφειλές του λόγω οικονομικών δυσκολιών. Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες επιμετρούνται σε συλλογική βάση. Πιο συγκεκριμένα, η Εταιρεία εκτιμά τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες για χαρτοφυλάκια απαιτήσεων με παρόμοια χαρακτηριστικά, όπως χαρακτηριστικά κινδύνου και ημέρες καθυστέρησης

Για τον υπολογισμό των παρατηρούμενων ποσοστών αθέτησης (Default Rates "DRs") και της πιθανότητας αθέτησης (PD), για τις απαιτήσεις από ιδιώτες πελάτες χρησιμοποιούνται παρατηρήσεις για τις μεταβλητές της περιόδου 3 ετών. Αναλυτικότερα οι μεταβλητές αυτές είναι:

Κωδικός περιστατικού,
Κωδικός πελάτη,
Οφειλή πελάτη,
Κίνηση λογαριασμού του πελάτη.

Για τον υπολογισμό των ποσοστών αθέτησης, ορίζονται σε μηνιαία βάση buckets και υπολογίζεται το συνολικό άνοιγμα για κάθε περιστατικό με βάση τις μέρες καθυστέρησης.

Για τον υπολογισμό των ποσοστών αθέτησης από το Ελληνικό Δημόσιο καθώς και από το Δημόσιο άλλων χωρών η Εταιρεία χρησιμοποιεί τα αντίστοιχα ποσοστά αθέτησης με βάση τη πιστοληπτική διαβάθμιση της Ελλάδας ή άλλων χωρών όπως αυτή εμφανίζεται από τους διάφορους οίκους αξιολόγησης κατά την ημερομηνία πραγματοποίησης του υπολογισμού των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών.

Για τον υπολογισμό των ποσοστών αθέτησης από τις ασφαλιστικές εταιρείες η Εταιρεία και η Τράπεζα χρησιμοποιούν τα αντίστοιχα ποσοστά αθέτησης των ασφαλιστικών εταιρειών και όπου αυτά δεν υπάρχουν χρησιμοποιούνται τα ποσοστά αθέτησης από παρόμοιες εταιρείες ή μητρικές τους που λειτουργούν στην ίδια χώρα.

Για σκοπούς υπολογισμού του LGD η Εταιρεία χρησιμοποιεί τα αποτελέσματα της ανάλυσης Roll Rate και τις πραγματικές πληρωμές για απαιτήσεις που είχαν ταξινομηθεί στα αντίστοιχα Buckets

Σύμφωνα με τα παραπάνω το LGD υπολογίσθηκε για τους ιδιώτες οφειλέτες ως:

〖LGD〗_i=1-〖cash receipts value〗_( i)/〖Balance Amount〗_(i(buckets4-8))

όπου

Cash receipts value: είναι οι πληρωμές για τις απαιτήσεις σε αθέτηση.
Balance Amount: είναι το συνολικό υπόλοιπο του πελάτη

Για σκοπούς υπολογισμού του LGD για απαιτήσεις από φορείς του Ελληνικού Δημοσίου από φορείς τρίτων χωρών Δημόσιου και από ασφαλιστικές εταιρείες, η Εταιρεία αποφάσισε να χρησιμοποιήσουν το αντίστοιχο LGD που προκύπτει για κρατικά και εταιρικά μη εξασφαλισμένα ομόλογα που έχουν εκδώσει αντίστοιχά κράτη και εταιρίες και τα οποία αθετήθηκαν.

Κατά την αξιολόγηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, λαμβάνονται υπόψιν πληροφορίες που αφορούν το μέλλον. Εσωτερικές και εξωτερικές πηγές της πραγματικής οικονομίας και οικονομικών προβλέψεων εξετάζονται έτσι ώστε να ενσωματωθούν οι πληροφορίες που αφορούν το μέλλον στο μοντέλο των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών.

Η Εταιρεία αναγνωρίζει την πρόβλεψη ζημίας σε κάθε περίοδο αναφοράς.

- Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις (ΔΛΠ 39)

Οι επισφαλούς είσπραξης λογαριασμοί απεικονίζονται με τα ποσά τα οποία είναι πιθανόν να ανακτηθούν. Οι εκτιμήσεις για τα ποσά που αναμένεται να ανακτηθούν προκύπτουν κατόπιν ανάλυσης καθώς και από την

εμπειρία της Εταιρείας σχετικά με την πιθανότητα επισφαλειών των πελατών. Μόλις γίνει γνωστό ότι ένας συγκεκριμένος λογαριασμός υπόκειται σε μεγαλύτερο κίνδυνο του συνήθους πιστωτικού κινδύνου (π.χ., χαμηλή πιστοληπτική ικανότητα του πελάτη, διαφωνία σχετικά με την ύπαρξη ή το ποσό της απαίτησης, κτλ.), ο λογαριασμός αναλύεται και κατόπιν καταγράφεται ως επισφάλεια εάν οι συνθήκες υποδηλώνουν ότι η απαίτηση είναι ανείσπρακτη.

**- Προβλέψεις για αποζημιώσεις προσωπικού**

Το ύψος της πρόβλεψης για αποζημίωση προσωπικού βασίζεται σε αναλογιστική μελέτη. Η αναλογιστική μελέτη περιλαμβάνει την στοιχειοθέτηση παραδοχών σχετικών με το προεξοφλητικό επιτόκιο, το ποσοστό αύξησης των αμοιβών των εργαζομένων, την αύξηση του δείκτη τιμών καταναλωτή και την αναμενόμενη εναπομένουσα εργασιακή ζωή. Οι παραδοχές που χρησιμοποιούνται εμπεριέχουν σημαντική αβεβαιότητα και η Διοίκηση της Εταιρείας προβαίνει σε συνεχή επανεκτίμησή τους.

**(στ) Φόρος εισοδήματος**

Απαιτείται κρίση για τον προσδιορισμό της πρόβλεψης για φόρο εισοδήματος. Υπάρχουν πολλές συναλλαγές και υπολογισμοί για τους οποίους ο τελικός προσδιορισμός του φόρου είναι αβέβαιος. Εάν το τελικό αποτέλεσμα του φορολογικού ελέγχου είναι διαφορετικό από το αρχικώς αναγνωρισθέν, η διαφορά θα επηρεάσει τον φόρο εισοδήματος και την πρόβλεψη για αναβαλλόμενη φορολογία της περιόδου. Η Εταιρεία αναγνωρίζει αναβαλλόμενους φόρους επί των προσωρινών φορολογικών διαφορών, λαμβάνοντας υπόψη τις εκάστοτε ισχύουσες φορολογικές διατάξεις και εκτιμώντας τα μελλοντικά οφέλη αλλά και τις μελλοντικές υποχρεώσεις από φόρους. Κατά την αναγνώριση των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων, καθώς και κατά την αξιολόγηση της ανακτησιμότητας τους, λαμβάνονται υπόψη οι καλύτερες δυνατές εκτιμήσεις της Διοίκησης για την εξέλιξη των φορολογικών αποτελεσμάτων της Εταιρείας στο ορατό μέλλον.

## 4.2 Σημαντικές κρίσεις της Διοίκησης για την εφαρμογή των λογιστικών αρχών

Δεν υπάρχουν σημαντικές κρίσεις της Διοίκησης για την εφαρμογή των λογιστικών αρχών.

## 5. Ενσώματες ακινητοποιήσεις

Κατωτέρω παρατίθενται οι μεταβολές των ενσώματων πάγιων περιουσιακών στοιχείων της Εταιρείας:

| **31.12.2017** | **Οικόπεδα** | **Κτίρια** | **Μηχανήματα** | **Μεταφορικά Μέσα** | **Έπιπλα & λοιπός εξοπλισμός** | **Ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση** | **Σύνολο** |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| **Κόστος Έναρξη χρήσης 1/1/2017** | | | | | | | |
| Κόστος ή εκτίμηση | 8.472.465 | 35.174.369 | 31.237.931 | 19 | 13.832.639 | 23.174 | 88.740.596 |
| Συσσωρευμένες αποσβέσεις | 0 | (11.170.785) | (27.267.730) | (19) | (11.319.754) | 0 | (49.758.287) |
| **Αναπόσβεστη αξία** | **8.472.465** | **24.003.584** | **3.970.201** | **0** | **2.512.885** | **23.174** | **38.982.309** |
| **Κίνηση χρήσης (1/1/2017-31/12/2017)** | | | | | | | |
| **Υπόλοιπο έναρξης** | 8.472.465 | 24.003.584 | 3.970.201 | 0 | 2.512.885 | 23.174 | 38.982.309 |
| Προσθήκες | 0 | 359.770 | 204.187 | 0 | 186.957 | 50.738 | 801.653 |
| Αποσβέσεις χρήσης | 0 | (662.956) | (807.904) | 0 | (506.116) | 0 | (1.976.977) |
| **Αναπόσβεστη αξία στις 31/12/2017** | **8.472.465** | **23.700.398** | **3.366.485** | **0** | **2.193.726** | **73.912** | **37.806.986** |
| **Λήξη χρήσης (31/12/2017)** | | | | | | | |

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Κόστος ή εκτίμηση | 8.472.465 | 35.534.139 | 31.442.118 | 19 | 14.019.596 | 73.912 | 89.542.249 |
| Συσσωρευμένες αποσβέσεις | 0 | (11.833.741) | (28.075.634) | (19) | (11.825.870) | 0 | (51.735.264) |
| **Αναπόσβεστη αξία 31/12/2017** | **8.472.465** | **23.700.398** | **3.366.485** | **0** | **2.193.726** | **73.912** | **37.806.986** |

| **31.12.2018** | **Οικόπεδα** | **Κτίρια** | **Μηχανήματα** | **Μεταφορικά Μέσα** | **Έπιπλα & λοιπός εξοπλισμός** | **Ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση** | **Σύνολο** |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| **Κόστος Έναρξη χρήσης 1/1/2018** | | | | | | | |
| Κόστος ή εκτίμηση | 8.472.465 | 35.534.139 | 31.442.118 | 19 | 14.019.596 | 73.912 | 89.542.249 |
| Συσσωρευμένες αποσβέσεις | 0 | (11.833.741) | (28.075.634) | (19) | (11.825.870) | 0 | (51.735.264) |
| **Αναπόσβεστη αξία** | **8.472.465** | **23.700.398** | **3.366.485** | **0** | **2.193.726** | **73.912** | **37.806.986** |
| **Κίνηση χρήσης (1/1/2018-31/12/2018)** | | | | | | | |
| **Υπόλοιπο έναρξης** | 8.472.465 | 23.700.398 | 3.366.485 | 0 | 2.193.726 | 73.912 | 37.806.986 |
| Αναπροσαρμογές αξίας ακινήτων | 633.767 | (43.710) | 0 | 0 | 0 | 0 | 590.057 |
| Προσθήκες | 0 | 436.217 | 5.421.283 | 114.842 | 405.396 | 643.657 | 7.021.395 |
| Μεταφορές | 0 | 0 | 50.738 | 0 | 0 | (50.738) | 0 |
| Πωλήσεις-Διαγραφή αρχικής αξίας | 0 | 0 | (688.120) | 0 | (18.394) | 0 | -706.514 |
| Διαγραφή συσσωρευμένων αποσβέσεων | | | 688.120 | 0 | 18.394 | 0 | 706.514 |
| Αποσβέσεις χρήσης | 0 | (673.727) | (954.426) | (1.367) | (456.633) | 0 | (2.086.153) |
| **Αναπόσβεστη αξία στις 31/12/2018** | **9.106.232** | **23.419.178** | **7.884.080** | **113.475** | **2.142.489** | **666.831** | **43.332.285** |
| **Λήξη χρήσης (31/12/2018)** | | | | | | | |
| Κόστος ή εκτίμηση | 9.106.232 | 35.926.646 | 36.226.020 | 114.861 | 14.406.598 | 666.831 | 96.447.188 |
| Συσσωρευμένες αποσβέσεις | 0 | (12.507.468) | (28.341.940) | (1.386) | (12.264.108) | 0 | (53.114.902) |
| **Αναπόσβεστη αξία 31/12/2018** | **9.106.232** | **23.419.178** | **7.884.080** | **113.475** | **2.142.489** | **666.831** | **43.332.285** |

Η Εταιρεία έχει επιλέξει την λογιστική απεικόνιση των ακινήτων της με τη μέθοδο της εύλογης αξίας. Εντός του 2019 έγινε η επιμέτρηση της εύλογης αξίας από ανεξάρτητο πιστοποιημένο Ορκωτό Εκτιμητή.

Για την επιμέτρηση της αξίας τους χρησιμοποιήθηκαν οι μέθοδοι αποσβεσμένου κόστους αντικατάστασης και η μέθοδος των συγκριτικών στοιχείων και συνολικά το ποσό εκτίμησης των ακινήτων της Εταιρείας ανέρχεται σε € 32.465.410.
Επί των ακινήτων της Εταιρείας υφίστανται εμπράγματα βάρη υπέρ της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος ποσού € 36.720.000,00, για εξασφάλιση ομολογιακού δανείου ποσού €30.600.000,00 το ανεξόφλητο υπόλοιπο του οποίου στις 31/12/2018 ανερχόταν σε €25.306.000,00.

Στην Εταιρεία επενδύθηκε, εντός της χρήσης 1/1 – 31/12/2018, συνολικά ποσό ύψους €7 εκατ. περίπου που αφορά κατά ποσό € 5,4 εκατ. την αγορά ιατρικών μηχανημάτων.

## 6. Άυλα περιουσιακά στοιχεία

Κατωτέρω παρατίθενται οι μεταβολές των άυλων περιουσιακών στοιχείων της Εταιρείας:

| **31.12.2017** | **Σήματα** | **Μηχανογραφικές εφαρμογές** | **Σύνολο** |
|---|---|---|---|
| **Κόστος Έναρξη χρήσης 1/1/2017** | | | |
| Κόστος ή εκτίμηση | 580.851 | 1.825.713 | 2.406.564 |

| | | | |
|---|---|---|---|
| Συσσωρευμένες αποσβέσεις | (580.851) | (1.683.791) | (2.264.642) |
| **Αναπόσβεστη αξία** | **0** | **141.922** | **141.922** |
| **Κίνηση χρήσης (1/1/2017-31/12/2017)** | | | |
| **Υπόλοιπο έναρξης** | 0 | 141.922 | 141.922 |
| Προσθήκες | 0 | 9.166 | 9.166 |
| Αποσβέσεις χρήσης | 0 | (57.651) | (57.651) |
| **Αναπόσβεστη αξία στις 31/12/2017** | **0** | **93.437** | **93.437** |
| **Λήξη χρήσης (31/12/2017)** | | | |
| Κόστος ή εκτίμηση | 580.851 | 1.834.879 | 2.415.730 |
| Συσσωρευμένες αποσβέσεις | (580.851) | (1.741.442) | (2.322.293) |
| **Αναπόσβεστη αξία 31/12/2017** | **0** | **93.437** | **93.437** |

| **31.12.2018** | **Σήματα** | **Μηχανογραφικές εφαρμογές** | **Σύνολο** |
|---|---|---|---|
| **Κόστος** | | | |
| **Έναρξη χρήσης 1/1/2018** | | | |
| Κόστος ή εκτίμηση | 580.851 | 1.834.879 | 2.415.730 |
| Συσσωρευμένες αποσβέσεις | (580.851) | (1.741.442) | (2.322.293) |
| **Αναπόσβεστη αξία** | **0** | **93.437** | **93.437** |
| **Κίνηση χρήσης (1/1/2018-31/12/2018)** | | | |
| **Υπόλοιπο έναρξης** | 0 | 93.437 | 93.437 |
| Προσθήκες | | 115.950 | 115.950 |
| Αποσβέσεις χρήσης | | (73.298) | (73.298) |
| **Αναπόσβεστη αξία στις 31/12/2018** | **0** | **136.089** | **136.089** |
| **Λήξη χρήσης (31/12/2018)** | | | |
| Κόστος ή εκτίμηση | 580.851 | 1.950.829 | 2.531.680 |
| Συσσωρευμένες αποσβέσεις | (580.851) | (1.814.740) | (2.395.591) |
| **Αναπόσβεστη αξία 31/12/2018** | **0** | **136.089** | **136.089** |

Δεν υπάρχουν άυλα περιουσιακά στοιχεία της Εταιρείας, τα οποία να είναι ενεχυριασμένα σε εξασφάλιση υποχρεώσεων.

## 7. Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις/απαιτήσεις

| | **31/12/2018** | **31/12/2017** |
|---|---|---|
| Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις | 2.281.279 | 3.406.213 |
| Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις | (2.210.051) | (3.598.893) |
| | **71.228** | **(192.680)** |

Η συνολική μεταβολή στον αναβαλλόμενο φόρο εισοδήματος είναι η παρακάτω:

| | **31/12/2018** | **31/12/2017** |
|---|---|---|
| **Υπόλοιπο αρχής χρήσης** | (192.680) | 2.339.968 |
| (Χρέωση)/πίστωση Επίδραση αλλαγής λογιστικών πολιτικών (υιοθέτηση Δ.Π.Χ.Α. 9) | 872.665 | 0 |
| (Χρέωση)/πίστωση στην κατάσταση αποτελεσμάτων | (355.201) | (2.551.746) |
| Χρέωση/(πίστωση) στα ίδια κεφάλαια | (253.557) | 19.098 |
| **Υπόλοιπο τέλους χρήσης** | **71.228** | **(192.680)** |

Οι μεταβολές στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις κατά την διάρκεια της χρήσης είναι οι παρακάτω:

| **Αναβαλλόμενη φορολογία από:** | **Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2017** | **Χρέωση/ (πίστωση) στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος** | **Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017** |
|---|---|---|---|
| Διαφορά φορολογικής και λογιστικής βάσης των πάγιων περιουσιακών στοιχείων | (3.603.697) | 4.804 | (3.598.893) |
| Άυλα περιουσιακά στοιχεία | 17.779 | 2.176 | 19.955 |
| Πρόβλεψη για απομείωση συμμετοχών | 0 | 1.167.578 | 1.167.578 |
| Πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις | 4.737.006 | (4.390.530) | 346.648 |
| Αποζημιώσεις αποχώρησης και συνταξιοδοτικό πρόγραμμα προσωπικού | 326.843 | 44.805 | 371.648 |
| Λοιπές προβλέψεις | 862.037 | (164.124) | 697.913 |
| Φορολογικές ζημίες | 0 | 802.643 | 802.643 |
| **Σύνολο** | **2.339.968** | **(2.532.648)** | **(192.680)** |

| **Αναβαλλόμενη φορολογία από:** | **Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2018** | **Προσαρμογή ΔΠΧΑ 9** | **Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2018** | **Χρέωση/ (πίστωση) στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος** | **Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2018** |
|---|---|---|---|---|---|
| Διαφορά φορολογικής και λογιστικής βάσης των πάγιων περιουσιακών στοιχείων | (3.598.893) | | (3.598.893) | 303.483 | (3.295.410) |
| Άυλα περιουσιακά στοιχεία | 19.955 | | 19.955 | 18.202 | 38.157 |
| Πρόβλεψη για απομείωση συμμετοχών | 1.167.578 | | 1.167.578 | (1.167.578) | 0 |
| Πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις | 346.476 | 872.665 | 1.219.141 | 899.051 | 2.118.192 |
| Αποζημιώσεις αποχώρησης και συνταξιοδοτικό πρόγραμμα προσωπικού | 371.648 | | 371.648 | (166.605) | 205.043 |
| Λοιπές προβλέψεις | 697.913 | | 697.913 | (96.264) | 601.649 |
| Φορολογικές ζημίες | 802.643 | | 802.643 | (418.296) | 384.347 |
| 'Εξοδα αύξησης μετοχικού κεφάλαιου | 0 | | 0 | 19.250 | 19.250 |
| | **(192.680)** | **872.665** | **679.985** | **(608.757)** | **71.228** |

Ο φόρος που αναλογεί στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα είναι:

| | **1/1/2018 - 31/12/2018** | | | **1/1/2017 - 31/12/2017** | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | **Προ φόρων** | **Φόρος (χρέωση)/ πίστωση** | **Μετά από φόρους** | **Προ φόρων** | **Φόρος (χρέωση)/ πίστωση** | **Μετά από φόρους** |
| Μεταβολή εύλογης αξίας ενσώματων παγίων | 590.057 | (135.602) | 454.455 | 0 | 0 | 0 |
| Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές) | 538.283 | (137.205) | 401.078 | (65.854) | 19.098 | (46.756) |
| **Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα** | **1.128.340** | **(272.807)** | **855.533** | **(65.854)** | **19.098** | **(46.756)** |

## 8. Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις

| | **31/12/2018** | **31/12/2017** |
|---|---|---|
| *Δοσμένες Εγγυήσεις:* | 32.409 | 35.636 |
| *που αναλύεται ως εξής:* | | |
| Εγγυήσεις Ενοικίων | 25.666 | 15.761 |
| Λοιπές εγγυήσεις | 6.743 | 19.875 |
| **Σύνολο** | **32.409** | **35.636** |

## 9. Αποθέματα

Κατωτέρω παρατίθεται ανάλυση των αποθεμάτων της Εταιρείας.

| | 31/12/2018 | 31/12/2017 |
|---|---|---|
| Αναλώσιμα υλικά / φάρμακα | 1.112.190 | 1.134.460 |
| **Σύνολο** | **1.112.190** | **1.134.460** |

Η αξία ανάλωσης των αποθεμάτων που αναγνωρίστηκε στο Κόστος Πωληθέντων (σημείωση 21) την τρέχουσα χρήση για την Εταιρεία ανέρχεται σε € 11.217.813 (2017: € 10.240.880).

Το ύψος των αποθεμάτων κρίνεται από τη Διοίκηση αναλογικό του κύκλου εργασιών και επαρκές για τη διασφάλιση της ομαλής λειτουργίας.

Η Εταιρεία λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα (ασφάλιση, φύλαξη) για να ελαχιστοποιήσει τον κίνδυνο και τις ενδεχόμενες ζημιές λόγω απώλειας αποθεμάτων από φυσικές καταστροφές, κλοπές κλπ.

## 10. Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις

Κατωτέρω παρατίθεται η ανάλυση των πελατών και λοιπών εμπορικών απαιτήσεων:

| | 31/12/2018 | 31/12/2017 |
|---|---|---|
| Πελάτες | 20.981.231 | 23.618.105 |
| Γραμμάτια στο χαρτοφυλάκιο | 1.909.431 | 2.039.441 |
| Γραμμάτια σε καθυστέρηση | 2.214.107 | 2.636.568 |
| Επιταγές εισπρακτέες | 56.601 | 59.909 |
| Επιταγές σε καθυστέρηση | 1.075.962 | 1.075.962 |
| Πελάτες επισφαλείς | 9.760.762 | 8.841.076 |
| Προβλέψεις απομείωσης | (18.844.824) | (15.906.711) |
| **Σύνολο** | **17.153.270** | **22.364.350** |

Δεν υπάρχουν σημαντικές διαφορές μεταξύ εύλογων και λογιστικών αξιών. Η κίνηση των προβλέψεων για επισφαλείς πελάτες, και γραμμάτια και επιταγές σε καθυστέρηση είναι ως ακολούθως:

| | Σημ. | |
|---|---|---|
| **Υπόλοιπο 01/01/2017** | | **14.919.295** |
| Πρόσθετες προβλέψεις χρήσης | | 987.416 |
| **Υπόλοιπο 31/12/2017** | | **15.906.711** |
| **Υπόλοιπο 1/1/2018** | | **15.906.711** |
| Επίδραση αλλαγής λογιστικών πολιτικών (υιοθέτηση Δ.Π.Χ.Α. 9) | 2.2 | 3.009.191 |
| **Προσαρμοσμένο υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2018** | | **18.915.902** |
| Πρόσθετες προβλέψεις χρήσης | | 122.822 |
| **Υπόλοιπο 31/12/2018** | | **19.038.724** |

## 11. Λοιπές απαιτήσεις

Κατωτέρω παρατίθεται η ανάλυση των λοιπών απαιτήσεων:

| | 31/12/2018 | 31/12/2017 |
|---|---|---|
| Ελληνικό Δημόσιο - προκαταβλημένοι και παρακρατημένοι φόροι | 1.289.647 | 954.581 |
| Ελληνικό Δημόσιο Λοιπές Απαιτήσεις | 262.819 | 14.382 |
| Λοιποί χρεώστες διάφοροι σε € | 572.056 | 1.322.653 |
| Χρηματικές διευκολύνσεις προσωπικού | 24.547 | 43.146 |

| | | |
|---|---|---|
| Προσωπικό - Λογαριασμοί προς απόδοση | 8.068 | 6.752 |
| Μεταβατικοί λογ/μοί ενεργητικού | 805.912 | 425.724 |
| Προκαταβολές σε προμηθευτές | 0 | 23.561 |
| Λοιπές απαιτήσεις | 0 | 11.445 |
| Λογαριασμοί δεσμευμένων καταθέσεων | 23.607 | 23.577 |
| Προβλέψεις απομείωσης | (1.088.348) | (1.088.348) |
| **Σύνολο** | **1.898.307** | **1.737.475** |

Δεν υπάρχουν σημαντικές διαφορές μεταξύ εύλογων και λογιστικών αξιών.

## 12. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

Κατωτέρω παρατίθεται ανάλυση των ταμειακών διαθεσίμων της Εταιρείας.

| | **31/12/2018** | **31/12/2017** |
|---|---|---|
| Ταμείο | 4.727 | 11.603 |
| Καταθέσεις όψεως και προθεσμίας σε Ευρώ | 5.729.350 | 529.328 |
| **Σύνολο** | **5.734.078** | **540.930** |

## 13. Μετοχικό Κεφάλαιο και Υπέρ το άρτιο

Το μετοχικό κεφάλαιο
της Εταιρείας την 31/12/2018 και την 31/12/2017:

**Μετοχικό κεφάλαιο**

| | **31/12/2018** | **31/12/2017** |
|---|---|---|
| Αριθμός μετοχών | 79.950.645 | 57.370.000 |
| Τιμή μετοχής | 0,31 | 0,31 |
| **Σύνολο** | **24.784.700** | **17.784.700** |

**Υπέρ το άρτιο**

| | **31/12/2018** | **31/12/2017** |
|---|---|---|
| Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο | 63.152.072 | 63.209.822 |
| **Σύνολο** | **63.152.072** | **63.209.822** |

Με απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης στις 29/05/2018, η Εταιρεία προέβη σε αύξηση του Μετοχικού Κεφαλαίου ποσού € 7 εκατ. με καταβολή μετρητών και με την έκδοση 22.580.645 νέων κοινών ονομαστικών μετοχών ονομαστικής αξίας 0,31€ και τιμή διάθεσης 0,31€ ανά μετοχή.

## 14. Λοιπά Αποθεματικά

Τα υπόλοιπα των Λοιπών αποθεματικών της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

| | Τακτικό Αποθεματικό | Αποθεματικό Αναπροσμαρμογής ενσώματων ακινητοποιήσεων | Σύνολο |
|---|---|---|---|
| **Υπόλοιπο 01/01/2017** | **459.515** | **211.446** | **670.961** |
| Αποτέλεσμα αποτίμησης παγίων | - | - | 0 |
| **Υπόλοιπο 31/12/2017** | **459.515** | **211.446** | **670.961** |
| Αποτέλεσμα αποτίμησης παγίων | - | 590.057 | 590.057 |
| Αναβαλλόμενος φόρος αποτίμησης παγιών | - | (135.602) | (135.602) |
| **Υπόλοιπο 31/12/2018** | **459.515** | **665.901** | **1.125.416** |

## 15. Προβλέψεις για παροχές στους εργαζόμενους

Η Εταιρεία, αναγνωρίζει ως υποχρέωση παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία, την παρούσα αξία της νομικής δέσμευσης που έχει αναλάβει για την καταβολή εφάπαξ αποζημίωσης στο προσωπικό που αποχωρεί λόγω συνταξιοδότησης. Η σχετική υποχρέωση υπολογίστηκε κατόπιν αναλογιστικών μελετών. Συγκεκριμένα, οι σχετικές μελέτες αφορούσαν στη διερεύνηση και υπολογισμό των αναλογιστικών μεγεθών που απαιτούνται από τις προδιαγραφές που θέτουν τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (ΔΛΠ 19) και είναι υποχρεωτικό να καταχωρηθούν στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης και στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων και Συνολικών εισοδημάτων κάθε επιχείρησης. Οι κύριες παραδοχές της αναλογιστικής μελέτης είναι οι εξής:

| **Κύριες αναλογιστικές παραδοχές** | **31/12/2018** | **31/12/2017** |
|---|---|---|
| Προεξοφλητικό επιτόκιο | 1,70% | 1,80% |
| Μελλοντικές αυξήσεις αποδοχών | 1,00% | 2,00% |
| Μέσος ετήσιος ρυθμός μακροχρόνιας αύξησης πληθωρισμού | 2,00% | 2,00% |

Τα ποσά, τα οποία αναγνωρίζονται στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων αναλύονται ως εξής:

| **Συστατικά της κατάστασης λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσης** | **31/12/2018** | **31/12/2017** |
|---|---|---|
| Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας | 74.290 | 68.352 |
| Χρηματοοικονομικό κόστος | 23.157 | 22.583 |
| Κόστος διακανονισμών | 190.584 | 9.923 |
| **Συνολική επιβάρυνση αποτελεσμάτων χρήσης** | **288.031** | **100.859** |
| | | |
| **Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα (OCI)** | | |
| Καθαρά αναλογιστικά κέρδη/(ζημίες) αναγνωρισμένα στην χρήση | (538.283) | 65.854 |
| **Σωρευτικό ποσό που καταχωρείται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα** | **(538.283)** | **65.854** |

Ανάλυση της υποχρέωσης που καταχωρήθηκε στην κατάσταση οικονομικής θέσης:

| | 31/12/2018 | 31/12/2017 |
|---|---|---|
| **Υπόλοιπο έναρξης** | **1.281.544** | **1.127.047** |
| Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημίες αναγνωρισμένα στην χρήση | (538.283) | 65.854 |
| Παροχές που καταβλήθηκαν μέσα στην χρήση | (216.060) | (14.328) |
| Κόστος μεταφοράς προσωπικού | 4.939 | 2.113 |
| Συνολική επιβάρυνση αποτελεσμάτων χρήσης | 288.031 | 100.859 |
| **Υπόλοιπο λήξης** | **820.171** | **1.281.544** |

Οι αναμενόμενες μελλοντικές πληρωμές που προκύπτουν από τα προγράμματα καθορισμένων παροχών έχουν ως εξής:

| | 31/12/2018 |
|---|---|
| Από 0-1 έτη | 53.131 |
| Από 1-5 έτη | 54.286 |
| Από 5-10 έτη | 328.207 |
| Από 10 έτη και άνω | 2.232.059 |
| **Συνολικές αναμενόμενες πληρωμές** | **2.667.683** |

Η ανάλυση ευαισθησίας της Πρόβλεψης για παροχές στους εργαζόμενους από μεταβολές στις κυριότερες παραδοχές είναι:

| | Μεταβολή στην παραδοχή κατά | 31/12/2018 |
|---|---|---|
| Προεξοφλητικό επιτόκιο | +/- 0,50% | - 7% / +8% |
| Ρυθμός μεταβολής μισθολογίου | +/- 0,50% | + 8% / - 7% |

Ο αριθμός του απασχολούμενου προσωπικού της Εταιρείας στο τέλος της τρέχουσας χρήσης ανέρχεται σε 540 (31.12.2017: 544).

## 16. Δανειακές υποχρεώσεις

Τα υπόλοιπα των Δανειακών υποχρεώσεων της Εταιρείας σε βραχυπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη λήξη κατά την 31/12/2018 αναλύονται ως εξής:

| | 31/12/2018 | 31/12/2017 |
|---|---|---|
| Ομολογιακά δάνεια | 22.306.000 | 25.306.000 |
| **Σύνολο Μακροπρόθεσμων υποχρεώσεν** | **22.306.000** | **25.306.000** |
| Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις πληρωτέες την επόμενη χρήση | 3.000.000 | 2.000.000 |
| **Σύνολο Βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεν** | **3.000.000** | **2.000.000** |
| **Σύνολο Δανειακών υποχρεώσεων** | **25.306.000** | **27.306.000** |

## 17. Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις

Τα υπόλοιπα των Προμηθευτών και λοιπών υποχρεώσεων της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

| | 31/12/2018 | 31/12/2017 |
|---|---|---|
| Προμηθευτές | 14.319.915 | 15.015.170 |
| Ασφαλιστικοί Οργανισμοί | 586.520 | 588.399 |
| Υποχρεώσεις από φόρους-τέλη | 850.766 | 1.284.475 |
| Πιστωτές διάφοροι | 1.527.229 | 2.992.637 |
| Μεταβατικοί λογαριασμοί Παθητικού | 187.131 | 205.170 |
| Επιταγές πληρωτέες (μεταχρονολογημένες) | 4.520.027 | 183.877 |
| Λοιπές υποχρεώσεις | 596.298 | 1.079.112 |
| **Σύνολο** | **22.587.885** | **21.348.840** |

Δεν υπάρχουν σημαντικές διαφορές μεταξύ εύλογων και λογιστικών αξιών.

## 18. Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις

Οι τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης περιλαμβάνουν την υποχρέωση που προκύπτει μέσα από την ετήσια δήλωση φόρου εισοδήματος της Εταιρείας.

Ο φόρος εισοδήματος στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης για την Εταιρεία αναλύεται ως εξής:

| | Σημ. | 1/1/2018 - 31/12/2018 | 1/1/2017 - 31/12/2017 |
|---|---|---|---|
| Φόρος εισοδήματος | | 0 | (241.823) |
| Αναβαλλόμενη φορολογία | 8 | (355.201) | (2.551.745) |
| **Σύνολο** | | **(355.201)** | **(2.793.568)** |

Ο φόρος, επί των κερδών προ φόρων της Εταιρείας, διαφέρει από το θεωρητικό ποσό που θα προέκυπτε χρησιμοποιώντας τον σταθμισμένο μέσο συντελεστή φόρου. Η διαφορά έχει ως εξής:

| | 1/1/2018 - 31/12/2018 | 1/1/2017 - 31/12/2017 |
|---|---|---|
| **Κέρδη προ φόρων** | **97.432** | **203.352** |
| Φορολογικός συντελεστής | 29% | 29% |
| Φόρος με βάση τον τρέχοντα συντελεστη | (28.255) | (58.972) |
| Φόρος από μη εκπιπτόμενα έξοδα/έσοδα | (711.292) | (2.842.198) |
| Φόρος ζημιών | 384.346 | 349.424 |
| Φόρος ζημιών και απομειώσεων προηγούμενων χρήσεων | | (241.822) |
| **Σύνολο** | **(355.201)** | **(2.793.568)** |

Σύμφωνα με την φορολογική νομοθεσία, ο φορολογικός συντελεστής που εφαρμόζεται στις ελληνικές επιχειρήσεις για τις χρήσεις 2018 και 2017 είναι 29%. Σύμφωνα με το άρθρο 23 του Ν. 4579/2018, οι συντελεστές φορολογίας εισοδήματος των κερδών από επιχειρηματική δραστηριότητα των νομικών προσώπων στην Ελλάδα, εξαιρουμένων των πιστωτικών ιδρυμάτων, μειώνονται σταδιακά κατά 1% ετησίως, ως ακολούθως: 28% για το φορολογικό έτος 2019, 27% για το φορολογικό έτος 2020, 26% για το φορολογικό έτος 2021 και 25% για το φορολογικό έτος 2022 και εφεξής.

## 19. Λοιπές προβλέψεις

Οι λοιπές μακροπρόθεσμες προβλέψεις αφορούν σε λογισμένες προβλέψεις της Εταιρείας πέραν του ενός έτους. Περιλαμβάνουν, κυρίως, προβλέψεις για εκκρεμοδικίες με σκοπό να καλυφθεί το ενδεχόμενο εκροής πόρων από τελεσίδικες αποφάσεις κατά της Εταιρείας.

Οι λοιπές μακροπρόθεσμες προβλέψεις αφορούν σε δεδουλευμένες αμοιβές ιατρών παρελθουσών χρήσεων, οι οποίες θα αποδοθούν μετά την είσπραξη των οφειλών από τα Ασφαλιστικά Ταμεία.

| | 31/12/2018 | 31/12/2017 |
|---|---|---|
| Πρόβλεψη για εκκρεμοδικίες | 2.203.930 | 2.406.595 |
| Πρόβλεψη για διαφορές φορολογικού ελέγχου | 241.823 | 241.823 |
| Λοιπές μακροπρόθεσμες προβλέψεις | 202.665 | 202.665 |
| **Σύνολο** | **2.648.418** | **2.851.083** |

## 20. Κύκλος εργασιών

Οι Πωλήσεις της Εταιρείας αναλύονται παρακάτω:

| | 1/1/2018 - 31/12/2018 | 1/1/2017 - 31/12/2017 |
|---|---|---|
| Πωλήσεις υπηρεσιών | 38.670.854 | 40.816.021 |
| Πωλήσεις αναλωσίμων υλικών | 373 | 3.444 |
| Επιστροφές / εκπτώσεις | (3.383.672) | (9.087.607) |
| **Σύνολο** | **35.287.555** | **31.731.858** |

## 21. Έξοδα ανά κατηγορία

Τα έξοδα ανά κατηγορία της Εταιρείας αναλύονται παρακάτω:

| **Κόστος Πωληθέντων:** | **Σημ.** | **1/1/2018 - 31/12/2018** | **1/1/2017 - 31/12/2017** |
|---|---|---|---|
| Αμοιβές και έξοδα προσωπικού | | 9.582.068 | 9.114.627 |
| Αμοιβές και έξοδα τρίτων | | 4.762.918 | 4.177.176 |
| Παροχές τρίτων | | 1.594.668 | 1.379.689 |
| Φόροι - Τέλη | | 557.440 | 304.655 |
| Διάφορα έξοδα | | 1.503.581 | 1.726.998 |
| Αποσβέσεις παγίων | 5,6 | 2.115.995 | 1.993.685 |
| Προβλέψεις εκμετάλλευσης | | 13.550 | 20.554 |
| Ανάλωση αποθεμάτων | 9 | 11.140.543 | 10.240.880 |
| **Σύνολο** | | **31.270.763** | **28.958.264** |

| **Έξοδα Διοίκησης:** | **Σημ.** | **1/1/2018 - 31/12/2018** | **1/1/2017 - 31/12/2017** |
|---|---|---|---|
| Αμοιβές και έξοδα προσωπικού | | 549.822 | 523.000 |
| Αμοιβές και έξοδα τρίτων | | 150.978 | 45.314 |
| Παροχές τρίτων | | 43.600 | 37.722 |
| Φόροι - Τέλη | | 22.450 | 12.269 |
| Διάφορα έξοδα | | 117.286 | 24.488 |
| Αποσβέσεις παγίων | 5,6 | 25.230 | 23.771 |
| Προβλέψεις εκμετάλλευσης | | 542 | 692 |
| Ανάλωση αποθεμάτων | 9 | 24.733 | 0 |
| **Σύνολο** | | **934.640** | **667.256** |

| **Έξοδα Διάθεσης:** | **Σημ.** | **1/1/2018 - 31/12/2018** | **1/1/2017 - 31/12/2017** |
|---|---|---|---|
| Αμοιβές και έξοδα προσωπικού | | 709.818 | 675.191 |
| Αμοιβές και έξοδα τρίτων | | 76.829 | 67.381 |
| Παροχές τρίτων | | 46.329 | 40.083 |
| Φόροι - Τέλη | | 341.645 | 186.718 |
| Διάφορα έξοδα | | 76.365 | 25.047 |
| Αποσβέσεις παγίων | 5,6 | 18.225 | 17.172 |
| Προβλέψεις εκμετάλλευσης | | 368.543 | 1.166.828 |
| Ανάλωση αποθεμάτων | 9 | 52.537 | 0 |
| **Σύνολο** | | **1.690.292** | **2.178.420** |

## 22. Ποσά μηχανισμών επιστροφής Rebate & Claw back

| | **1/1/2018 - 31/12/2018** | **1/1/2017 - 31/12/2017** |
|---|---|---|
| Rebate & Claw back | 2.722.769 | 4.035.347 |
| **Σύνολο** | **2.722.769** | **4.035.347** |

Αναφορικά με την υιοθέτηση μέτρων κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 100 του ν.4172/2013 έχουν τεθεί σε εφαρμογή τα εξής:

α) ο μηχανισμός αυτόματης επιστροφής (Claw-back) δαπανών νοσηλείας, διαγνωστικών εξετάσεων και φυσικοθεραπείας. Βάσει του μηχανισμού, η μηνιαία δαπάνη του Εθνικού Οργανισμού Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (ΕΟΠΥΥ) για διαγνωστικές εξετάσεις, νοσηλεία και φυσικοθεραπείες που παρέχονται από συμβεβλημένους ιδιώτες παρόχους υπηρεσιών υγείας, δεν μπορεί να υπερβαίνει το 1/12 των εγκεκριμένων πιστώσεων του προϋπολογισμού του ΕΟΠΥΥ. Το υπερβάλλον ποσό, το οποίο αναζητείται εκ μέρους του ΕΟΠΥΥ από τους συμβεβλημένους ιδιώτες παρόχους των ανωτέρω υπηρεσιών υγείας, υπολογίζεται σε εξαμηνιαία βάση και καταβάλλεται εντός μηνός από την έγγραφη ατομική ειδοποίηση σε λογαριασμό τραπέζης που θα υποδείξει ο ΕΟΠΥΥ.

Το συνολικό ποσό της επιστροφής (claw-back) υπολογίζεται σε εξαμηνιαία βάση, υπολογίζοντας τη διαφορά ανάμεσα στην προϋπολογισμένη και την πραγματική δαπάνη, που προκύπτει από την αιτούμενη από τους

παρόχους δαπάνη, αφού αφαιρεθούν τυχόν επιστροφές rebate και λοιπές μη αποδεκτές δαπάνες κατά το χρόνο υπολογισμού.

β) η καθιέρωση ποσοστού επί των οφειλών του ΕΟΠΥΥ για νοσηλεία, διαγνωστικές εξετάσεις και φυσικοθεραπείες των ασφαλισμένων του προς τους συμβεβλημένους με τον ΕΟΠΥΥ ιδιώτες παρόχους των ως άνω υπηρεσιών υγείας, υπέρ του Οργανισμού ως επιστροφή (Rebate) για κάθε μήνα.

Το ποσό επιστροφής ("rebate") υπολογίζεται σε μηνιαία βάση, και αφαιρείται από τους υπόχρεους παρόχους υπηρεσιών υγείας, υπό μορφή πιστωτικού σημειώματος επί της υποβολής εκάστου μηνός.

Ο ΕΟΠΥΥ επιπλέον δύναται να συμψηφίζει τα παραπάνω ποσά επιστροφής ("rebate') με ισόποσες οφειλές του προς τους παρόχους εντός του ίδιου ή/και του προηγούμενου έτους, όπως αυτές προκύπτουν από τα νόμιμα παραστατικά τους.

Η εταιρία για τα ανωτέρω έχει προσφύγει μαζί με τις υπόλοιπες ιδιωτικές κλινικές ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας κατά των Υπουργικών Αποφάσεων και των ατομικών σημειωμάτων για το rebate και το claw back που έχουν επιβληθεί επί των τιμολογίων των ιδιωτικών κλινικών προς τον ΕΟΠΥΥ, καθώς και κατά σχετικών αποφάσεων του ΔΣ του ΕΟΠΥΥ που επαναπροσδιορίζουν μονομερώς την χρέωση συγκεκριμένων ιατρικών πράξεων προς τον ΕΟΠΥΥ από τις ιδιωτικές κλινικές. Σύμφωνα με το νόμο 4549 / 2018 ΦΕΚ Α105/14-6-2018 άρθρο 25, οι διατάξεις των (α) και (β) ανωτέρω, έχουν διάρκεια έως την 31/12/2022.

Επιπλέον με την απόφαση Αριθμ. Γ3γ/Γ.Π./58976/2017 (ΦΕΚ Β’ 2746/04.08.2017) του αναπληρωτή υπουργού Υγείας, κατηγοριοποιήθηκαν οι υπηρεσίες υγείας οι οποίες υπόκεινται σε έκπτωση (rebate) ενώ καθορίστηκαν αντίστοιχα και τα ποσοστά, τα οποία διαμορφώνονται κλιμακωτά ανάλογα με το ύψος της υποβαλλόμενης μηνιαίας δαπάνης. Η εφαρμογή της εν λόγω υπουργικής απόφασης έχει ισχύ από την 01/08/2017.

Ο ΕΟΠΥΥ την 7η Μαρτίου 2017 κοινοποίησε, με την αποστολή ηλεκτρονικών μηνυμάτων στην Εταιρεία, τα ποσά του claw-back, που αντιστοιχούν στις χρήσεις 2013 μετά και την κοινοποίηση του σχετικού ελέγχου από ανεξάρτητους ορκωτούς ελεγκτές και την εκκαθάριση των σχετικών υποβολών της περιόδου, συνολικού ύψους € 440 χιλ. περίπου συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ.

Η συνεργαζόμενη μητρική Εταιρεία με τον ΕΟΠΥΥ, με βάση τα κοινοποιούμενα από τον ΕΟΠΥΥ ενημερωτικά, για claw-back και rebate, σημειώματα, παρά τη μη ολοκλήρωση των ελέγχων για τις χρήσεις 2014 και 2015, προχώρησαν, αποκλειστικά και μόνο για λόγους φορολογικής συμμόρφωσης σύμφωνα με την ΠΟΛ.1191/12.8.2014 και την ΠΟΛ 1113/2.6.2015, στην έκδοση των αντίστοιχων τιμολογίων επιστροφών για τις περιόδους 1/1/2013-31/12/2016 αξίας € 15,9 εκ.

Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 90 του υπ’ αρ. 4368/2016 Νόμου «Μέτρα για την επιτάχυνση του κυβερνητικού έργου και άλλες διατάξεις» (αρ. ΦΕΚ 21/21-2-2016), οι δαπάνες των παρόχων υγείας, πλην φαρμακοποιών, που πραγματοποιήθηκαν από την 01/01/2016 και υποβάλλονται στις αρμόδιες υπηρεσίες του ΕΟΠΥΥ εκκαθαρίζονται με δειγματοληψία, η οποία σε κάθε περίπτωση δεν μπορεί να αφορά ποσοστό μικρότερο του πέντε τοις εκατό (5%) του συνολικού αριθμού των υποβαλλομένων δικαιολογητικών δαπανών ασφαλισμένων εκάστου παρόχου και κατ’ ελάχιστο αριθμό 10 δικαιολογητικών δαπάνης. Ο ΕΟΠΥΥ δύναται να ελέγξει οριστικά και να εκκαθαρίσει τις μη εκκαθαρισθείσες οφειλές του ΕΟΠΥΥ προς τους παρόχους του, πλην φαρμακοποιών και νοσοκομείων Ε.Σ.Υ., που αφορούν τα έτη 2012-2015, σύμφωνα με τα ανωτέρω. Από την εφαρμογή του παρόντος εξαιρούνται οι συμβεβλημένοι πάροχοι που έχουν υπαχθεί στη διαδικασία του άρθρου 100 παρ. 6 του ν. 4172/2013 (Α΄167). Κατά συνέπεια οι υποβληθείσες δαπάνες των κλινικών της Εταιρείας για τη χρήση 2016 έχουν ελεγχθεί από τους αρμόδιους φορείς του ΕΟΠΥΥ και οι όποιες περικοπές προέκυψαν (ήτοι rebate, μη αποδεκτές δαπάνες και claw-back) θεωρούνται οριστικές.

Με την απόφαση 194/448/08-02-2018 του Δ.Σ. του ΕΟΠΥΥ αποφασίσθηκε ομόφωνα η έγκριση της μεθοδολογίας που θα ακολουθηθεί για τον υπολογισμό του clawback 2017, για τις περιπτώσεις των παρόχων όπου η υποβαλλόμενη δαπάνη τους, περιλαμβάνει εντός αυτής προκληθείσα δαπάνη περισσότερων από μίας υποκατηγορίας παρεχόμενης υπηρεσίας υγείας. Συγκεκριμένα για αυτές τις περιπτώσεις τα ποσά rebate και περικοπής κάθε παρόχου, όπως έχουν προσδιοριστεί βάση της Υ.Α. Γ3γ/Γ.Π.58976 και της Κ.Υ.Α. Β2β/οικ.38642 αντίστοιχα, επιμερίζονται σε κάθε υποκατηγορία παρεχόμενης υπηρεσίας υγείας της Γ3γ/37400 όπως έχει

τροποποιηθεί και ισχύει (αρ. ΦΕΚ 26/15-01-2018), με βάση την ποσοστιαία αναλογία δαπάνης της υποκατηγορίας επί της αρχικά υποβαλλόμενης δαπάνης κάθε παρόχου.

Με εξαίρεση τις χρήσεις 2013, 2016 και 2017, είναι αδύνατη η ακριβής ποσοτικοποίηση του προϋπολογισμού και του claw-back που αντιστοιχεί σε κάθε κλινική λόγω μη γνωστοποίησης, από πλευράς ΕΟΠΥΥ, όλων των παραμέτρων (κλάδου και κλινικών ξεχωριστά), οι οποίες μπορούν αξιόπιστα να οδηγήσουν σε ακριβή προσδιορισμό των αντίστοιχων ποσών. Τα τελικά ποσά του claw-back για τις χρήσεις 2014 και 2015 θα προκύψουν εφόσον ελεγχθούν και οι υποβολές του συνόλου των αναφερόμενων ετών και τελικώς επικυρωθούν από τον ΕΟΠΥΥ. Σε κάθε περίπτωση η Διοίκηση εκτιμά ότι με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία, τα αποτελέσματα της Εταιρείας έχουν ήδη επιβαρυνθεί με επαρκή ποσά για τις χρήσεις αυτές και δεν αναμένεται περαιτέρω αρνητική μεταβολή τους.

## 23. Λοιπά έσοδα εκμεταλλεύσεως

Τα Λοιπά έσοδα εκμεταλλεύσεως της Εταιρείας αναλύονται παρακάτω:

| | 1/1/2018 - 31/12/2018 | 1/1/2017 - 31/12/2017 |
|---|---|---|
| Λοιπά έσοδα πελατών και κέρδη από διάθεση παγίων στοιχείων | 10.602 | 35.459 |
| Ενοίκια κτιρίων -τεχνικών έργων | 60.700 | 60.000 |
| Παρεπόμενες υπηρεσίες | 57.860 | 109.957 |
| Έσοδα από αχρησιμοποίητες Προβλέψεις προηγουμένων χρήσεων | 0 | 1.302.224 |
| Ειδικές επιχορηγήσεις επιδοτήσεις | 37.894 | 8.409 |
| Έκτακτα κέρδη / Έσοδα προηγούμενων χρήσεων | 104.229 | 17.906 |
| **Σύνολο** | **271.285** | **1.533.955** |

## 24. Λοιπά έξοδα εκμεταλλεύσεως

Τα Λοιπά έξοδα εκμεταλλεύσεως της Εταιρείας αναλύονται παρακάτω:

| | 1/1/2018 - 31/12/2018 | 1/1/2017 - 31/12/2017 |
|---|---|---|
| Έκτακτα και ανόργανα έξοδα | 35.041 | 29.395 |
| Έξοδα προηγούμενων χρήσεων | 800.971 | 171.033 |
| **Σύνολο** | **836.013** | **200.428** |

## 25. Χρηματοοικονομικά έσοδα

Τα Χρηματοοικονομικά έσοδα της Εταιρείας αναλύονται παρακάτω:

| | 1/1/2018 - 31/12/2018 | 1/1/2017 - 31/12/2017 |
|---|---|---|
| Εσόδα χρεογράφων | 103.990 | 0 |
| Πιστωτικοί τόκοι | 481 | 1.797 |
| **Σύνολο** | **104.471** | **1.797** |

## 26. Χρηματοοικονομικά έξοδα

Τα Χρηματοοικονομικά έξοδα της Εταιρείας αναλύονται παρακάτω:

| | 1/1/2018 - 31/12/2018 | 1/1/2017 - 31/12/2017 |
|---|---|---|
| Τόκοι και έξοδα ομολογιακών δανείων | 702.441 | 698.958 |
| Τόκοι και έξοδα λοιπών τραπεζικών χρηματοδοτήσεων | 9.825 | 6.129 |
| Χρεωστικοί τόκοι | 59.953 | 6.258 |
| Λοιπά συναφή χρηματοοικονομικά έξοδα | 61.951 | 9.662 |
| **Σύνολο** | **834.170** | **721.006** |

## 27. Ενδεχόμενες απαιτήσεις / υποχρεώσεις

**Νομικές υποθέσεις**

Κατά της Εταιρείας και των συνεργατών ιατρών, έχουν ασκηθεί αγωγές από ασθενείς και κληρονόμους αυτών, που έχουν ως αντικείμενο απαιτήσεις, κυρίως για χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης από επικαλούμενα ιατρικά λάθη.

Τα αιτούμενα κονδύλια των ανωτέρω υποθέσεων, όπως αναφέρονται στα σχετικά δικόγραφα, ανέρχονται σε ποσά τα οποία εκτιμάται ότι δεν πρόκειται να επιδικασθούν από τα Ελληνικά Δικαστήρια, σύμφωνα με τη μέχρι σήμερα νομολογία. Η έκβαση των περισσότερων από τις προαναφερόμενες δικαστικές υποθέσεις προβλέπεται θετική για την Εταιρεία και εκτιμάται ότι δεν θα έχει ουσιώδη επίπτωση στην οικονομική της κατάσταση. Η Εταιρεία δηλώνει ότι ακόμη και σε περίπτωση που ευδοκιμήσουν ορισμένες εκ των προαναφερόμενων απαιτήσεων, θα καλυφθούν σχεδόν στο σύνολό τους από τις ασφαλιστικές εταιρείες με τις οποίες έχει συνάψει συμβάσεις για αστική επαγγελματική ευθύνη τόσο η Εταιρεία όσο και οι συνεργάτες ιατροί.

Η Διοίκηση και οι νομικοί σύμβουλοι της Εταιρείας εκτιμούν ότι οι εκκρεμείς υποθέσεις αναμένεται να διευθετηθούν χωρίς σημαντικές αρνητικές επιδράσεις στην χρηματοοικονομική θέση της Εταιρείας.
Η Εταιρεία έχει σχηματίσει μέχρι την 31/12/2018, σωρευτική πρόβλεψη στις Οικονομικές Καταστάσεις ποσό περίπου € 2,2 εκατ. που κρίνεται ικανοποιητική.

**Ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις**

Για τις χρήσεις 2012 μέχρι και 2017 η Εταιρεία ελέγχθηκε από Ορκωτό Ελεγκτή –Λογιστή σύμφωνα με τις διατάξεις της φορολογικής νομοθεσίας και έχει εκδοθεί και υποβληθεί Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης χωρίς ουσιαστικές προσαρμογές ως προς το έξοδο φόρου και την αντίστοιχη πρόβλεψη φόρου που έχει δημοσιευτεί στις ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Σε κάθε περίπτωση και σύμφωνα με την ΠΟΛ.1006/05.01.2016 δεν εξαιρούνται από την διενέργεια τακτικού φορολογικού ελέγχου από τις αρμόδιες φορολογικές αρχές οι επιχειρήσεις για τις οποίες εκδίδεται Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης. Συνεπώς οι φορολογικές αρχές είναι δυνατόν να επανέλθουν και να διενεργήσουν τον δικό τους φορολογικό έλεγχο. Ωστόσο εκτιμάται από την Διοίκηση της Εταιρείας ότι τα αποτελέσματα από τέτοιους μελλοντικούς ελέγχους από τις φορολογικές αρχές, αν τελικά πραγματοποιηθούν, δεν θα έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική θέση της Εταιρείας.

Μέχρι την ημερομηνία έγκρισης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων ο φορολογικός έλεγχος από τον τακτικό ελεγκτή της χρήσης 2018 δεν έχει ολοκληρωθεί, ωστόσο εκτιμάται ότι δεν αναμένονται σημαντικές διαφοροποιήσεις στις φορολογικές υποχρεώσεις που έχουν ενσωματωθεί στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Σημειώνεται ότι με βάση την απόφαση ΣτΕ 2932/2017 κρίθηκαν αντισυνταγματικοί όλοι οι νόμοι με τους οποίους δόθηκαν παρατάσεις στις αρχικές ή εκ παρατάσεως προθεσμίες παραγραφής. Με βάση την παραπάνω απόφαση στις 31.12.2018 θεωρείται ότι έχει παραγραφεί το σύνολο των ανέλεγκτων χρήσεων μέχρι και τη χρήση 2012, των εταιρειών που εδρεύουν στην Ελλάδα.

**Εμπράγματα βάρη**

Επί των ακινήτων στης Εταιρείας υφίστανται εμπράγματα βάρη υπέρ της Εθνικής Τράπεζας Ελλάδος ύψους 120% της αρχικής αξίας του ομολογιακού δανείου.

## 28. Συναλλαγές και Υπόλοιπα με συνδεδεμένα μέρη

**31.12.2018**

| | Πωλήσεις Αγαθών και Υπηρεσιών | Αγορές Αγαθών και Υπηρεσιών | Απαιτήσεις | Υποχρεώσεις |
|---|---|---|---|---|
| ΠΕΡΣΕΥΣ Α.Ε | - | 15.189 | - | 15.189 |
| GROUP MEDICAL PURCHASING Ε.Π.Ε. | - | 2.103.397 | - | 2.107.796 |
| Y-LOGIMED A.E | - | 113.533 | - | 130.924 |
| ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΘΗΝΩΝ – ΥΓΕΙΑ Α.Ε | - | 6.500 | - | 8.060 |
| **Σύνολο Α** | **0** | **2.238.619** | **0** | **2.261.970** |
| ΙΑΣΩ Α.Ε | 512 | 27.211 | - | - |
| ΙΑΣΩ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ Α.Ε | 4.050 | - | 5.951 | - |
| ΙΑΣΩ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΥΓΕΙΑΣ Α.Ε | 56.910 | 705.791 | | - |
| ΙΑΣΩ ΝΟΤΙΩΝ ΠΡΟΑΣΤΙΩΝ | - | - | - | - |
| **Σύνολο Β** | **61.471** | **733.002** | **5.951** | **0** |
| **Γενικά Σύνολα** | **61.471** | **2.971.622** | **5.951** | **2.261.970** |

## Ανειλημμένες υποχρεώσεις

**(α) Δεσμεύσεις**
**Δεσμεύσεις για επένδυση κεφαλαίου**

Δεν υπάρχουν δεσμεύσεις για επένδυση κεφαλαίου που έχουν αναληφθεί και δεν έχουν εκτελεστεί κατά την 31.12.2018.

**Δεσμεύσεις μισθώσεων κτιρίων και μεταφορικών μέσω όπου η Εταιρεία είναι μισθωτής**

Δεν υπάρχουν σημαντικές δεσμεύσεις για μισθώσεις κτιρίων και μεταφορικών μέσων που έχουν αναληφθεί έως την 31.12.2018.

## 29. Μεταγενέστερα γεγονότα

Την 18η Φεβρουαρίου 2019, ολοκληρώθηκε η υπογραφή της νέας στρατηγικής συμφωνίας του Ομίλου Hellenic Healthcare με την Εθνική Ασφαλιστική για την κάλυψη των ασφαλισμένων της στα θεραπευτήρια του Ομίλου. Μετά τις πρόσφατες εξαγορές, το δίκτυο του Hellenic Healthcare Group περιλαμβάνει πλέον τα θεραπευτήρια Metropolitan Hospital, Υγεία, Μητέρα, Metropolitan General και Λητώ, έχοντας τη δυνατότητα παροχής των πλέον εξειδικευμένων και σύγχρονων ιατρικών υπηρεσιών τόσο στο επίπεδο της γενικής ιατρικής, όσο και στην παιδιατρική και τη μαιευτική-γυναικολογία.

Πέραν των ανωτέρω δεν υπάρχουν μεταγενέστερα των χρηματοοικονομικών καταστάσεων γεγονότα, τα οποία να αφορούν την Εταιρεία, στα οποία επιβάλλεται αναφορά από τα ΔΠΧΑ.

| Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ | Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ Δ.Σ. & ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ | Ο ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ | Ο ΛΟΓΙΣΤΗΣ |
|---|---|---|---|
| ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΘΕΟΧΑΡΑΚΗΣ<br>Α.Δ.Τ. ΑΒ 340063 | ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΠΥΡΙΔΗΣ<br>Α.Δ.Τ. Χ 613689 | ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΛΕΚΑΚΗΣ<br>Α.Δ.Τ. ΑΕ 106335 | ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΑΚΟΥΜΗΣ<br>Α.Δ.Τ. Σ 049311<br>ΑΡ. ΑΔ. Α' ΤΑΞΗΣ 9918 |

Deloitte Ανώνυμη Εταιρία
Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών
Φραγκοκκλησιάς 3α & Γρανικού
151 25 Μαρούσι
Αθήνα, Ελλάδα

Τηλ.: +30 210 6781 100
Fax: +30 210 6776 221-2
www.deloitte.gr

**Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή**

Προς τους Μετόχους της Εταιρείας ΜΕΤΡΟΠΟΛΙΤΑΝ ΤΖΕΝΕΡΑΛ ΧΟΣΠΙΤΑΛ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΦΟΡΕΩΝ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ

**Έκθεση Ελέγχου επί των Οικονομικών Καταστάσεων**

**Γνώμη**

Έχουμε ελέγξει τις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας ΜΕΤΡΟΠΟΛΙΤΑΝ ΤΖΕΝΕΡΑΛ ΧΟΣΠΙΤΑΛ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΦΟΡΕΩΝ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ (η Εταιρεία), οι οποίες αποτελούνται από την κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31ης Δεκεμβρίου 2018, τις καταστάσεις αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών εισοδημάτων, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της εταιρείας ΜΕΤΡΟΠΟΛΙΤΑΝ ΤΖΕΝΕΡΑΛ ΧΟΣΠΙΤΑΛ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΦΟΡΕΩΝ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ κατά την 31η Δεκεμβρίου 2018, τη χρηματοοικονομική της επίδοση και τις ταμειακές της ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

**Βάση γνώμης**

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ) όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στην ενότητα της έκθεσής μας "Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων". Είμαστε ανεξάρτητοι από την Εταιρεία, καθόλη τη διάρκεια του διορισμού μας, σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών, όπως αυτός έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία και τις απαιτήσεις δεοντολογίας που σχετίζονται με τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα και έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας και του προαναφερόμενου Κώδικα Δεοντολογίας. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

**Άλλο Θέμα**

Οι οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας για την προηγούμενη χρήση που έληξε την 31/12/2017 ελέγχθηκαν από άλλη ελεγκτική εταιρεία. Για την εν λόγω χρήση ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής εξέδωσε την 02/05/2018 έκθεση ελέγχου με σύμφωνη γνώμη.

**Ευθύνες της διοίκησης επί των οικονομικών καταστάσεων**

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Deloitte.

Κατά την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων, η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρείας να συνεχίσει τη δραστηριότητά της, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν η διοίκηση είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Εταιρεία ή να διακόψει τη δραστηριότητά της ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προβεί σ' αυτές τις ενέργειες.

**Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων**

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι οικονομικές καταστάσεις, στο σύνολο τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις οικονομικές καταστάσεις.

Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις οικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για την γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.

- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό τη διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας.

- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από τη Διοίκηση.

- Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από τη διοίκηση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Εταιρείας να συνεχίσει τη δραστηριότητά της. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των οικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Εταιρεία να παύσει να λειτουργεί ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.

- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των οικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσο οι οικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στη διοίκηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

**Έκθεση επί άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων**

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 (μέρος Β) του Ν. 4336/2015, σημειώνουμε ότι:

α) Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις του άρθρου 43$^{α}$ του Κωδ.Ν. 2190/1920 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31.12.2018.

β) Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχό μας, για την εταιρεία ΜΕΤΡΟΠΟΛΙΤΑΝ ΤΖΕΝΕΡΑΛ ΧΟΣΠΙΤΑΛ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΦΟΡΕΩΝ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου.

Αθήνα, 15 Ιουλίου 2019

Ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

**Ιωάννης Κ. Ηλιόπουλος**
Α.Μ. ΣΟΕΛ 26251
Deloitte Ανώνυμη Εταιρία Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών
Φραγκοκκλησιάς 3α & Γρανικού, 151 25 Μαρούσι
Α.Μ. ΣΟΕΛ: Ε 120

Η «Deloitte Ανώνυμη Εταιρεία Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών», η «Deloitte Business Solutions Α.Ε.», η «Deloitte Business Process Solutions Ανώνυμη Εταιρεία Παροχής Λογιστικών Υπηρεσιών» και η «Deloitte Alexander Competence Center Α.Ε.» είναι οι ελληνικές εταιρείες μέλη της Deloitte Touche Tohmatsu Limited, μιας ιδιωτικής Βρετανικής εταιρείας περιορισμένης ευθύνης («DTTL»). Η «Deloitte Ανώνυμη Εταιρεία Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών» παρέχει ελεγκτικές (audit) υπηρεσίες καθώς και συμβουλευτικές υπηρεσίες διαχείρισης εταιρικού κινδύνου (risk advisory), η «Deloitte Business Solutions Α.Ε.» χρηματοοικονομικές (financial advisory), φορολογικές (tax) και συμβουλευτικές (consulting) υπηρεσίες και η «Deloitte Business Process Solutions Ανώνυμη Εταιρεία Παροχής Λογιστικών Υπηρεσιών» λογιστικές υπηρεσίες (accounting outsourcing). Η «Deloitte Alexander Competence Center Α.Ε.» επιχειρήσεων με έδρα στη Θεσσαλονίκη είναι ένα κέντρο καινοτομίας που παρέχει χρηματοοικονομικές (financial advisory), φορολογικές (tax), συμβουλευτικές (consulting) υπηρεσίες και συμβουλευτικές υπηρεσίες διαχείρισης εταιρικού κινδύνου (risk advisory). Η «Κοϊμτζόγλου-Μπακάλης-Βενιέρης-Λεβέντης & Συνεργάτες Δικηγορική Εταιρία» ("KBVL Law Firm") είναι ελληνική δικηγορική εταιρεία που παρέχει νομικές υπηρεσίες και συμβουλές στην Ελλάδα.

ΑΡ. Γ.Ε.ΜΗ.: 001223601000
© 2019. Για περισσότερες πληροφορίες, επικοινωνήστε με τη Deloitte Ελλάδος.